

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

23 Δεκεμβρίου 2022

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 241

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5007

Ολοκληρωμένο Σύστημα Παροχής Ανακουφιστικής Φροντίδας - Ρυθμίσεις για την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την προστασία της δημόσιας υγείας και άλλες επείγουσες ρυθμίσεις.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α': ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β': ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

Άρθρο 3 Ορισμοί

Άρθρο 4 Βασικές αρχές και στόχοι της ανακουφιστικής φροντίδας

Άρθρο 5 Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη της ανακουφιστικής φροντίδας

Άρθρο 6 Δομές ανακουφιστικής φροντίδας

Άρθρο 7 Σύσταση Εθνικού Μητρώου Ασθενών Ανακουφιστικής Φροντίδας

Άρθρο 8 Σύσταση και αρμοδιότητες της Εθνικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας

Άρθρο 9 Συγκρότηση και θητεία της Εθνικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας

Άρθρο 10 Αποζημίωση των υπηρεσιών που παρέχουν οι Δομές Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών

Άρθρο 11 Επιμόρφωση στην παροχή υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας

Άρθρο 12 Διενέργεια χρηματικών δωρεών για τους σκοπούς της ανακουφιστικής φροντίδας

Άρθρο 13 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 14 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 15 Καταργούμενη διάταξη

ΜΕΡΟΣ Γ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19 ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 16 Παράταση ισχύος επειγουσών ρυθμίσεων για το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 17 Παράταση ισχύος των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου ιατρών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 18 Παράταση ισχύος συμβάσεων άρθρου 50 ν. 4825/2021

Άρθρο 19 Παράταση συμβάσεων προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και εποπτευόμενων φορέων λόγω κορωνοϊού

Άρθρο 20 Συμβάσεις επικουρικού προσωπικού - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 17 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου εικοστού ν. 4737/2020

Άρθρο 21 Παράταση προθεσμίας πρόσληψης επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού

Άρθρο 22 Παράταση ισχύος διατάξεων περί μετακινήσεων προσωπικού

Άρθρο 23 Παράταση ισχύος της δυνατότητας σύναψης συμβάσεων για την υλοποίηση της πράξης «Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19»

Άρθρο 24 Παράταση ισχύος των συμβάσεων και καθορισμός μηνιαίας αποζημίωσης παιδιάτρων ως οικογενειακών ιατρών

Άρθρο 25 Παράταση ισχύος της κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως παροχής ιατρικών υπηρεσιών των συμβεβλη-

μένων ιατρών του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και ιατρών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας προς ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19

Άρθρο 26 Παράταση ισχύος της ρύθμισης για την εργασία καθ' υπέρβαση του ωραρίου των εργαζομένων στις Διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών και στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας

Άρθρο 27 Παράταση συμβάσεων εργασίας επικουρικού προσωπικού σε προνοιακούς φορείς

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 28 Παράταση ισχύος συμβάσεων έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων και διοικητικού προσωπικού για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 29 Παράταση ισχύος της ρύθμισης για την πρόσληψη προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας

Άρθρο 30 Παράταση ισχύος της ρύθμισης για την υπερωριακή απασχόληση προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας

Άρθρο 31 Παράταση ισχύος της διάθεσης ιατρικού προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας σε Μονάδες Ειδικών Λοιμώξεων

Άρθρο 32 Παράταση ανάθεσης υπηρεσιών από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας για την εξέταση δειγμάτων σε ιδιωτικούς παρόχους

Άρθρο 33 Συμβάσεις ιατρών του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας για κάλυψη των αναγκών των δομών της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016

Άρθρο 34 Παράταση ισχύος συμβάσεων εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας για υπηρεσίες φύλαξης και καθαριότητας και κάλυψη αναγκών εστίασης και σίτισης

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ': ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 35 Παρατάσεις ισχύος άλλων έκτακτων ρυθμίσεων λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 36 Παράταση ισχύος των όρων χρήσης δοκιμασιών ταχέων μοριακών ελέγχων (rapid test) και της υποχρέωσης ηλεκτρονικής καταγραφής στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19

Άρθρο 37 Παράταση ισχύος της διενέργειας δοκιμασιών ταχέων μοριακών ελέγχων (rapid test) από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Άρθρο 38 Παράταση ισχύος της διαδικασίας χορήγησης φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων σε νοσούντες από τον κορωνοϊό COVID-19 από θεράποντες ιατρούς

Άρθρο 39 Παράταση ισχύος της διαδικασίας αποστολής φαρμάκων σε ευπαθείς ομάδες και σε ασθενείς που βρίσκονται σε περιορισμό

Άρθρο 40 Παράταση ισχύος της δυνατότητας μετατροπής χρήσης κλινών για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 41 Παράταση ισχύος των δυνατοτήτων αναγκαστικής ή μη διάθεσης για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας

Άρθρο 42 Παράταση ισχύος αποζημίωσης ιδιωτικών κλινικών και θεραπευτηρίων που δεσμεύθηκαν αναγκαστικά για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών δημόσιας υγείας από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 43 Παράταση ισχύος της δυνατότητας επίταξης ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, μέσων ατομικής προστασίας και φαρμάκων για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και της αποζημίωσης της χρήσης του προς επίταξη εξοπλισμού

Άρθρο 44 Παράταση ισχύος της χρήσης αεροσκαφών για τη διενέργεια αεροδιακομιδών ασθενών

Άρθρο 45 Παράταση ισχύος της χρήσης πλωτών μέσων για τη διακομιδή διά θαλάσσης ασθενών

Άρθρο 46 Παράταση ισχύος της δυνατότητας διάθεσης ειδικού εξοπλισμού Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. και έκτακτης ανάπτυξης κλινών Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ.

Άρθρο 47 Παράταση ισχύος της ρύθμισης για τη διάθεση εγκαταστάσεων, θαλάμων, κλινών νοσηλείας, κλινών αυξημένης φροντίδας και εντατικής θεραπείας των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού στο Δημόσιο

Άρθρο 48 Παράταση ισχύος ρυθμίσεων ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 49 Παράταση ισχύος της διαδικασίας αποδοχής δωρεών

Άρθρο 50 Παράταση ισχύος δυνατότητας δωρεών Ο.Τ.Α., Κ.Ε.Δ.Ε., ΕΝ.Π.Ε., Π.Ε.Δ. σε νοσοκομεία, λοιπές δημόσιες υγειονομικές μονάδες, Ν.Π.Δ.Δ., ιδρύματα και αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες κοινωφελούς σκοπού

Άρθρο 51 Απλοποίηση διαδικασιών παροχής υπηρεσιών υγείας

Άρθρο 52 Παράταση ισχύος των ρυθμίσεων για την αποζημίωση ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων για μετακίνηση σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας, την κάλυψη κενών ενεργού (εικοσιτετράωρης) εφημερίας σε νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας και την αποζημίωση των πρόσθετων ενεργών εφημεριών

Άρθρο 53 Εξουσιοδοτική διάταξη για την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90 του ν. 4850/2021 - Τροποποίηση άρθρου 91 ν. 4850/2021

Άρθρο 54 Παράταση της διάρκειας των συμβάσεων του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας

Άρθρο 55 Απόκτηση νοσηλευτικής ειδικότητας 2020-2021 - Τροποποίηση παρ. 17 άρθρου 58 ν. 4690/2020

Άρθρο 56 Παράταση της διάρκειας των συμβάσεων εργασίας του προγράμματος για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και την κάλυψη των υγειονομικών αναγκών των προσφύγων και μεταναστών - Παράταση ισχύος άρθρου 98 ν. 4915/2022

Άρθρο 57 Παράταση ισχύος της ρύθμισης για τη διαδικασία καταβολής εφημεριών ιατρών και πρόσθετων αμοιβών λοιπού προσωπικού νοσοκομείων, Δ.Υ.Π.Ε., Ε.Κ.Α.Β. και των αποζημιώσεων του προσωπικού που απασχολείται στα εμβολιαστικά κέντρα του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 και του προσωπικού Κινητών Ομάδων Υγείας

και Κέντρων Υγείας κατά του κορωνοϊού COVID-19 - Παράταση ισχύος περ. α) και β) άρθρου 62 ν. 4872/2021

ΜΕΡΟΣ Δ': ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ

Άρθρο 58 Ανάκληση προστίμων ανεμβολίαστων - Τροποποίηση άρθρου 24 ν. 4865/2021

Άρθρο 59 Εμβολιασμός κατά της γρίπης του ενήλικου πληθυσμού κατά την περίοδο 2022-2023

Άρθρο 60 Ρυθμίσεις για τον προσωπικό ιατρό - Τροποποίηση παρ. 3, 4 και 8 άρθρου 5 ν. 4238/2014

Άρθρο 61 Δυνατότητα διορισμού σε οποιοδήποτε νοσοκομείο ή Κέντρο Υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας επαγγελματιών υγείας που είναι άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 15 ν. 2920/2001

Άρθρο 62 Ορισμός αποζημίωσης των εγχωρίως παραγόμενων φαρμακευτικών προϊόντων, εγκρινόμενων με νομική βάση 10.α (κ.κ.χ.), 10.β (συνδυασμοί), 10.3 (υβριδικά) - Πρόβλεψη της δυνατότητας συνεκτίμησης της προστιθέμενης αξίας τους λόγω καινοτομίας ή πολλαπλής φαρμακευτικής αξίας και αποτελεσματικότητας - Τροποποίηση άρθρου 250 ν. 4512/2018

Άρθρο 63 Ρύθμιση οφειλών Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας Φαρμάκων ή φαρμακευτικών εταιρειών προς τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας - Προσθήκη παρ. 2α και 2β στο άρθρο δωδέκατο του ν. 4737/2020

Άρθρο 64 Επιτροπές για τη διενέργεια εξετάσεων προς απόκτηση τίτλου ιατρικής ειδικότητας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 10 ν.δ. 3366/1955

Άρθρο 65 Υποχρέωση υπηρεσίας υπαίθρου - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 1 του ν.δ. 67/1968

Άρθρο 66 Στελέχωση των κινητών ομάδων υγείας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 106Α ν. 4461/2017

Άρθρο 67 Σύσταση Μονάδων Ψυχικής Υγείας από το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού

Άρθρο 68 Εξουσιοδοτική διάταξη για την κατάρτιση Οργανισμού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας - Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 4633/2019

Άρθρο 69 Δυνατότητα μεταφοράς αρμοδιοτήτων Διοικητή νοσοκομείων ειδικού καθεστώτος - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 19 ν. 4498/2017

Άρθρο 70 Άδεια απουσίας από την υπηρεσία των μελών της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής της Ένωσης Τεχνολόγων Ακτινολογίας Ακτινοθεραπείας Ελλάδας για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 22 ν. 4975/2022

Άρθρο 71 Άδεια απουσίας από την υπηρεσία των οργάνων διοίκησης της Ένωσης Τεχνολόγων Ακτινολογίας Ακτινοθεραπείας Ελλάδας για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 9 του ν. 4975/2022

Άρθρο 72 Συμμετοχή των αποσπασμένων υπαλλήλων του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας στα συνεργεία εκκαθάρισης και ολοήμερης λειτουργίας των φαρμακείων που συστήνει ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

Άρθρο 73 Ρυθμίσεις ζητημάτων δαπανών του Οργανισμού Κατά των Ναρκωτικών

Άρθρο 74 Εκκρεμείς πληρωμές του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας προς το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης για υπηρεσίες κατά την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 75 Δαπάνες για την εξόφληση της αμοιβής του αναδόχου για την παροχή γευμάτων σίτισης στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής

Άρθρο 76 Ενταλματοποίηση και καταβολή δεδουλευμένων εφημεριών - Παράταση ισχύος άρθρου 49 ν. 4633/2019

Άρθρο 77 Χορήγηση φαρμάκων υψηλού κόστους από ιδιωτικά φαρμακεία σε περιπτώσεις φαρμάκων για τα οποία έχει λήξει η περίοδος προστασίας δεδομένων με παράλληλη κυκλοφορία γενοσήμων - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 35 ν. 3918/2011

Άρθρο 78 Εξαίρεση ηπαρινών για το έτος 2021 από την υποχρέωση καταβολής αυτόματης επιστροφής (clawback) για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη - Τροποποίηση περ. στ' παρ. 1 άρθρου 11 ν. 4052/2012

Άρθρο 79 Αύξηση επιτρεπόμενου ορίου δαπάνης του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας για το έτος 2022 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 25 ν. 4549/2018

Άρθρο 80 Απαλλαγή πρώην δικαιούχων Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου δεύτερου ν. 4655/2020

Άρθρο 81 Αποζημίωση ναρκωτικών φαρμάκων του κρατικού μονοπωλίου που πωλούνται από τα ιδιωτικά φαρμακεία

Άρθρο 82 Συστέγαση ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 4208/2013

Άρθρο 83 Παράταση ισχύος ρυθμίσεων ειδικών ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19

Άρθρο 84 Διοικούσα Επιτροπή του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 4 ν. 1278/1982

Άρθρο 85 Υλοποίηση δράσης δημόσιας υγείας «Εθνικό πρόγραμμα για την πρόληψη και αντιμετώπιση καρδιαγγειακών κινδύνων»

Άρθρο 86 Αποζημίωση ειδικού σκοπού για την υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης «ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ»

Άρθρο 87 Παράταση ισχύος ρυθμίσεων για την λειτουργία πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και για την υποβολή σε διαγνωστικό έλεγχο νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 ως προϋπόθεση συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία

ΜΕΡΟΣ Ε': ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟ 9.12.2022 ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΟΡΟΥ 18.6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ, ΟΠΩΣ ΑΥΤΗ ΚΥΡΩΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟΝ Ν. 4612/2019, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Άρθρο 88 Κύρωση της από 9.12.2022 Συμφωνίας Εκτέλεσης Συμπληρωματικών Εργασιών του όρου 18.6 της

Σύμβασης Παραχώρησης, όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4612/2019, για την αναβάθμιση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηράκλειου Κρήτης

ΜΕΡΟΣ ΣΤ': ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 89 Μετοχικό κεφάλαιο, στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο, εκλογή μελών Διοικητικού Συμβουλίου - Καθορισμός αμοιβής εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων» - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4914/2022

Άρθρο 90 Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων των νόμων 3299/2004 και 3908/2011

Άρθρο 91 Μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή - Αντικατάσταση παρ. Β άρθρου 20 ν. 4251/2014

Άρθρο 92 Μεταβατική διάταξη για τις άδειες διαμονής της παρ. Β του άρθρου 20 του ν. 4251/2014

Άρθρο 93 Χρήση πληρεξουσίων για την υποβολή αίτησης άδειας διαμονής επενδυτή - Τροποποίηση παρ. 10 και 11 άρθρου 8 ν. 4251/2014

Άρθρο 94 Παρατάσεις προθεσμιών Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Άρθρο 95 Μεταβατική ρύθμιση για δικαιοπράξεις εμπράγματων ή ενοχικών δικαιωμάτων της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1892/1990

Άρθρο 96 Καθορισμός ανώτατου ορίου αναπροσαρμογής μισθώματος για εμπορικές και επαγγελματικές μισθώσεις ακινήτων για το έτος 2023

Άρθρο 97 Ρυθμίσεις για την εξυγίανση των Ναυπηγείων Ελευσίνας

Άρθρο 98 Κανονισμοί Λειτουργίας Οργανωμένων Υποδοχέων Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων - Τροποποίηση παρ. 10 και 11 άρθρου 47 ν. 4982/2022

Άρθρο 99 Παράταση ισχύος της περιστολής φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας και διεύρυνση της σχετικής εξουσιοδότησης - Τροποποίηση άρθρου 58 ν. 4818/2021

Άρθρο 100 Ρυθμίσεις για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του «Αναρρωτηρίου Πεντέλης»

Άρθρο 101 Παράταση προθεσμιών - Τροποποίηση του άρθρου εικοστού τρίτου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου και της παρ. 9 του άρθρου 52 ν. 4280/2014

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 102 Ανάρτηση δικαιολογητικών πριν από την έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής - Τροποποίηση παρ. 4 και παρ. 5 άρθρου 10 ν. 4447/2016

Άρθρο 103 Αρμοδιότητα θεώρησης και έγκρισης μελετών στο πλαίσιο των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων

Άρθρο 104 Αρμοδιότητες δευτερευόντων διατακτών και αναθετουσών αρχών στις Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 49 ν. 4915/2022

Άρθρο 105 Μέθοδος υπολογισμού Μέσης Τιμής Φυσικού Αερίου

Άρθρο 106 Κατανομή και απόδοση εσόδων από το Πράσινο Τέλος - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 158 του ν. 4759/2020

Άρθρο 107 Εξαίρεση από ενεργειακούς ελέγχους

Άρθρο 108 Παρατάσεις προθεσμιών και προσωρινές ρυθμίσεις

Άρθρο 109 Επέκταση Προσωρινού Μηχανισμού στο σύνολο της Ενδοημερήσιας Αγοράς - Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 12Α ν. 4425/2016

Άρθρο 110 Μεταβατική διάταξη για την κατά παρέκκλιση δόμηση σε εκτός σχεδίου πόλεως περιοχές - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 40 ν. 4759/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ': ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 111 Θέματα του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 209 ν. 4820/2021

Άρθρο 112 Αποζημίωση αξιολογητών επενδυτικών σχεδίων για έργα και δράσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 183 ν. 4972/2022

Άρθρο 113 Παρατάσεις προθεσμιών κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 14 και παρ. 3 άρθρου 17α ν. 4056/2012

ΜΕΡΟΣ Ζ': ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 114 Εφαρμοστικά μέτρα για την επιβολή της Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854

Άρθρο 115 Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης από τον κρατικό προϋπολογισμό με σκοπό την κάλυψη μέρους του αυξημένου κόστους των νοικοκυριών λόγω της σημαντικής αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή

Άρθρο 116 Παράταση συμβάσεων Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου προσωπικού καθαριότητας των κτιρίων της κεντρικής υπηρεσίας και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

Άρθρο 117 Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης στην εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 2 ν. 4810/2021

Άρθρο 118 Καταβολή των Τελών Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αερολιμένων (Τ.Ε.Α.Α.) του διαστήματος Φεβρουαρίου έως και Μαΐου 2020 χωρίς την επιβολή πρόσθετων φόρων, τελών και τόκων υπερημερίας

Άρθρο 119 Παράταση προσωρινής ανάθεσης συγκοινωνιακού έργου στον Ο.Α.Σ.Θ. - Τροποποίηση άρθρου 26 ν. 4482/2017

Άρθρο 120 Μέτρα στήριξης χερσαίων επιβατικών μεταφορών

Άρθρο 121 Παράταση αναστολής πληρωμών, συμψηφισμού και διαδικασιών είσπραξης χρεών του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος (Ο.Σ.Ε.) από καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων έναντι του Δημοσίου - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 45 ν. 4313/2014

Άρθρο 122 Κρατική χρηματοδότηση διαχειριστή υποδομής - Τροποποίηση παρ. 4 και αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 8 ν. 4408/2016

Άρθρο 123 Έγκριση μελέτης σκοπιμότητας για σύσταση εθνικού φορέα για την ηλεκτροκίνηση - Εξουσιοδοτική διάταξη

Άρθρο 124 Ειδικές ρυθμίσεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ Α.Ε.».

Άρθρο 125 Παράταση εποπτείας του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Μονίμων Αξιωματικών Ελληνικού Στρατού από το Υπουργείο Οικονομικών

Άρθρο 126 Παράταση της προθεσμίας επικαιροποίησης των δικαιολογητικών των προπονητών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 71 ν. 4908/2022

Άρθρο 127 Προθεσμία τροποποίησης καταστατικού αθλητικών σωματείων, αθλητικών ενώσεων και αθλητικών ομοσπονδιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 30 ν. 4726/2020

Άρθρο 128 Επείγουσες ρυθμίσεις για τη λειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 56 ν. 4871/2021

ΜΕΡΟΣ Η': ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 129 Έναρξη ισχύος
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΜΕΡΟΣ Α'

ΣΚΟΠΟΣ - ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1

Σκοπός

1. Σκοπός του Μέρους Β' είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των ασθενών που πάσχουν από απειλητική για τη ζωή τους ασθένεια ή από χρόνια εξελικτική ασθένεια, με τη δημιουργία και την οριοθέτηση του θεσμικού πλαισίου λειτουργίας ενός ολοκληρωμένου συστήματος παροχής ανακουφιστικής φροντίδας, το οποίο, συνδυαστικά με τις λοιπές υφιστάμενες δομές του Εθνικού Συστήματος Υγείας, θα εστιάζει και θα εξυπηρετεί τις εξειδικευμένες ανάγκες των ασθενών αυτών και των οικογενειών τους.

2. Σκοπός του Μέρους Γ' είναι η αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και η προστασία της δημόσιας υγείας.

3. Σκοπός του Μέρους Δ' είναι η ρύθμιση επειγόντων ζητημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας.

4. Σκοπός του Μέρους Ε' είναι η αναβάθμιση των αεροπορικών υποδομών της χώρας και η άρτια εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού.

5. Σκοπός του Μέρους ΣΤ' είναι η αντιμετώπιση επειγόντων θεμάτων, τα οποία επιδρούν ανασταλτικά στην ανάπτυξη και την προστασία του περιβάλλοντος.

6. Σκοπός του Μέρους Ζ' είναι η ρύθμιση επειγόντων ζητημάτων αρμοδιότητας των Υπουργείων Οικονομικών, Εθνικής Άμυνας, Πολιτισμού και Αθλητισμού και Δικαιοσύνης.

Άρθρο 2

Αντικείμενο

1. Αντικείμενο του Μέρους Β' είναι:

- α) η δημιουργία και οργάνωση εντός αυτοτελούς συστήματος παροχής υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας,
- β) ο καθορισμός των δομών παροχής ανακουφιστικής φροντίδας και των ελάχιστων ποιοτικών κριτηρίων λει-

τουργίας τους, η οριοθέτηση του τρόπου και του ύψους της αποζημίωσής τους για τις υπηρεσίες που παρέχουν και η θεσμοθέτηση του πλαισίου επιτρεπτής οικονομικής ενίσχυσής τους, μεταξύ άλλων, δια χρηματικών δωρεών,

γ) η πρόβλεψη της συγκρότησης μίας διεπιστημονικής ομάδας επαγγελματιών υγείας για την παροχή εξειδικευμένης ανακουφιστικής φροντίδας, καθώς και η πρόβλεψη της δυνατότητας επιμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας που παρέχουν υπηρεσίες ανακουφιστικής φροντίδας,

δ) η πρόβλεψη της σύστασης Εθνικού Μητρώου Ασθενών Ανακουφιστικής Φροντίδας υγείας και

ε) η σύσταση και η οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων της Εθνικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας ως διεπιστημονικού συμβουλευτικού οργάνου, το οποίο συνεπικουρεί το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.) και το Υπουργείο Υγείας στη χάραξη της κεντρικής εθνικής πολιτικής για την ανάπτυξη της ανακουφιστικής φροντίδας.

2. Αντικείμενο του Μέρους Γ' είναι η παράταση της ισχύος επειγουσών ρυθμίσεων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19.

3. Αντικείμενο του Μέρους Δ' είναι η επίλυση προβλημάτων αρμοδιότητας του Υπουργείου Υγείας, όπως ο έλεγχος του ύψους της φαρμακευτικής δαπάνης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σε σχέση με τον τρόπο διάθεσης των Φαρμάκων Υψηλού Κόστους (Φ.Υ.Κ.), η πρόβλεψη δυνατότητας ρύθμισης των οφειλών των Κατόχων Αδείας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) ή φαρμακευτικών εταιρειών προς τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) και για τα έτη 2021-2022, σε συνέχεια προγενέστερης όμοιας ρύθμισης για προγενέστερα έτη και η υπό προϋποθέσεις και εφόσον επακολουθεί εμβολιασμός διαγραφή των προστίμων στους ανεμβολίαστους πολίτες άνω των εξήντα (60) ετών.

4. Αντικείμενο του Μέρους Ε' είναι η κύρωση της από 9.12.2022 Συμφωνίας Εκτέλεσης Συμπληρωματικών Εργασιών, σύμφωνα με τον όρο 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης, όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4612/2019 (Α' 77), για την αναβάθμιση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηράκλειου Κρήτης.

5. Αντικείμενο του Μέρους ΣΤ' είναι η αντιμετώπιση ζητημάτων, που χρήζουν άμεσης επίλυσης για την ενίσχυση της ανάπτυξης, της προστασίας του περιβάλλοντος και της αγροτικής παραγωγής.

6. Αντικείμενο του Μέρους Ζ' είναι η παράταση της ισχύος διατάξεων που εκπνέουν στις 31.12.2022 και για τις οποίες η δικαιολογητική ανάγκη ρύθμισης εξακολουθεί να υφίσταται.

ΜΕΡΟΣ Β'

ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΠΑΡΟΧΗΣ ΑΝΑΚΟΥΦΙΣΤΙΚΗΣ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ

Άρθρο 3

Ορισμοί

1. Ως «ανακουφιστική φροντίδα» ορίζεται η ολοκληρωμένη προσέγγιση και παροχή υπηρεσιών για την κάλυψη των αναγκών των ασθενών, που αντιμετωπίζουν προβλήματα, τα οποία σχετίζονται με απειλητικές για τη

ζωή τους ασθένειες ή με χρόνια εξελικτικές ασθένειες. Η ανακουφιστική φροντίδα παρέχεται σε πρωτοβάθμιο, δευτεροβάθμιο και τριτοβάθμιο επίπεδο φροντίδας υγείας, ανάλογα με τις ανάγκες των ασθενών, στους οποίους απευθύνεται, και διακρίνεται σε γενική και σε εξειδικευμένη ανακουφιστική φροντίδα.

2. Ως «γενική ανακουφιστική φροντίδα» ορίζεται η ανακουφιστική φροντίδα που παρέχεται από επιστήμονες υγείας που αναλαμβάνουν τη θεραπεία και φροντίδα ασθενών με απειλητικά για τη ζωή νοσήματα. Η γενική ανακουφιστική φροντίδα περιλαμβάνει την αξιολόγηση και διαχείριση των συμπτωμάτων, την επικοινωνία με τον ασθενή και την οικογένειά του σχετικά με τη διάγνωση και την πρόγνωση, καθώς και τη συνεργασία ή παραπομπή του σε υπηρεσίες εξειδικευμένης ανακουφιστικής φροντίδας.

3. Ως «εξειδικευμένη ανακουφιστική φροντίδα» ορίζεται η ανακουφιστική φροντίδα που παρέχεται από διεπιστημονική ομάδα, η οποία αποτελείται από γιατρό, νοσηλεύτη/τρια, κοινωνικό/ή λειτουργό, ψυχολόγο, εργοθεραπευτή/τρια, φυσιοθεραπευτή/τρια, διαιτολόγο, λογοθεραπευτή/τρια, φαρμακοποιό και άλλους θεραπευτές που διαθέτουν πιστοποιημένες γνώσεις στην ανακουφιστική φροντίδα. Η ελάχιστη σύνθεση της διεπιστημονικής ομάδας είναι γιατρός, νοσηλεύτης/τρια, κοινωνικός/ή λειτουργός, ψυχολόγος, φυσιοθεραπευτής/τρια. Το έργο της διεπιστημονικής ομάδας μπορεί να υποστηρίζεται από ειδικά εκπαιδευμένους εθελοντές.

4. Ως «παιδιατρική ανακουφιστική φροντίδα» ορίζεται η συνολική παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας για τη θεραπεία και τη φροντίδα των νεογνών, βρεφών, παιδιών και εφήβων που αντιμετωπίζουν προβλήματα που σχετίζονται με απειλητικές για τη ζωή τους ή χρόνια εξελικτικές ασθένειες.

Άρθρο 4

Βασικές αρχές και στόχοι της ανακουφιστικής φροντίδας

1. Οι βασικές αρχές που διέπουν την ανακουφιστική φροντίδα είναι οι ακόλουθες:

α) η διαμόρφωση μίας ολοκληρωμένης και επιστημονικά τεκμηριωμένης μεθοδολογίας, μεταξύ άλλων και μέσω της εκπόνησης ενός Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας, για την πρόληψη, αξιολόγηση και ανακούφιση των σωματικών, ψυχοκοινωνικών και πνευματικών αναγκών και προβλημάτων των ασθενών που πάσχουν από απειλητική για τη ζωή τους ή χρόνια εξελικτική ασθένεια, με απώτερο στόχο τη διασφάλιση της ποιότητας της ζωής τους και τον σεβασμό της αξιοπρέπειάς τους,

β) η υιοθέτηση μίας ασθενοκεντρικής προσέγγισης κατά την παροχή υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας, από διεπιστημονική ομάδα επαγγελματιών υγείας, με έμφαση στον προσδιορισμό των αναγκών των ασθενών και στη διεύρυνση των θεραπευτικών επιλογών τους, ως προς τον τρόπο και τον τόπο υπαγωγής τους στην αναγκαία θεραπεία, και

γ) η βελτίωση των όρων πρόσβασης στη θεραπεία και στη νοσηλεία των ασθενών που χρήζουν ανακουφιστικής φροντίδας, ώστε να διασφαλίζεται η δυνατότητα παροχής φροντίδας υγείας στην κατοικία τους ή σε κατάλληλες για αυτούς δομές.

2. Στόχοι της ανακουφιστικής φροντίδας είναι:

α) η ανάπτυξη ειδικών δομών θεραπείας και νοσηλείας των ασθενών που ενδυναμώνουν τη δυνατότητα συμμετοχής του οικογενειακού και οικείου τους περιβάλλοντος κατά τα στάδια θεραπείας και νοσηλείας τους,

β) η βελτίωση του ανθρώπινου δυναμικού με κατάλληλη εκπαίδευση και επιμόρφωση στις ανάγκες της ανακουφιστικής φροντίδας,

γ) η παροχή ολοκληρωμένης υποστήριξης των ασθενών που χρήζουν ανακουφιστικής φροντίδας, καθώς και των οικογενειών και των οικείων τους,

δ) η αξιοποίηση της χρήσης σύγχρονων ηλεκτρονικών μεθόδων τηλεϊατρικής, για τη συμβουλευτική υποστήριξη των ασθενών και των οικογενειών τους.

Άρθρο 5

Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας

1. Στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου Δράσης για τη Δημόσια Υγεία του άρθρου 3 του ν. 4675/2020 (Α' 54), εκπονείται από το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.), μετά από πρόταση της Εθνικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας, και εγκρίνεται από τον Υπουργό Υγείας, Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας (Ε.Σ.Δ.Α.Α.Φ.). Το Ε.Σ.Δ.Α.Α.Φ. αποτελεί τον οδικό χάρτη για την εφαρμογή μιας συνεκτικής πολιτικής παροχής ολιστικών υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας με ορίζοντα πενταετίας και περιλαμβάνει:

α) τους στρατηγικούς και επιχειρησιακούς στόχους της πολιτικής για την ανάπτυξη της ανακουφιστικής φροντίδας, καθώς και ποσοτικούς και ποιοτικούς δείκτες μέτρησης της επίτευξής τους,

β) το σύνολο των δράσεων για την ανάπτυξη της ανακουφιστικής φροντίδας, τους άξονες προτεραιότητας στους οποίους αυτές εντάσσονται, καθώς και τον προϋπολογισμό, τη χρηματοδότηση και το χρονοδιάγραμμα υλοποίησής τους,

γ) το πλαίσιο για τον τρόπο οργάνωσης της παροχής υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας και τον τρόπο συντονισμού και συνεργασίας μεταξύ των δημόσιων και ιδιωτικών φορέων που δραστηριοποιούνται για την ανάπτυξη της ανακουφιστικής φροντίδας και την παροχή υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας,

δ) την ποσοτική και ποιοτική αποτίμηση των παρεχόμενων στη χώρα υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας,

ε) την ποσοτική και ποιοτική εκτίμηση της προσφοράς υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας στις διασυνδεδεμένες δομές παροχής υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας και

στ) τις πιλοτικές δράσεις που θα υλοποιηθούν κατά τη διάρκεια της εφαρμογής του.

Άρθρο 6**Δομές ανακουφιστικής φροντίδας**

1. Οι υπηρεσίες ανακουφιστικής φροντίδας παρέχονται σε Δομές Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Δ.Α.Φ.Α.). Οι Δ.Α.Φ.Α. είναι δημόσιες ή ιδιωτικές μονάδες παροχής υπηρεσιών υγείας που δραστηριοποιούνται στον τομέα της παροχής υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας για την ολιστική και διεπιστημονική κάλυψη των αναγκών των ασθενών, που αντιμετωπίζουν προβλήματα, τα οποία σχετίζονται με απειλητικές για τη ζωή τους ασθένειες ή με χρόνια εξελικτικές ασθένειες, καθώς και για τη στήριξη των οικογενειών τους.

2. Οι Δ.Α.Φ.Α. δύνανται να οργανώνονται και να λειτουργούν σε όλα τα επίπεδα του συστήματος υγείας, αναλόγως των αναγκών του πληθυσμού, στον οποίον απευθύνονται, και διακρίνονται στις εξής κατηγορίες:

α) μονάδες παροχής υπηρεσιών κατ' οίκον ανακουφιστικής φροντίδας σε εξωτερικούς ασθενείς, οι οποίες λειτουργούν σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας,

β) ειδικά εξωτερικά ιατρεία ή Κέντρα Ημερήσιας Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Κ.Η.Α.Φ.Α.), τα οποία λειτουργούν σε επίπεδο πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας,

γ) Ξενώνες Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Ξ.Α.Φ.Α.) που νοούνται ως φορείς δευτεροβάθμιας φροντίδας υγείας και

δ) Μονάδες Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Μ.Α.Φ.Α.), στο πλαίσιο λειτουργίας νοσοκομείων ή ιδιωτικών κλινικών που νοούνται ως φορείς δευτεροβάθμιας ή τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Οι Δ.Α.Φ.Α. των περ. α) και β) δύνανται να διασυνδέονται επιστημονικά και οργανωτικά με τις Δ.Α.Φ.Α. των περ. γ) και δ), σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της υπουργικής απόφασης της περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 13.

Οι διοικήσεις των νοσοκομείων ή των ιδιωτικών κλινικών εντός των οποίων λειτουργούν οι Δ.Α.Φ.Α. της περ. δ) δύνανται να συνάπτουν συνεργασίες με πανεπιστημιακά κέντρα αριστείας, υπό τη μορφή προγραμματικών συμβάσεων με σκοπό τη διαμόρφωση καινοτόμων ιατρικών πρωτοκόλλων παροχής ανακουφιστικής φροντίδας και λοιπών ερευνητικών δράσεων.

3. Δ.Α.Φ.Α. δύνανται να οργανώνουν και να λειτουργούν οι Διοικήσεις Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.ΠΕ.), τα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) και οι ιδιωτικές κλινικές, καθώς και τα κοινωφελή ιδρύματα, τα νομικά πρόσωπα δημόσιου ή ιδιωτικού δικαίου κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα και οι ενώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, εφόσον στον καταστατικό σκοπό τους περιλαμβάνεται η παροχή υπηρεσιών φροντίδας υγείας.

4. Για τη σύσταση Δ.Α.Φ.Α. εντός νοσοκομείων ή ιδιωτικών κλινικών εφαρμόζονται οι οικείες διατάξεις. Σε κάθε άλλη περίπτωση, για τη βεβαίωση ίδρυσης και λειτουργίας απαιτείται απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, η οποία εκδίδεται εφόσον πληρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της υπουργικής απόφασης της περ. γ) της παρ. 1 του άρθρου 13.

5. α) Βεβαίωση ίδρυσης και λειτουργίας Δ.Α.Φ.Α. δεν χορηγείται σε όσους έχουν καταδικαστεί για παράβαση των διατάξεων της ποινικής νομοθεσίας που συνεπάγεται ανικανότητα κτήσης της δημοσιούπαλληλικής ιδιότητας, ή για παράβαση που αφορά στη νομοθεσία για τα ναρκωτικά. Το κώλυμα του πρώτου εδαφίου αίρεται μόνο σε περίπτωση αμετάκλητης αθωωτικής απόφασης. Προκειμένου για νομικά πρόσωπα, το κώλυμα του πρώτου εδαφίου δεν πρέπει να συντρέχει στο πρόσωπο των νόμιμων εκπροσώπων ή των διαχειριστών τους.

β) Βεβαίωση ίδρυσης και λειτουργίας δεν χορηγείται σε ιατρούς του Ε.Σ.Υ. και ιατρούς μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων.

Άρθρο 7**Σύσταση Εθνικού Μητρώου Ασθενών Ανακουφιστικής Φροντίδας**

1. Για την παροχή ολοκληρωμένων υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας ασθενών συστήνεται στο Υπουργείο Υγείας Εθνικό Μητρώο Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών. Στο Εθνικό Μητρώο Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών εγγράφονται οι ασθενείς που χρήζουν ανακουφιστικής φροντίδας, με ευθύνη του θεράποντος ιατρού τους ή με ευθύνη θεράποντος ιατρού δημόσιας δομής, με υποχρεωτική αναφορά στο είδος του νοσήματος, με βάση την κατηγοριοποίηση των νοσημάτων στη Στατιστική Ταξινόμηση Νόσων και Σχετικών Προβλημάτων Υγείας (ICD-10) και το στάδιο της νόσου.

2. Η σύσταση και λειτουργία του Εθνικού Μητρώου Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 83 του ν. 4600/2019 (Α' 43), περί σύστασης και λειτουργίας Εθνικών Μητρώων Ασθενών, προβλέπει στους εξής, ιδίως, σκοπούς:

α) να διασφαλιστεί η άμεση και έγκυρη καταγραφή των ασθενών που διαβιούν στην Ελλάδα και χρήζουν παροχής υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας υγείας,

β) να συλλέγονται ακριβή, αναγκαία και πρόσφορα δεδομένα που διευκολύνουν τη διαμόρφωση ιατρικών πρωτοκόλλων παροχής ανακουφιστικής φροντίδας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό στοιχείο, κρίσιμο από ιατρική άποψη, με βάση τις ανάγκες των ασθενών που καταγράφονται ανά υγειονομική περιφέρεια,

γ) να χρησιμοποιούνται τα συλλεγόμενα στοιχεία για τον συντονισμό των Δομών Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Δ.Α.Φ.Α.) ανά υγειονομική περιφέρεια και την παροχή υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας υγείας προς τους ασθενείς, από τις δομές που παρέχουν τις υπηρεσίες αυτές,

δ) να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση, με επιστημονικά κριτήρια, της εξέλιξης της υγείας των χρονίως πασχόντων ασθενών με την πάροδο του χρόνου,

ε) να καταγραφούν η φαρμακευτική αγωγή που λαμβάνουν οι ασθενείς, το στάδιο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά κάθε νόσου, ώστε να αξιολογηθεί η πρόσβασή τους σε καινοτόμες θεραπείες και σε νέα φαρμακευτικά σχήματα,

στ) να διευκολυνθεί η παρακολούθηση της πορείας της νόσου των ασθενών που χρήζουν υποστήριξης στην κατοικία τους,

ζ) να καταστεί δυνατή η αξιολόγηση των παρεχόμενων υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας και των αναγκών για τον σχεδιασμό και την υλοποίηση βελτιωμένων και νέων υπηρεσιών υγείας για ασθενείς που χρήζουν ανακουφιστικής φροντίδας, προκειμένου να διαμορφωθούν και να αναπτυχθούν ερευνητικά και καινοτόμα πρωτόκολλα παροχής ανακουφιστικής φροντίδας,

η) να δημιουργηθεί η διασύνδεση με αντίστοιχα ευρωπαϊκά μητρώα με την αποστολή ανωνυμοποιημένων δεδομένων των ασθενών σε αυτά, σε ετήσια βάση, με απώτερο σκοπό τη σύγκριση των εθνικών δεδομένων με εκείνα των άλλων ευρωπαϊκών κρατών, την ανταλλαγή πληροφοριών για τη βέλτιστη αντιμετώπιση των ασθενών και τη βελτίωση της δυνατότητας πρόσβασης σε σύγχρονες θεραπείες.

3. Η εταιρεία με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.), που έχει συσταθεί με τον ν. 3607/2007 (Α' 145), εκτελεί την επεξεργασία, για λογαριασμό του Υπουργείου Υγείας ως υπεύθυνου επεξεργασίας, για τη λειτουργία του συστήματος αρχειοθέτησης του Εθνικού Μητρώου Ασθενών Ανακουφιστικής Φροντίδας. Η Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε. αναλαμβάνει τον τεχνικό σχεδιασμό, την υλοποίηση, την οργάνωση της μετάπτωσης των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και άλλων δεδομένων από κάθε πηγή, την τήρηση υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την ακεραιότητα, την εμπιστευτικότητα και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων και κάθε άλλο θέμα, που αφορά στην ομαλή λειτουργία του συστήματος αρχειοθέτησης του Εθνικού Μητρώου Ασθενών Ανακουφιστικής Φροντίδας.

4. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα των ασθενών που εντάσσονται στο σύστημα αρχειοθέτησης του Εθνικού Μητρώου Ασθενών Ανακουφιστικής Φροντίδας τηρούνται ισοβίως και, περαιτέρω, για διάστημα είκοσι (20) ετών από τον θάνατο του ασθενούς.

5. Στα υποκείμενα των δεδομένων αναγνωρίζονται τα δικαιώματα εκείνα που τους αναγνωρίζει ο Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων και κάθε άλλη ρύθμιση για την προστασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα που τηρούνται σε ιατρικά αρχεία, η οποία ισχύει για το Σύστημα Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης.

6. Η διαχείριση του Εθνικού Μητρώου Ασθενών Ανακουφιστικής Φροντίδας διενεργείται από το Αυτοτελές Τμήμα Θεραπευτικών Πρωτοκόλλων και Μητρώων Ασθενών του Υπουργείου Υγείας. Για την πλήρωση των σκοπών σύστασης και λειτουργίας του εν λόγω Μητρώου το Αυτοτελές Τμήμα δύναται να συνεργάζεται με το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας, καθώς και με την Εθνική Επιτροπή για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας του άρθρου 8.

Άρθρο 8

Σύσταση και αρμοδιότητες της Εθνικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας

1. Συστήνεται, ως διεπιστημονικό συμβουλευτικό όργανο, Εθνική Επιτροπή για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας (Επιτροπή), η οποία εδρεύει στο Υπουργείο Υγείας και υπάγεται στον Υπουργό Υγείας.

2. Η Επιτροπή έχει τις εξής αρμοδιότητες:

α) Προτείνει προς το Κεντρικό Συμβούλιο Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.) δράσεις για την οργάνωση της ανακουφιστικής φροντίδας στην Ελλάδα, σε επίπεδο πρωτοβάθμιας, δευτεροβάθμιας και τριτοβάθμιας φροντίδας υγείας, με έμφαση στις οργανωτικές δομές ανά υγειονομική περιφέρεια με βάση τις καταγεγραμμένες ανάγκες,

β) υποβάλλει προς το ΚΕ.Σ.Υ. προτάσεις αναφορικά με το Εθνικό Σχέδιο Δράσης Ανακουφιστικής Φροντίδας του άρθρου 5 και την επιστημονική του επικροποίηση,

γ) προτείνει προς το ΚΕ.Σ.Υ. ενδεδειγμένα πρωτόκολλα ανακουφιστικής φροντίδας ανά οργανωτική δομή, με αναλυτική καταγραφή των παρεχόμενων υπηρεσιών στη βάση των διεθνών καλών πρακτικών και των επικαιροποιημένων κλινικών οδηγιών,

δ) υποβάλλει προς το ΚΕ.Σ.Υ. προτάσεις αναφορικά με οργανωτικά και επιστημονικά ζητήματα λειτουργίας των δομών ανακουφιστικής φροντίδας υγείας, καθώς και θέματα εξειδίκευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού, και

ε) γνωμοδοτεί προς την αρμόδια Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας για το περιεχόμενο και τη διάρθρωση του Εθνικού Μητρώου Ασθενών Ανακουφιστικής Φροντίδας του άρθρου 7.

3. Στο πλαίσιο της λειτουργίας της, η Επιτροπή δύναται να συγκροτεί, με απόφασή της, Υποεπιτροπές εκ των μελών της με συγκεκριμένο αντικείμενο και έργο.

Άρθρο 9

Συγκρότηση και θητεία της Εθνικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας

1. Η Εθνική Επιτροπή για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας (Επιτροπή) συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Με την ίδια απόφαση ορίζονται, εκ των μελών της, ο Πρόεδρος της και ο Γραμματέας της, καθώς και τα μέλη που τους αναπληρώνουν σε περίπτωση απουσίας ή κωλύματος.

2. Η Επιτροπή αποτελείται από έντεκα (11) τακτικά, και ισάριθμα αναπληρωματικά, μέλη, και απαρτίζεται από:

α) δύο (2) ιατρούς με διετή κλινική εμπειρία ή ειδικότητα ή εξειδίκευση ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών της ημεδαπής ή αλλοδαπής, αναγνωρισμένο με πράξη αρμοδίου οργάνου ή με αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας από το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (Σ.Α.Ε.Π.) ή το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α' 78), στο γνωστικό αντικείμενο της Ανακουφιστικής Ιατρικής ή Ανακουφιστικής Φροντίδας ή μετεκπαίδευση ή πιστοποιημένη επιμόρφωση, σύμφωνα με το άρθρο 11, εκ των οποίων ένας (1) είναι μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Ιατρικής Σχολής ημεδαπού ή αλλοδαπού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος,

β) δύο (2) νοσηλευτές με διετή κλινική εμπειρία σε εξειδικευμένες υπηρεσίες Ανακουφιστικής Φροντίδας ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών της ημεδαπής ή αλλοδαπής, αναγνωρισμένο με πράξη αρμοδίου οργάνου ή με αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας από το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων

(Σ.Α.Ε.Π.) ή το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) σύμφωνα με το π.δ. 38/2010, στο γνωστικό αντικείμενο της Ανακουφιστικής Φροντίδας ή μετεκπαίδευση ή πιστοποιημένη επιμόρφωση από φορέα που παρέχει υπηρεσίες εξειδικευμένης Ανακουφιστικής Φροντίδας, σύμφωνα με το άρθρο 11, εκ των οποίων ένας (1) είναι μέλος Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού Νοσηλευτικής Σχολής ημεδαπού ή αλλοδαπού Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος,

γ) έναν (1) εκπρόσωπο του Υπουργείου Παιδείας που προτείνεται από τον Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων,

δ) έναν (1) εκπρόσωπο ασθενών που χρήζουν ανακουφιστικής φροντίδας υγείας,

ε) έναν (1) εκπρόσωπο του Πανελληνίου Ιατρικού Συλλόγου που προτείνεται από τον ίδιο,

στ) τρεις (3) επιστήμονες εγνωσμένου κύρους ως εκπροσώπους του Υπουργείου Υγείας, και

ζ) έναν (1) υπάλληλο του Υπουργείου Υγείας.

3. Στις συνεδριάσεις της Επιτροπής δύναται να παρίσταται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, έμμισθος δικηγόρος παρ' Αρείω Πάγω εκ των υπηρετούντων σε νομικό πρόσωπο δημοσίου δικαίου, που εποπτεύεται από το Υπουργείο Υγείας, ο οποίος ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, για την παροχή υπηρεσιών νομικής υποστήριξης της Επιτροπής στην άσκηση των αρμοδιοτήτων της. Στις συνεδριάσεις δύνανται, επίσης, να προσκαλούνται και να παρίστανται, χωρίς δικαίωμα ψήφου, ειδικοί εμπειρογνώμονες, ανάλογα με το αντικείμενο της συνεδρίασης.

4. Τα μέλη της Επιτροπής ορίζονται για τριετή θητεία, η οποία δύναται να ανανεωθεί άπαξ και για το ίδιο χρονικό διάστημα με απόφαση του Υπουργού Υγείας.

5. Κατά την άσκηση των καθηκόντων τους τα μέλη της Επιτροπής υπέχουν τις υποχρεώσεις του άρθρου 71 του ν. 4622/2019 (Α' 133).

6. Ο Υπουργός Υγείας παύει πρόωρα τα μέλη της Επιτροπής στις εξής περιπτώσεις: α) για σπουδαίο λόγο που σχετίζεται με την άσκηση των καθηκόντων τους, β) για απουσία σε περισσότερες από έξι (6) συνεδριάσεις εντός διαστήματος έξι (6) μηνών, ανεξαρτήτως αιτιολογίας, και γ) για παράβαση των υποχρεώσεων του άρθρου 71 του ν. 4622/2019.

Άρθρο 10

Αποζημίωση των υπηρεσιών που παρέχουν οι Δομές Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών

1. Οι υπηρεσίες που παρέχονται από τις Δομές Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Δ.Α.Φ.Α.) αποζημιώνονται με νοσήλια ή με τροφεία, αν πρόκειται για παροχή υπηρεσιών εντός δομών, ή ανά επίσκεψη, αν πρόκειται για παροχή υπηρεσιών κατ' οίκον.

2. Οι ασφαλιστικοί οργανισμοί ή ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) δύνανται να συμβάλλουν με τις Δ.Α.Φ.Α για την παροχή υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας στους ασφαλισμένους τους. Οι υπηρεσίες αυτές αποτελούν υπηρεσίες υγείας, η δαπάνη των οποίων δύναται να καλύπτεται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς και τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., κατά τις εκάστοτε ισχύουσες για αυτούς διατάξεις.

Άρθρο 11

Επιμόρφωση στην παροχή υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας

1. Για τη βελτίωση της παροχής υπηρεσιών εξειδικευμένης ανακουφιστικής φροντίδας από επαγγελματίες υγείας και λοιπά μέλη της διεπιστημονικής ομάδας δύναται να διαμορφώνονται και να υλοποιούνται προγράμματα επιμόρφωσής τους, διάρκειας τετρακοσίων (400) τουλάχιστον ωρών, από φορέα που παρέχει υπηρεσίες εξειδικευμένης ανακουφιστικής φροντίδας, εκ των οποίων διακόσιες (200) ώρες θεωρητικής εκπαίδευσης και διακόσιες (200) ώρες πρακτικής (κλινικής) άσκησης στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο.

2. Για την πιστοποίηση της επιμόρφωσης των τετρακοσίων (400) ωρών στην ανακουφιστική φροντίδα, συστήνεται τριμελής Επιτροπή για την ανάπτυξη και λειτουργία του προγράμματος επιμόρφωσης της παρ. 1, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και αποτελείται από μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων, με εξειδίκευση στο γνωστικό αντικείμενο της ανακουφιστικής φροντίδας των κλάδων της Ιατρικής ή της Νοσηλευτικής Επιστήμης ή των Ψυχοκοινωνικών Επιστημών.

Άρθρο 12

Διενέργεια χρηματικών δωρεών για τους σκοπούς της ανακουφιστικής φροντίδας

1. Οποιοδήποτε φυσικό ή νομικό πρόσωπο δύναται να διενεργεί χρηματική δωρεά με αποκλειστικό σκοπό την κατασκευή, κατάλληλη κτιριακή διαμόρφωση, ανακαίνιση και ενίσχυση με πάσης φύσεως εξοπλισμό δημόσιων Δομών Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Δ.Α.Φ.Α.) για τους σκοπούς της ανακουφιστικής φροντίδας προς το Υπουργείο Υγείας και τα νομικά πρόσωπα αρμοδιότητας ή εποπτείας αυτού.

2. Η δωρεά της παρ. 1 εγκρίνεται αμελλητί με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, στην οποία περιέχεται δήλωση αποδοχής του δωριζόμενου ποσού, με ρητή αναφορά στον σκοπό της δωρεάς, ο οποίος συνίσταται στην κατασκευή, κατάλληλη κτιριακή διαμόρφωση, ανακαίνιση και ενίσχυση με πάσης φύσεως εξοπλισμό δημόσιων Δ.Α.Φ.Α. Στην εγκριτική της δωρεάς απόφαση ορίζεται το νομικό πρόσωπο αρμοδιότητας ή εποπτείας του Υπουργείου Υγείας προς το οποίο θα εισφερθεί το ποσό της δωρεάς, προκειμένου να υλοποιήσει τον σκοπό της.

3. Στα νομικά πρόσωπα αρμοδιότητας ή εποπτείας του Υπουργείου Υγείας, στα οποία δύναται να εισφερθεί το δωριζόμενο χρηματικό ποσό από τον δωρητή, περιλαμβάνονται οι Υγειονομικές Περιφέρειες και η ανώνυμη εταιρεία με την επωνυμία «Ινστιτούτο Φαρμακευτικής Έρευνας και Τεχνολογίας Α.Ε.», τα οποία υλοποιούν τον σκοπό της δωρεάς της παρ. 1, όπως αυτός εξειδικεύεται στην εγκριτική της δωρεάς απόφαση, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία. Κάθε νομικό πρόσωπο, αποδέκτης της δωρεάς, αρμοδιότητας ή εποπτείας του Υπουργείου Υγείας υποχρεούται να συμπράττει δια των οργάνων διοίκησής του σε κάθε απαιτούμενη ενέργεια για την είσπραξη του ποσού της δωρεάς και την υλοποίηση του

σκοπού της και να ενημερώνει και να λογοδοτεί προς τον Υπουργό Υγείας για τις ενέργειες αυτές.

4. Στο Υπουργείο Υγείας συστήνεται πενταμελής Επιτροπή Παρακολούθησης και Υλοποίησης Δωρεών, αποτελούμενη από Πρόεδρο, Γραμματέα, τρία (3) τακτικά και δύο (2) αναπληρωματικά μέλη, με διετή θητεία, η οποία συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, στην οποία ορίζεται και ο γραμματέας της. Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος του Υπουργείου Υγείας.

Άρθρο 13

Εξουσιοδοτικές διατάξεις

1. α) Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.), δύνανται να καθορίζονται κατηγορίες Δομών Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Δ.Α.Φ.Α.), πλέον αυτών που αναφέρονται στην παρ. 2 του άρθρου 6.

β) Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., οι Δομές Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Δ.Α.Φ.Α.) των περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 6 δύνανται να διασυνδέονται επιστημονικά και οργανωτικά με τις Δ.Α.Φ.Α. των περ. γ) και δ) του ίδιου άρθρου και να ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για την επιστημονική διασύνδεση.

γ) Με προεδρικό διάταγμα, κατόπιν πρότασης των Υπουργών Υγείας, Εσωτερικών και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού και μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., καθορίζονται οι όροι και οι προϋποθέσεις ίδρυσης και λειτουργίας των Δ.Α.Φ.Α., οι κτιριακές και εν γένει τεχνικές προδιαγραφές, ο εξοπλισμός, η στελέχωση και η εποπτεία επί των Δ.Α.Φ.Α., η διαδικασία ανάκλησης της βεβαίωσης λειτουργίας, και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για το καθεστώς ίδρυσης και λειτουργίας τους. Με όμοιο διάταγμα καθορίζονται για τις Δ.Α.Φ.Α., που ιδρύονται και λειτουργούν από τους λοιπούς, εκτός των Υγειονομικών Περιφερειών και των νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας φορείς, επιπλέον όσων αναφέρονται στο πρώτο εδάφιο, τα αρμόδια όργανα, η διαδικασία και τα δικαιολογητικά για την αδειοδότησή τους, τα αρμόδια όργανα και η διαδικασία για τον έλεγχο και την εποπτεία τους, οι διοικητικές κυρώσεις που δύνανται να επιβληθούν σε περίπτωση παράβασης των όρων και προϋποθέσεων ίδρυσης και λειτουργίας, οι οποίες είναι ανάλογες της βαρύτητας της παράβασης, με συνεκτίμηση τυχόν επαναλαμβανόμενης συμπεριφοράς και λοιπών επιβαρυντικών περιστάσεων, η δυνατότητα υποβολής ενστάσεων κατά των εν λόγω κυρώσεων, και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για το καθεστώς ίδρυσης, λειτουργίας, ελέγχου και εποπτείας τους.

δ) Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., ορίζονται οι προϋποθέσεις και η διαδικασία εισαγωγής των ασθενών στις Δ.Α.Φ.Α., καθορίζονται τα ιατρικά πρωτόκολλα παροχής ανακουφιστικής φροντίδας, τα οποία επικαιροποιούνται ετησίως, και οι ιατρικές και άλλες πράξεις που δύνανται να διενεργούνται από τις Δ.Α.Φ.Α., και ρυθμίζεται κάθε άλλο σχετικό θέμα για την παροχή υπηρεσιών ανακουφιστικής φροντίδας από τις Δ.Α.Φ.Α. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Ψηφιακής Διακυβέρνησης,

μετά από γνώμη του ΚΕ.Σ.Υ., καθορίζεται ο τρόπος χρήσης εφαρμογών τηλεϊατρικής για την υποστήριξη των ασθενών που χρήζουν φροντίδας κατ' οίκον.

2. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, δύνανται να καθορίζονται τα κριτήρια ένταξης των ασθενών στο Εθνικό Μητρώο Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών του άρθρου 7, οι παράμετροι που καταγράφονται και οι κατηγορίες των χρηστών.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση της Εθνικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας του άρθρου 8, ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα για την οργάνωση και λειτουργία της Εθνικής Επιτροπής για την Ανάπτυξη της Ανακουφιστικής Φροντίδας, συμπεριλαμβανομένης και της παροχής γραμματειακής υποστήριξης από υπαλλήλους του Υπουργείου Υγείας ή από υπαλλήλους των Υγειονομικών Περιφερειών. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών δύνανται να ορίζεται καταβολή αποζημίωσης στα μέλη της.

4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών, η οποία εκδίδεται μετά από πρόταση του ΚΕ.Σ.Υ., καθορίζονται ο τρόπος αποζημίωσης των υπηρεσιών που παρέχουν οι Δ.Α.Φ.Α., καθώς και ο τρόπος κοστολόγησης των παρεχόμενων υπηρεσιών στην περίπτωση μονάδων που λειτουργούν από νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δίκαιου, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα και ενώσεις προσώπων μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα.

5. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας ρυθμίζεται κάθε σχετικό θέμα για την οργάνωση και λειτουργία της Επιτροπής της παρ. 2 του άρθρου 11. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, η οποία εκδίδεται μετά από εισήγηση του ΚΕ.Σ.Υ., καθορίζονται το πλαίσιο επιμόρφωσης των επαγγελματιών υγείας και άλλων μελών της διεπιστημονικής ομάδας, ο φορέας υλοποίησής του, το περιεχόμενο και τα επιμέρους στάδια, η πιστοποίηση της επιμόρφωσης, οι όροι συμμετοχής όσων έχουν ένα έτος κλινικής άσκησης σε εξειδικευμένες υπηρεσίες ανακουφιστικής φροντίδας και κάθε άλλο σχετικό θέμα για την εφαρμογή του άρθρου 11.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών καθορίζεται η αποζημίωση των μελών της Επιτροπής Παρακολούθησης και Υλοποίησης Δωρεών της παρ. 5 του άρθρου 12 που βαρύνει τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας.

Άρθρο 14

Μεταβατικές διατάξεις

1. Οι λειτουργούσες ήδη, κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, Δομές Ανακουφιστικής Φροντίδας Ασθενών (Δ.Α.Φ.Α.), ανεξάρτητα από την αρχή από την οποία έχουν αδειοδοτηθεί, υποχρεούνται να προσαρμοστούν στις διατάξεις του παρόντος εντός πέντε (5) ετών από την έναρξη ισχύος των υπουργικών αποφάσεων της παρ. 1 του άρθρου 13.

2. Μέχρι την καθιέρωση ιατρικής εξειδίκευσης στην Ανακουφιστική Φροντίδα σε ενήλικες και παιδιά, σύμφωνα με την παρ. 5B του άρθρου 21 του ν. 3580/2007 (Α' 134), καθώς και μέχρι την ολοκλήρωση εκπαίδευσης των ειδικευόμενων στην ανακουφιστική φροντί-

δα νοσηλευτών, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Γ6α/ΓΠ/16237/9.5.2022 απόφαση της Αναπληρώτριας Υπουργού Υγείας (Β' 2346), ισχύουν τα ακόλουθα:

α) Βασικό κριτήριο επιλογής των ιατρών για τη στελέχωση των Δ.Α.Φ.Α είναι να διαθέτουν διετή κλινική εμπειρία και ειδικότητα ή εξειδίκευση ή μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών της ημεδαπής ή αλλοδαπής, αναγνωρισμένο με πράξη αρμοδίου οργάνου ή με αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας από το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (Σ.Α.Ε.Π.) ή το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) σύμφωνα με το π.δ. 38/2010 (Α' 78), στο γνωστικό αντικείμενο της Ανακουφιστικής Ιατρικής ή της Ανακουφιστικής Φροντίδας ή μετεκπαίδευση ή πιστοποιημένη επιμόρφωση από φορέα που παρέχει υπηρεσίες εξειδικευμένης Ανακουφιστικής Φροντίδας τουλάχιστον τετρακοσίων (400) ωρών, εκ των οποίων διακόσιες (200) ώρες θεωρητικής εκπαίδευσης και διακόσιες (200) ώρες πρακτικής (κλινικής) άσκησης στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο, σύμφωνα με το άρθρο 11.

β) Βασικό κριτήριο επιλογής των νοσηλευτών, επαγγελματιών υγείας και των λοιπών μελών για τη στελέχωση των Δ.Α.Φ.Α. είναι να διαθέτουν διετή κλινική εμπειρία σε εξειδικευμένες υπηρεσίες Ανακουφιστικής Φροντίδας, μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών της ημεδαπής ή αλλοδαπής, αναγνωρισμένο με πράξη αρμοδίου οργάνου ή με αναγνώριση επαγγελματικής ισοδυναμίας από το Συμβούλιο Αναγνώρισης Επαγγελματικών Προσόντων (Σ.Α.Ε.Π.) ή το Αυτοτελές Τμήμα Εφαρμογής της Ευρωπαϊκής Νομοθεσίας (Α.Τ.Ε.Ε.Ν.) σύμφωνα με το π.δ. 38/2010, στο γνωστικό αντικείμενο της Ανακουφιστικής Φροντίδας ή μετεκπαίδευση ή πιστοποιημένη επιμόρφωση από φορέα που παρέχει υπηρεσίες εξειδικευμένης Ανακουφιστικής Φροντίδας τουλάχιστον τετρακοσίων (400) ωρών, εκ των οποίων διακόσιες (200) ώρες θεωρητικής εκπαίδευσης και διακόσιες (200) ώρες πρακτικής (κλινικής) άσκησης στο ίδιο γνωστικό αντικείμενο, σύμφωνα με το άρθρο 11.

Άρθρο 15

Καταργούμενη διάταξη

Το άρθρο 17 του ν. 3106/2003 (Α' 30), περί των Ξεγώνων Νοσηλευτικής Φροντίδας και Ανακουφιστικής Αγωγής Ασθενών, καταργείται.

ΜΕΡΟΣ Γ'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΠΑΝΔΗΜΙΑΣ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19 ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΜΒΟΛΙΑΣΜΩΝ ΚΑΤΑ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 16

Παράταση ισχύος επειγουσών ρυθμίσεων για το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών

1. Η ισχύς του άρθρου 205 του ν. 4820/2021 (Α' 130), περί της υποχρέωσης επίδειξης πιστοποιητικού ή βεβαί-

ωσης εμβολιασμού ή νόσησης από τους εργαζόμενους στον δημόσιο και ιδιωτικό τομέα, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

2. Η ισχύς του άρθρου τριακοστού δεύτερου του ν. 4771/2021 (Α' 16), περί λειτουργίας εμβολιαστικών κέντρων, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

3. Η ισχύς του άρθρου 58 του ν. 4764/2020 (Α' 256), περί διενέργειας εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

4. Η ισχύς του άρθρου 268 του ν. 4798/2021 (Α' 68), περί των φορέων υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

5. Η ισχύς του άρθρου 52Α του ν. 4764/2020, περί ένταξης ιδιωτών ιατρών κάθε ειδικότητας στο Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 17

Παράταση ισχύος των συμβάσεων

εργασίας ορισμένου χρόνου ιατρών για την αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών λόγω του κορωνοϊού COVID-19

1. Η διάρκεια των συμβάσεων εργασίας ορισμένου χρόνου των ιατρών που έχουν τοποθετηθεί, κατ'εφαρμογή του άρθρου τεσσαρακοστού έκτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), και της παρ. 1 του άρθρου τριακοστού δεύτερου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023. Η περαιτέρω παράταση κατ'εφαρμογή του πρώτου εδαφίου απομειώνει τον χρόνο ειδικότητας, εφόσον οι ιατροί έχουν τοποθετηθεί σε κενή θέση ειδικευομένου της ειδικότητας, στην οποία έχουν κάνει αίτηση να ειδικευτούν, και υλοποιείται το προβλεπόμενο γι' αυτήν την ειδικότητα εκπαιδευτικό πρόγραμμα, σύμφωνα με βεβαίωση του Διευθυντή της οικείας κλινικής.

2. Η παράταση των συμβάσεων της παρ. 1 δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

3. Η δυνατότητα άμεσης πρόσληψης των ιατρών όλων των ειδικοτήτων, οι οποίοι βρίσκονται υπό διορισμό, αλλά δεν έχει εκδοθεί ακόμη η απόφαση τοποθέτησής τους από το Υπουργείο Υγείας κατ'εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου τριακοστού δεύτερου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε

με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 18

Παράταση ισχύος συμβάσεων άρθρου 50 ν. 4825/2021

1. Η ισχύς των συμβάσεων ορισμένου χρόνου που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 του ν. 4825/2021 (Α' 157) παρατείνεται από τη λήξη της έως την 30ή.6.2023, ανεξαρτήτως της επιστροφής στα καθήκοντά τους των υπαλλήλων που τελούσαν σε αναστολή δυνάμει του άρθρου 206 του ν. 4820/2021 (Α' 130). Η παράταση των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

2. Κατά τη διάρκεια της παράτασης της παρ. 1 το προσωπικό που προσλήφθηκε κατ' εφαρμογή του άρθρου 50 του ν. 4825/2021 δύναται να μετακινείται, ανάλογα με τις ανάγκες, ως ακολούθως: α) αν υπηρετεί σε Φορείς Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (ΦΠΥΥ), δύναται να μετακινείται σε άλλον ΦΠΥΥ της ίδιας Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε.), με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υ.Πε. και β) σε κάθε άλλη περίπτωση, με απόφαση του Διοικητή ή του Προέδρου του φορέα ή του αρμοδίου για τον διορισμό οργάνου.

Άρθρο 19

Παράταση συμβάσεων προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας και εποπτευόμενων φορέων λόγω κορωνοϊού

1. Η ισχύς του άρθρου τέταρτου του ν. 4737/2020 (Α' 204), περί της δυνατότητας παράτασης, με απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Υπουργείου Υγείας, των συμβάσεων εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου που έχουν συναφθεί βάσει της παρ. 3 του άρθρου 17 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), με τις οποίες προσλήφθηκε προσωπικό διαφόρων ειδικοτήτων στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 30ή.6.2023. Η παράταση των συμβάσεων δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές και δεν προσμετράται στο ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών κατά την έννοια των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

2. Η ισχύς του άρθρου 28 του ν. 4865/2021 (Α' 238), περί της δυνατότητας παράτασης των συμβάσεων Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του προσωπικού φύλαξης, σίτισης και καθαριότητας της Κεντρικής Υπηρεσίας και των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 30ή.6.2023.

Άρθρο 20

Συμβάσεις επικουρικού προσωπικού - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 17 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου εικοστού ν. 4737/2020

1. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 17 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), περί του επικουρικού προσωπικού των κλάδων ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως λοιπού προσωπικού, τροποποιείται: α) ως προς την ημερομηνία κατά την οποία πρέπει να είναι ενεργές οι συμβάσεις επικουρικού προσωπικού των κλάδων ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως λοιπού προσωπικού, προκειμένου να είναι δυνατή η παράτασή τους, και β) ως προς την καταληκτική ημερομηνία του χρονικού διαστήματος για το οποίο δύναται να παραταθούν, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από την εμφάνιση και διάδοση του κορωνοϊού COVID-19 όλες οι ενεργές κατά την 31η.12.2022 συμβάσεις επικουρικού προσωπικού των κλάδων ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως λοιπού προσωπικού των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ., των δομών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Υγείας, του Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Γ. Παπαγεωργίου», των στρατιωτικών νοσοκομείων, του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), καθώς και των Πανεπιστημιακών Νοσοκομείων αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, δύναται να παρατείνονται από τη λήξη τους και για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει την 31η.12.2023. Για την υλοποίηση των ανωτέρω μεριμνά ο Διοικητής κάθε επιμέρους φορέα, οι δε αναγκαίες πιστώσεις καλύπτονται κατόπιν ισόποσης επιχορήγησης από τον κρατικό προϋπολογισμό. Η παράταση των συμβάσεων δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές.»

2. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου εικοστού του ν. 4737/2020 (Α' 204), περί των συμβάσεων εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου του λοιπού, πλην ιατρών, επικουρικού προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) και του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.), τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία του χρονικού διαστήματος κατά το οποίο δύναται να παραταθούν, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου λοιπού, πλην ιατρών, επικουρικού προσωπικού του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και του Ε.Ο.Φ., διαφόρων ειδικοτήτων, δυνάμει της υπό στοιχεία Γ4β/Γ.Π. οικ. 50604/4.7.2018 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, δύναται να παρατείνονται από τη λήξη τους έως την 31η.12.2023 με τους ίδιους όρους, προκειμένου να συνεπικουρούν το έργο του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) και του Εθνικού Οργανισμού Φαρμάκων (Ε.Ο.Φ.). Η παράταση των συμβάσεων δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές.»

Άρθρο 21**Παράταση προθεσμίας πρόσληψης
επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και
λοιπού βοηθητικού προσωπικού**

Η ισχύς του άρθρου εικοστού όγδοου του ν. 4737/2020 (Α' 204) και του άρθρου 9 του ν. 4790/2021 (Α' 48), περί διενέργειας προσλήψεων επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 22**Παράταση ισχύος διατάξεων περί
μετακινήσεων προσωπικού**

1. Η ισχύς του άρθρου πέμπτου του ν. 4693/2020 (Α' 116), περί μετακινήσεων του πάσης φύσεως προσωπικού των Φορέων Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

2. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου εικοστού όγδοου του ν. 4737/2020 (Α' 204), περί μετακινήσεων ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως προσωπικού από Τοπικές Μονάδες Υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

3. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου τεσσαρακοστού όγδοου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), περί μετακινήσεων επικουρικού ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού των νοσηλευτικών ιδρυμάτων και κέντρων υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

4. Η ισχύς της παρ. 4 του άρθρου 49 του ν. 4825/2021 (Α' 157), περί της δυνατότητας μετακίνησης προσωπικού του Εθνικού Κέντρου Άμεσης Βοήθειας με απόφαση του Προέδρου του και της πειθαρχικής αξιολόγησης και τιμώρησης της μη συμμόρφωσης με το περιεχόμενο της απόφασης μετακίνησης, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

5. Η ισχύς της παρ. 5 του άρθρου 49 του ν. 4825/2021, περί της δυνατότητας μετακίνησης ιατρικού, νοσηλευτικού και πάσης φύσεως προσωπικού Τοπικών Ομάδων Υγείας με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

6. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), περί μετακίνησης ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 23**Παράταση ισχύος της δυνατότητας σύναψης
συμβάσεων για την υλοποίηση της πράξης
«Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ'
οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας
και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από
πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού
COVID-19»**

Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου τεσσαρακοστού τέταρτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Πε-

ριεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), περί της σύναψης συμβάσεων για την υλοποίηση της πράξης «Δημιουργία δικτύου νοσηλευτών για κατ' οίκον υπηρεσίες νοσηλευτικής φροντίδας και λήψη δειγμάτων βιολογικού υλικού από πρόσωπα πιθανά κρούσματα κορωνοϊού COVID-19», παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 24**Παράταση ισχύος των συμβάσεων και
καθορισμός μηνιαίας αποζημίωσης παιδιάτρων
ως οικογενειακών ιατρών**

1. Η ισχύς των υφιστάμενων συμβάσεων των παιδιατρών ως οικογενειακών ιατρών των άρθρων 6 και 11 του ν. 4486/2017 (Α' 115) και των ασκούντων καθήκοντα οικογενειακού ιατρού ιδιωτών παιδιάτρων παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023, ανεξαρτήτως του χρόνου λήξης τους, με τους ίδιους όρους.

2. Η μηνιαία αποζημίωση των ιατρών της παρ. 1 ορίζεται για το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2023 έως τις 31.3.2023 σε ποσό δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ κατ' ανώτατο όριο.

Άρθρο 25**Παράταση ισχύος της κατ' οίκον ή εξ
αποστάσεως παροχής ιατρικών υπηρεσιών
των συμβεβλημένων ιατρών του Εθνικού
Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και
ιατρών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας
προς ασθενείς με κορωνοϊό COVID-19**

Η ισχύς της παρ. 1 των άρθρων δέκατου έκτου και δέκατου έβδομου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), περί της δυνατότητας κατ' οίκον ή εξ αποστάσεως παροχής ιατρικών υπηρεσιών των ιατρών του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και των ιατρών της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας σε ασφαλισμένους και ανασφάλιστους ασθενείς, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 26**Παράταση ισχύος της ρύθμισης για την εργασία
καθ' υπέρβαση του ωραρίου των εργαζομένων
στις Διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών
και στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου
Υγείας**

Η ισχύς του άρθρου 169 του ν. 4876/2021 (Α' 251), περί της εργασίας καθ' υπέρβαση του ωραρίου των εργαζομένων στις Διοικήσεις των Υγειονομικών Περιφερειών (Δ.Υ.ΠΕ.) και στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 27**Παράταση συμβάσεων εργασίας επικουρικού
προσωπικού σε προνοιακούς φορείς**

1. Οι συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμο-

γή του άρθρου εικοστού πρώτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76) και της κατ' εξουσιοδότησή του εκδοθείσας υπ' αρ. 12549/4426/16.3.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων και Εσωτερικών (Β' 868), για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από την εμφάνιση και διασπορά του κορωνοϊού COVID-19, και οι συμβάσεις που συνήφθησαν κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου 56 του ν. 4837/2021 (Α' 178), δύνανται να παραταθούν, από τη λήξη τους, έως την 31η.5.2023. Η παράταση των συμβάσεων, σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας προσλήφθηκαν οι απασχολούμενοι στις θέσεις αυτές, ούτε εμπίπτει στους περιορισμούς των άρθρων 5 και 6 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

2. Συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, που συνάπτονται μετά τη δημοσίευση του παρόντος, κατ' εφαρμογή του άρθρου εικοστού πρώτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου και της υπουργικής απόφασης της παρ. 1, δεν δύνανται να έχουν ημερομηνία λήξης μετά την 31η.5.2023.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'
ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ ΕΘΝΙΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ
ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ
ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 28

Παράταση ισχύος συμβάσεων έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων και διοικητικού προσωπικού για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών λόγω του κορωνοϊού COVID-19

Οι συμβάσεις έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων και διοικητικού προσωπικού, που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 2 του άρθρου δευτέρου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), παρατείνονται αυτοδικαίως μέχρι την 31η.3.2023, ανεξαρτήτως του χρόνου λήξης τους. Η παρούσα καταλαμβάνει και συμβάσεις που έληξαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, εφόσον συνέτρεξαν οι ανωτέρω συνθήκες και προϋποθέσεις.

Άρθρο 29

Παράταση ισχύος της ρύθμισης για την πρόσληψη προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας

1. Η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 4737/2020 (Α' 204), ως προς τη δυνατότητα πρόσληψης για χρονικό διάστημα έως τεσσάρων (4) μηνών ιατρικού, νοσηλευτικού και λοιπού βοηθητικού προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας

Υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

2. Οι συμβάσεις έργου και παροχής ανεξάρτητων υπηρεσιών επαγγελματιών υγείας διαφόρων ειδικοτήτων και διοικητικού προσωπικού, που έχουν συναφθεί κατ' εφαρμογή της παρ. 3 του άρθρου δέκατου έβδομου του ν. 4737/2020, διάρκειας τεσσάρων (4) μηνών, παρατείνονται αυτοδικαίως έως την 31η.3.2023, ανεξαρτήτως του χρόνου λήξης τους. Η παρούσα καταλαμβάνει και συμβάσεις που έληξαν μέχρι τη δημοσίευση του παρόντος, εφόσον συνέτρεξαν οι ανωτέρω συνθήκες και προϋποθέσεις.

Άρθρο 30

Παράταση ισχύος της ρύθμισης για την υπερωριακή απασχόληση προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας

Η ισχύς του άρθρου 11 του ν. 4790/2021 (Α' 48), ως προς την υπερωριακή απασχόληση προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 31

Παράταση ισχύος της διάθεσης ιατρικού προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας σε Μονάδες Ειδικών Λοιμώξεων

Η ισχύς του άρθρου 66 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ως προς τη δυνατότητα διάθεσης του ιατρικού προσωπικού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας σε Μονάδες Ειδικών Λοιμώξεων νοσοκομείων του Εθνικού Συστήματος Υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 32

Παράταση ανάθεσης υπηρεσιών από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας για την εξέταση δειγμάτων σε ιδιωτικούς παρόχους

Η ισχύς του άρθρου δωδέκατου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), ως προς τη δυνατότητα ανάθεσης υπηρεσιών από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας για την εξέταση δειγμάτων σε ιδιωτικούς παρόχους, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 33

Συμβάσεις ιατρών του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας για κάλυψη των αναγκών των δομών της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016

Συμβάσεις με ιατρούς, οι οποίες έχουν συναφθεί από τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας (Ε.Ο.Δ.Υ.) δυνάμει του άρθρου 41 του ν. 4058/2012 (Α' 63) με καθεστώς έκδοσης δελτίου απόδειξης παροχής υπηρεσιών, για την κάλυψη των αναγκών των δομών της παρ. 4 του άρθρου 8 του ν. 4375/2016 (Α' 51), και των οποίων η ισχύς είτε έληξε πριν από τη δημοσίευση του παρόντος είτε είναι ακόμη σε ισχύ, παρατείνονται από τη λήξη τους για χρονικό διάστημα έξι (6) μηνών με δυνατότητα ισόχρονης παράτασης, με αιτιολογημένη απόφαση του Ε.Ο.Δ.Υ.

Άρθρο 34

Παράταση ισχύος συμβάσεων εργασίας ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας για υπηρεσίες φύλαξης και καθαριότητας και κάλυψη αναγκών εστίασης και σίτισης

Η ισχύς του άρθρου δωδέκατου του ν. 4812/2021 (Α' 110), ως προς τις συμβάσεις εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, που έχει συνάψει ο Εθνικός Οργανισμός Δημόσιας Υγείας για τις ανάγκες φύλαξης και καθαριότητας των κτιρίων της ευθύνης του και των περιβαλλόντων αυτών χώρων, καθώς και για τις ανάγκες εστίασης και σίτισης, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΟΥ ΚΟΡΩΝΟΪΟΥ COVID-19

Άρθρο 35

Παρατάσεις ισχύος άλλων έκτακτων ρυθμίσεων λόγω της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19

1. α. Η ισχύς του άρθρου 47 του ν. 4753/2020 (Α' 227), περί υγειονομικής κάλυψης ανασφάλιστων και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων των παρ. 1 και 2 του άρθρου 33 του ν. 4368/2016 (Α' 21), που χρήζουν νοσηλείας, ανεξαρτήτως της φύσης της ασθένειάς τους, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

β. Η ισχύς του άρθρου πεντηκοστού τέταρτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), περί της δυνατότητας ένταξης των απόρων και ανασφάλιστων ασθενών με χρόνια νεφρική ανεπάρκεια τελικού σταδίου σε συμβεβλημένες με τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας μονάδες αιμοκάθαρσης του ιδιωτικού τομέα για τη διενέργεια τακτικών αιμοκαθάρσεων, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

2. Η ισχύς του άρθρου δέκατου τέταρτου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), ως προς τη δυνατότητα απασχόλησης ιδιωτών ιατρών σε δημόσια νοσοκομεία για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας λόγω της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

3. Η ισχύς των παρ. 5, 6 και 7 του άρθρου δεύτερου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), ως προς την ένταξη στο δυναμικό της πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, των νοσοκομείων και κάθε οργανικής μονάδας του Εθνικού Συστήματος Υγείας και την αποζημίωση εθελοντικού ή αναγκαστικά διατιθέμενου ιατρικού, νοσηλευτικού και βοηθητικού προσωπικού από τον ιδιωτικό τομέα για την κάλυψη των αναγκών δημόσιας υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

4. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 46 του ν. 4753/2020 (Α' 227), ως προς την απασχόληση συνταξιούχων ιατρών στο Εθνικό Σύστημα Υγείας (Ε.Σ.Υ.) για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών από τη διάδοση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

5. Η ισχύς του άρθρου εξηκοστού πέμπτου του ν. 4812/2021 (Α' 110), ως προς τη διενέργεια διαγνωστικών ελέγχων νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 (rapid test ή PCR) για τις ανάγκες της ελεύθερης κυκλοφορίας εντός και εκτός Ελλάδος, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

6. Η ισχύς του άρθρου 3 του ν. 4790/2021 (Α' 48), περί της διενέργειας μοριακού ελέγχου ανίχνευσης (τεστ PCR) κορωνοϊού COVID-19 στους υπόχρεους για κατάταξη στις Ένοπλες Δυνάμεις, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

7. Η ισχύς του άρθρου 46 του ν. 4790/2021, ως προς τον υποχρεωτικό διαγνωστικό έλεγχο για τον κορωνοϊό COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 36

Παράταση ισχύος των όρων χρήσης δοκιμασιών ταχέων μοριακών ελέγχων (rapid test) και της υποχρέωσης ηλεκτρονικής καταγραφής στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19

Η ισχύς του άρθρου τριακοστού πρώτου του ν. 4737/2020 (Α' 204), περί των όρων χρήσης δοκιμασιών ταχέων μοριακών ελέγχων (rapid test) και της υποχρέωσης ηλεκτρονικής καταγραφής στο Εθνικό Μητρώο Ασθενών COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 37

Παράταση ισχύος της διενέργειας δοκιμασιών ταχέων μοριακών ελέγχων (rapid test) από τους Ο.Τ.Α. α' βαθμού

Η ισχύς της παρ. 3 του άρθρου 10 της από 11.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 55), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4682/2020 (Α' 76), ως προς την προμήθεια ταχέων μοριακών ελέγχων (rapid test), όπως προβλέπεται στην παρ. 3 του άρθρου 98 του ν. 4796/2021 (Α' 63), παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 38

Παράταση ισχύος της διαδικασίας χορήγησης φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων σε νοσούντες από τον κορωνοϊό COVID-19 από θεράποντες ιατρούς

Η ισχύς του άρθρου τριακοστού έβδομου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), περί της διαδικασίας χορήγησης φαρμάκων εκτός εγκεκριμένων ενδείξεων σε νοσούντες από τον κορωνοϊό COVID-19 από θεράποντες ιατρούς, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 39

Παράταση ισχύος διαδικασίας αποστολής φαρμάκων σε ευπαθείς ομάδες και σε ασθενείς που βρίσκονται σε περιορισμό

Η ισχύς του άρθρου πεντηκοστού πρώτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η

οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), περί της διαδικασίας αποστολής φαρμάκων σε ευπαθείς ομάδες και σε ασθενείς που βρίσκονται σε περιορισμό, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 40

Παράταση ισχύος της δυνατότητας μετατροπής χρήσης κλινών για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19

Η ισχύς του άρθρου τριακοστού της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), περί της δυνατότητας μετατροπής χρήσης κλινών για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 41

Παράταση ισχύος των δυνατοτήτων αναγκαστικής ή μη διάθεσης για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας

1. Η ισχύς του άρθρου τέταρτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), περί δυνατότητας αναγκαστικής διάθεσης χώρων στο Δημόσιο για την κάλυψη αναγκών δημόσιας υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

2. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 86 του ν. 4745/2020 (Α' 214), περί δυνατότητας διάθεσης επιμέρους χώρων ιδιωτικών θεραπευτηρίων, δομών υγείας, παρόχων υπηρεσιών υγείας, κέντρων αποκατάστασης, καθώς και ιατρικού, νοσηλευτικού, βοηθητικού προσωπικού ιδιωτικών παρόχων υπηρεσιών υγείας προς το Δημόσιο, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 42

Παράταση ισχύος αποζημίωσης ιδιωτικών κλινικών και θεραπευτηρίων που δεσμεύθηκαν αναγκαστικά για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών δημόσιας υγείας από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19

Η ισχύς του άρθρου πεντηκοστού τρίτου του ν. 4812/2021 (Α' 110), περί της αποζημίωσης ιδιωτικών κλινικών και θεραπευτηρίων που δεσμεύθηκαν αναγκαστικά για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών δημόσιας υγείας από την έξαρση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 43

Παράταση ισχύος της δυνατότητας επίταξης ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, μέσω ατομικής προστασίας και φαρμάκων για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19 και της αποζημίωσης της χρήσης του προς επίταξη εξοπλισμού

Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου έκτου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), περί της δυνατότητας επίταξης κινητών πραγμάτων, ήτοι ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού, μέσω ατομικής προστασίας και φαρμάκων για την καταπολέμηση της διασποράς

του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 44

Παράταση ισχύος της χρήσης αεροσκαφών για τη διενέργεια αεροδιακομιδών ασθενών

Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 4693/2020 (Α' 116), περί της διάθεσης, οικειοθελούς προσφοράς και επίταξης αεροσκαφών για τη διενέργεια αεροδιακομιδών ασθενών, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 45

Παράταση ισχύος της χρήσης πλωτών μέσων για τη διακομιδή διά θαλάσσης ασθενών

Η ισχύς του τριακοστού πρώτου άρθρου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), περί της διάθεσης, οικειοθελούς προσφοράς και επίταξης πλωτών μέσων για τη διακομιδή δια θαλάσσης ασθενών νοσούντων με κορωνοϊό COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 46

Παράταση ισχύος της δυνατότητας διάθεσης ειδικού εξοπλισμού Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. και έκτακτης ανάπτυξης κλινών Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ.

Η ισχύς του άρθρου δέκατου τρίτου της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 157), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020 (Α' 177), περί της δυνατότητας διάθεσης ειδικού εξοπλισμού Μονάδων Εντατικής Θεραπείας (Μ.Ε.Θ.) και Μονάδων Αυξημένης Φροντίδας (Μ.Α.Φ.) και έκτακτης ανάπτυξης κλινών Μ.Ε.Θ. και Μ.Α.Φ. λόγω έκτακτων αναγκών δημόσιας υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 47

Παράταση ισχύος της ρύθμισης για τη διάθεση εγκαταστάσεων, θαλάμων, κλινών νοσηλείας, κλινών αυξημένης φροντίδας και εντατικής θεραπείας των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού στο Δημόσιο

Η ισχύς του άρθρου τρίτου του ν. 4889/2022 (Α' 21), περί της δυνατότητας διάθεσης άνευ αντιτίμου στο Δημόσιο εγκαταστάσεων, θαλάμων, κλινών νοσηλείας, κλινών αυξημένης φροντίδας και εντατικής θεραπείας των στρατιωτικών νοσοκομείων και του Νοσηλευτικού Ιδρύματος Μετοχικού Ταμείου Στρατού (Ν.Ι.Μ.Τ.Σ.), παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 48

Παράταση ισχύος ρυθμίσεων ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19

1. Η ισχύς του άρθρου τρίτου της από 25.2.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 42), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4682/2020 (Α' 76), περί της σύναψης δημοσίων συμβάσεων για τις προμήθειες

υγειονομικού υλικού, φαρμάκων και μέσων προστασίας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

2. Η ισχύς του άρθρου τριακοστού τέταρτου της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86), περί των ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.), παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

3. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου δέκατου της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 157), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020 (Α' 177), περί της διενέργειας προμηθειών από Υγειονομικές Περιφέρειες ως Κεντρικές Αρχές Αγορών για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023. 4. Η ισχύς του άρθρου ενδέκατου της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020, περί της διενέργειας προμηθειών ιατροτεχνολογικών τεστ για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

5. Η ισχύς του άρθρου πέμπτου της από 10.8.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου, η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4722/2020, περί των έκτακτων προμηθειών ανταλλακτικών για το Εθνικό Κέντρο Άμεσης Βοήθειας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

6. Η ισχύς του άρθρου 48 του ν. 4753/2020 (Α' 227), περί σύναψης δημοσίων συμβάσεων για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών σε εξοπλισμό νοσηλείας και την παροχή υπηρεσιών, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

7. Η ισχύς του άρθρου 31 του ν. 4764/2020 (Α' 256), περί της σύναψης συμβάσεων για τις δομές της Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

8. Η ισχύς του άρθρου 22 του ν. 4683/2020 (Α' 83), περί της ισχύος συμβάσεων μεταξύ του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και παρόχων του, κατά την περίοδο της διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 49

Παράταση ισχύος της διαδικασίας αποδοχής δωρεών

1. Η ισχύς του άρθρου όγδοου της από 14.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 64), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 3 του ν. 4682/2020 (Α' 76), περί της διαδικασίας αποδοχής δωρεών ειδών ειδικού νοσοκομειακού εξοπλισμού πάσης φύσεως, μέσων ατομικής προστασίας και φαρμάκων πάσης φύσεως, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

2. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού όγδου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), περί της διαδικασίας χρηματικών δωρεών για απευθείας προμήθεια νοσοκομειακού εξοπλισμού για την καταπολέμηση της διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

3. Η ισχύς του άρθρου δέκατου τρίτου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), περί της διαδικασίας αποδοχής δωρεών προς τον Εθνικό Οργανισμό Δημόσιας Υγείας για την καταπολέμηση του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

4. Η παρ. 1 του άρθρου 59 του ν. 4764/2020 (Α' 256), περί της αποδοχής από τον Υπουργό Υγείας δωρεών για τον εμβολιασμό κατά του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

5. Η ισχύς του άρθρου 25 του ν. 4816/2021 (Α' 118), περί της διαδικασίας αποδοχής από πλευράς των Υπουργών Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Υγείας δωρεών, κινητών, υπηρεσιών και έργων ψηφιακής υποστήριξης προς επίτευξη της ασφαλούς φύλαξης, αποθήκευσης και μεταφοράς φαρμάκων, καθώς και της διενέργειας εμβολίων κατά του COVID-19, από τρίτους, φυσικά και νομικά πρόσωπα, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 50

Παράταση ισχύος δυνατότητας δωρεών Ο.Τ.Α., Κ.Ε.Δ.Ε., ΕΝ.Π.Ε., Π.Ε.Δ. σε νοσοκομεία, λοιπές δημόσιες υγειονομικές μονάδες, Ν.Π.Δ.Δ., ιδρύματα και αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρείες κοινωφελούς σκοπού

Η ισχύς της παρ. 6 του άρθρου 74 του ν. 4745/2020 (Α' 214), περί της δυνατότητας των δήμων και των περιφερειών, της Κεντρικής Ένωσης Δήμων Ελλάδος (Κ.Ε.Δ.Ε.), της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδας (ΕΝ.Π.Ε.) και των Περιφερειακών Ενώσεων Δήμων (Π.Ε.Δ.) να προβαίνουν σε δωρεές ιατρικού εξοπλισμού, οικίσκων για διεξαγωγή εξετάσεων ανίχνευσης COVID-19 και ιατροφαρμακευτικού υλικού, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 51

Απλοποίηση διαδικασιών παροχής υπηρεσιών υγείας

1. Η ισχύς του άρθρου πεντηκοστού τρίτου της από 20.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 68), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4683/2020 (Α' 83), ως προς τη διαδικασία επανέκδοσης γνωματεύσεων στο πληροφοριακό σύστημα υποβολής δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. e-dary, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

2. Η ισχύς των προθεσμιών της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4683/2020, ως προς τη θεώρηση παραπεμπτικών κατά την περίοδο διάδοσης του κορωνοϊού COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

3. Η ισχύς του άρθρου εικοστού τρίτου του ν. 4737/2020 (Α' 204), ως προς τη διαδικασία επανέκδοσης συνταγών στο σύστημα ηλεκτρονικής συνταγογράφησης και έγκρισης φαρμάκων μέσω του Συστήματος Ηλεκτρονικής Προέγκρισης, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

4. Η ισχύς της παρ. 2 του άρθρου 45 του ν. 4764/2020 (Α' 256), ως προς τις μηνιαίες και επαναλαμβανόμενες

γνωματεύσεις χρονίως πασχόντων, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 52

Παράταση ισχύος των ρυθμίσεων για την αποζημίωση ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων για μετακίνηση σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας, την κάλυψη κενών ενεργού (εικοσιτετράωρης) εφημερίας σε νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας και την αποζημίωση των πρόσθετων ενεργών εφημεριών

1. Η ισχύς του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 (Α' 118), περί της αποζημίωσης των ιατρών διαφόρων ειδικοτήτων για τη μετακίνηση σε νοσοκομεία της ίδιας ή άλλης Υγειονομικής Περιφέρειας (Υ.Πε.), παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.3.2023.

2. Η ισχύς του άρθρου πεντηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), περί της κάλυψης κενών ενεργού (εικοσιτετράωρης) εφημερίας στα νοσοκομεία του Εθνικού Συστήματος Υγείας από ιδιώτες ιατρούς και της αποζημίωσής τους, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.3.2023.

3. Η ισχύς του άρθρου 90 του ν. 4850/2021 (Α' 208), περί της αποζημίωσης των ενεργών εφημεριών που πραγματοποιούνται καθ' υπέρβαση του ανώτατου προβλεπόμενου ανά βαθμό και ζώνη αριθμού ενεργών εφημεριών, παρατείνεται από τη λήξη της έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 53

Εξουσιοδοτική διάταξη για την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90 του ν. 4850/2021 - Τροποποίηση άρθρου 91 ν. 4850/2021

Το τρίτο εδάφιο του άρθρου 91 του ν. 4850/2021 (Α' 208), περί της δαπάνης που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90 του ίδιου νόμου, τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία, και το άρθρο 91 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 91

Εξουσιοδοτική διάταξη για την εφαρμογή των άρθρων 88, 89 και 90

Η δαπάνη που προκύπτει από την εφαρμογή των άρθρων 88, περί τροποποίησης των παρ. 1 και 4 του άρθρου 29 του ν. 4816/2021 (Α' 118), 89, περί τροποποίησης της παρ. 1 του άρθρου πεντηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), και 90 του παρόντος, περί αποζημίωσης των πρόσθετων ενεργών εφημεριών για τους μήνες Νοέμβριο και Δεκέμβριο του 2021 δεν δύναται να υπερβαίνει το ποσό των δύο εκατομμυρίων (2.000.000) ευρώ. Η κατανομή του ποσού του πρώτου εδαφίου για τις ανάγκες εφαρμογής των επιμέρους άρθρων κατά το ανωτέρω χρονικό διάστημα, ο ειδικότερος προσδιορισμός των δικαιούχων, η διαδικασία και ο έλεγχος της διέθεσής του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια ρυθμίζονται με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών. Με όμοια απόφαση προσδιορίζεται το ύψος της δαπάνης και ρυθμίζονται τα ζητήματα του

προηγούμενου εδαφίου για το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2022 έως τις 31.3.2023.».

Άρθρο 54

Παράταση της διάρκειας των συμβάσεων του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας

Η διάρκεια της υπ' αρ. 01/2014 σύμβασης-συμφωνίας πλαίσιο του Εθνικού Κέντρου Αιμοδοσίας (Ε.ΚΕ.Α.), που συνήφθη σε συνέχεια της υπ' αρ. 01/2014 διακήρυξης του Ε.ΚΕ.Α, για την προμήθεια αντιδραστηρίων με συνοδό εξοπλισμό για τον ορολογικό έλεγχο των μονάδων αίματος των αιμοδοτών της χώρας για τα μεταδιδόμενα με τη μετάγγιση νοσήματα και των υπ' αρ. 02/18-1 και 02/18-2 συμβάσεων του Ε.ΚΕ.Α., που συνήφθησαν σε συνέχεια της υπ' αρ. 02/2018 διακήρυξης του Ε.ΚΕ.Α., για την προμήθεια αντιδραστηρίων ομάδων αίματος με συνοδό εξοπλισμό, τεχνικές στηλών και στερεάς φάσης, παρατείνεται έως την 31η.3.2023. Αν οι διαγωνιστικές διαδικασίες που βρίσκονται σε εξέλιξη για τη σύναψη συμβάσεων με το ίδιο αντικείμενο με τις συμβάσεις του πρώτου εδαφίου ολοκληρωθούν πριν από την παρέλευση της παράτασης του πρώτου εδαφίου, οι συμβάσεις του πρώτου εδαφίου λήγουν αυτοδικαίως.

Άρθρο 55

Απόκτηση νοσηλευτικής ειδικότητας 2020-2021 - Τροποποίηση παρ. 17 άρθρου 58 ν. 4690/2020

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 17 του άρθρου 58 του ν. 4690/2020 (Α' 104), περί της επιλογής υποψηφίων για λήψη νοσηλευτικής ειδικότητας 2020-2021, παρατείνεται η χρονική περίοδος υποβολής των αιτήσεων για τη λήψη νοσηλευτικής ειδικότητας και η παρ. 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«17. Για τη χρονική περίοδο λήψεως νοσηλευτικής ειδικότητας 2020-2021, η επιλογή των υποψηφίων διενεργείται από τις οικείες Υ.ΠΕ. μέχρι την 31η.3.2023 με άμεση ένταξη των ειδικευομένων στους φορείς υποδοχής για την ειδικότητα.

Με απόφαση του Υπουργού Υγείας οι θέσεις ειδικευομένων νοσηλευτών των ειδικοτήτων της περ. α) της παρ. 1, οι οποίες παραμένουν ακάλυπτες κατά την ημερομηνία του πρώτου εδαφίου, δύναται να αναδιανεμούνται σε άλλες ειδικότητες και να κατανέμονται αντίστοιχα ανά Υ.ΠΕ. και νοσοκομεία.».

Άρθρο 56

Παράταση της διάρκειας των συμβάσεων εργασίας του προγράμματος για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και την κάλυψη των υγειονομικών αναγκών των προσφύγων και μεταναστών - Παράταση ισχύος άρθρου 98 ν. 4915/2022

Η ισχύς του άρθρου 98 του ν. 4915/2022 (Α' 63), περί της διάρκειας των συμβάσεων εργασίας του προγράμματος για τη διασφάλιση της δημόσιας υγείας και την κάλυψη των υγειονομικών αναγκών των προσφύγων και μεταναστών, παρατείνεται έως την 31η.5.2023.

Άρθρο 57

Παράταση ισχύος της ρύθμισης για τη διαδικασία καταβολής εφημεριών ιατρών και πρόσθετων αμοιβών λοιπού προσωπικού νοσοκομείων, Δ.ΥΠ.Ε., Ε.Κ.Α.Β. και των αποζημιώσεων του προσωπικού που απασχολείται στα εμβολιαστικά κέντρα του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 και του προσωπικού Κινητών Ομάδων Υγείας και Κέντρων Υγείας κατά του κορωνοϊού COVID-19 - Παράταση ισχύος περ. α) και β) άρθρου 62 ν. 4872/2021

Η ισχύς των περ. α) και β) του άρθρου 62 του ν. 4872/2021 (Α' 247), περί της εξαίρεσης από την παρ. 2 του άρθρου 114 του ν. 4270/2014 (Α' 143) των ρυθμίσεων για τη διαδικασία καταβολής εφημεριών ιατρών και πρόσθετων αμοιβών λοιπού προσωπικού νοσοκομείων, Δ.ΥΠ.Ε., Ε.Κ.Α.Β. και των αποζημιώσεων του προσωπικού που απασχολείται στα εμβολιαστικά κέντρα του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών κατά του κορωνοϊού COVID-19 και του προσωπικού Κινητών Ομάδων Υγείας και Κέντρων Υγείας κατά του κορωνοϊού COVID-19, παραινείται έως την 31η.12.2023.

ΜΕΡΟΣ Δ'**ΑΛΛΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΥΓΕΙΑΣ****Άρθρο 58**

**Ανάκληση προστίμων ανεμβολίαστων -
Τροποποίηση άρθρου 24 ν. 4865/2021**

1. Στο άρθρο 24 του ν. 4865/2021 (Α' 238), περί της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού, προστίθενται παρ. 4Β και 4Γ ως εξής:

«4Β. Ανακαλούνται αναδρομικώς και αυτοδικαίως από την αρμόδια αρχή τα διοικητικά πρόστιμα της παρ. 4 μετά των αναλογούντων τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, που έως την έναρξη ισχύος της παρούσας επιβλήθηκαν σε φυσικά πρόσωπα της παρ. 1, υπό την προϋπόθεση:

α) είτε να εμβολιάστηκαν με δεύτερη δόση εμβολίου ή με μία δόση μονοδοσικού εμβολίου, σύμφωνα με τις προβλεπόμενες διαδικασίες έως και την 31η.12.2022,

β) είτε να εξαιρέθηκαν από την εφαρμογή του υποχρεωτικού μέτρου του εμβολιασμού κατά του κορωνοϊού COVID-19 από τις Επιτροπές της παρ. 1 του άρθρου 3 της υπό στοιχεία ΓΠ.οικ. 81185/30.12.2021 κοινής απόφασης των Υπουργών Οικονομικών, Υγείας, Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Επικρατείας και του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων (Β' 6324) έως και την 31η.12.2022, κατά παρέκκλιση των προθεσμιών που ορίζονται στην παρ. 4 του άρθρου 3 της ως άνω κοινής υπουργικής απόφασης.

4Γ. Το επιστρεπτέο διοικητικό πρόστιμο μετά των αναλογούντων τόκων εκπρόθεσμης καταβολής τυγχάνει ανεκχώρητο και ακατάσχετο στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης και δεν υπόκειται σε κανένα συμψηφισμό με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου,

τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή πιστωτικά ιδρύματα, κατά την επιστροφή του ως αχρεωστήτως καταβληθέντος.».

2. Στην παρ. 5 του άρθρου 24 του ν. 4865/2021, περί της υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις, α) στο πρώτο εδάφιο μετά τις λέξεις «Για την επιβολή» προστίθενται οι λέξεις «και την ανάκληση», β) το τέταρτο εδάφιο τροποποιείται, με την προσθήκη των στοιχείων δημοσίευσης του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ΚΕΔΕ) και με την προσθήκη της αυτοδίκαιης αναδρομικής ανάκλησης των προστίμων, μετά των αναλογούντων τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, στους σκοπούς για τους οποίους η Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων (ΑΑΔΕ) ορίζεται ως ανεξάρτητος Υπεύθυνος Επεξεργασίας προσωπικών δεδομένων, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Για την επιβολή και την ανάκληση του διοικητικού προστίμου της παρ. 4 διαβιβάζονται περιοδικά τα αναγκαία προσωπικά δεδομένα, όπως ονοματεπώνυμο, πατρώνυμο, μητρώνυμο, ημερομηνία γέννησης και Αριθμός Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης, με τήρηση όλων των σχετικών εγγυήσεων και εφαρμοζομένου του άρθρου 22 του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016, για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και την κατάργηση της Οδηγίας 95/46/ΕΚ για την Προστασία Δεδομένων [ΓΚΠΔ] (L 119), από την εταιρεία με την επωνυμία «Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση Κοινωνικής Ασφάλισης» (ΗΔΙΚΑ Α.Ε.) στη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (ΓΓΠΣΔΔ) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, προκειμένου να προσδιορισθεί ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου των υπόχρεων φυσικών προσώπων. Στη συνέχεια, η ΓΓΠΣΔΔ διαβιβάζει τα στοιχεία του πρώτου εδαφίου στην ΑΑΔΕ. Το Υπουργείο Υγείας και η ΗΔΙΚΑ Α.Ε. έχουν την ιδιότητα του Υπευθύνου Επεξεργασίας και της Εκτελούσας την Επεξεργασία, σύμφωνα με τις περ. 7 και 8 του άρθρου 1 του ΓΚΠΔ αντίστοιχα, όπως ορίζεται στα άρθρα 55 και 55Α του ν. 4764/2020 (Α' 256) και στο άρθρο 29 της από 30.3.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 75), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4684/2020 (Α' 86). Η ΑΑΔΕ ορίζεται ως ανεξάρτητος Υπεύθυνος Επεξεργασίας αποκλειστικά για τους σκοπούς της βεβαίωσης και είσπραξης των δημοσίων εσόδων κατά τον ΚΕΔΕ (ν. 4978/2022, Α' 190) και της αυτοδίκαιης αναδρομικής ανάκλησης των προστίμων, μετά των αναλογούντων τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, και υπό αυτήν την ιδιότητα διασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και, ιδίως, σύμφωνα με τις διατάξεις του ΓΚΠΔ και του ν. 4624/2019 (Α' 137). Η ΓΓΠΣΔΔ ορίζεται ως ανεξάρτητος Υπεύθυνος Επεξεργασίας για τον σκοπό της ταυτοποίησης των υπόχρεων φυσικών προσώπων.».

3. Στην περ. αβ) της περ. α) της παρ. 7 του άρθρου 24 του ν. 4865/2021, περί της υποχρεωτικότητας του

εμβολιασμού, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις, α) οι λέξεις «του προστίμου» αντικαθίστανται από τις λέξεις «και αυτοδίκαιης ανάκλησης του προστίμου, η διαδικασία ηλεκτρονικής έκδοσης Ατομικών Φύλλων Έκπτωσης (Α.Φ.ΕΚ.) ήδη βεβαιωθέντων εσόδων», β) διαγράφεται ο σύνδεσμος «και» μετά τη φράση «το περιεχόμενο της πράξης επιβολής», γ) μετά τη φράση «της πράξης ειδοποίησης» προστίθεται η φράση «της πράξης ανάκλησης», δ) η φράση «σύμφωνα με το άρθρο 5 του ν. 4174/2013 (Α' 170),» αντικαθίσταται από τη φράση «σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206),» ε) μετά τις λέξεις «η διαδικασία είσπραξης» προστίθενται οι λέξεις «και επιστροφής», και η περ. αβ) διαμορφώνεται ως εξής:

«αβ) η διαδικασία ελέγχου, η διαδικασία διαπίστωσης των παραβάσεων, η διαδικασία και ο τρόπος επιβολής και αυτοδίκαιης ανάκλησης του προστίμου, η διαδικασία ηλεκτρονικής έκδοσης Ατομικών Φύλλων Έκπτωσης (Α.Φ.ΕΚ.) ήδη βεβαιωθέντων εσόδων, η αρμοδιότητα του οργάνου επιβολής, το περιεχόμενο της πράξης επιβολής, της πράξης ειδοποίησης και της πράξης ανάκλησης, ο τρόπος και η διαδικασία κοινοποίησης της επιβολής του προστίμου, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206), η προθεσμία καταβολής, ο τρόπος και χρόνος βεβαίωσης του προστίμου, η διαδικασία είσπραξης και επιστροφής, οι προϋποθέσεις, η διαδικασία, η προθεσμία, οι ειδικοί λόγοι και οι συνέπειες της αίτησης ανάκλησης της πράξης επιβολής προστίμου, και».

Άρθρο 59

Εμβολιασμός κατά της γρίπης του ενήλικου πληθυσμού κατά την περίοδο 2022-2023

1. Στο πλαίσιο της υλοποίησης του Εθνικού Προγράμματος Εμβολιασμών Ενηλίκων κατά της γρίπης, κατά την περίοδο 2022-2023, το εμβόλιο κατά της γρίπης αποζημιώνεται εξ ολοκλήρου από τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας και τα άλλα ασφαλιστικά ταμεία, χωρίς την ανάγκη προσκόμισης ιατρικής συνταγής.

2. Ο αντιγριπικός εμβολιασμός διενεργείται από ιατρούς του ιδιωτικού ή του δημόσιου τομέα, ανεξαρτήτως ειδικότητας, καθώς και από φαρμακοποιούς.

3. Οι διενεργούντες τον εμβολιασμό της παρ. 1 καταχωρίζουν, με ευθύνη τους, στο Εθνικό Μητρώο Εμβολιασμών τη διενέργεια του εμβολιασμού και τα στοιχεία των εμβολιασμένων.

4. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας ρυθμίζονται η διαδικασία διενέργειας των αντιγριπικών εμβολίων, η καταχώριση του διενεργούμενου εμβολιασμού στο Εθνικό Μητρώο Εμβολιασμών, η διαδικασία αποζημίωσης των διενεργηθέντων εμβολιασμών καθώς και κάθε άλλο τεχνικό ή λεπτομερειακό θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 60

Ρυθμίσεις για τον προσωπικό ιατρό - Τροποποίηση παρ. 3, 4 και 8 άρθρου 5 ν. 4238/2014

1. Στην παρ. 3 του άρθρου 5 του ν. 4238/2014 (Α' 38), περί του ορισμού των κατηγοριών του προσωπικού ια-

τρού από τις οποίες ο πολίτης έχει τη δυνατότητα να επιλέξει ελεύθερα τον προσωπικό ιατρό του, προστίθενται περ. δ) και ε), ως εξής:

«δ) ιατρός κλάδου ιατρών Ε.Σ.Υ., ο οποίος υπηρετεί και παρέχει τις υπηρεσίες του σε Γενικά Νοσοκομεία - Κέντρα Υγείας, είτε αυτοτελή, είτε αποκεντρωμένες οργανικές μονάδες Γενικών Νοσοκομείων, τα οποία βρίσκονται σε περιοχές στις οποίες δεν υφίστανται δημόσιες δομές Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας ή ο πληθυσμός δεν δύναται να καλυφθεί από αυτές. Στους ιατρούς του πρώτου εδαφίου καθήκοντα προσωπικού ιατρού ανατίθενται με απόφαση του Διοικητή της οικείας Υγειονομικής Περιφέρειας,

ε) ιατρός κλάδου ιατρών Ε.Σ.Υ. που υπηρετεί σε νοσοκομείο του Ε.Σ.Υ., καθώς και ιατρός που υπηρετεί στο Γενικό Νοσοκομείο Θεσσαλονίκης «Παπαγεωργίου», οι οποίοι λειτουργούν ιδιωτικό ιατρείο ή παρέχουν ιατρικές υπηρεσίες ιδιωτικά, σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 2889/2001 (Α' 37).».

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 5 του ν. 4238/2014, περί του αντικειμένου της νομοθετικής εξουσιοδότησης, τροποποιείται με την αντικατάσταση της φράσης «και απλοί ιδιώτες ιατροί, που δεν εμπίπτουν στις περ. α) έως γ) της παρ. 3, τόσο των ως άνω ειδικτήτων όσο και» από τη φράση «εκτός των περιπτώσεων της παρ. 3 και ιδιώτες ιατροί» και με την προσθήκη του οριστικού άρθρου «την» πριν από τη λέξη «παρακολούθηση», και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Ως προσωπικοί ιατροί ορίζονται ιατροί ειδικότητας γενικής/οικογενειακής ιατρικής ή εσωτερικής παθολογίας ή οι ειδικοί ιατροί εργασίας για τον ενήλικο πληθυσμό. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύναται ως προσωπικοί ιατροί να ορίζονται εκτός των περιπτώσεων της παρ. 3 και ιδιώτες ιατροί άλλων ειδικτήτων για τον ενήλικο πληθυσμό, ιδίως όταν η ειδικότητα συνδέεται με την παρακολούθηση πολιτών που πάσχουν από χρόνιες ασθένειες και παιδίατροι για τον ανήλικο πληθυσμό.».

3. Στην παρ. 8 του άρθρου 5 του ν. 4238/2014, περί της νομοθετικής εξουσιοδότησης, προστίθεται δεύτερο εδάφιο ως εξής:

«Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών καθορίζονται για τους ιατρούς κλάδου ιατρών Ε.Σ.Υ. της περ. ε) της παρ. 3 ο εγγεγραμμένος πληθυσμός, ο τρόπος παροχής των υπηρεσιών, οι προϋποθέσεις, η αποζημίωση και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.».

Άρθρο 61

Δυνατότητα διορισμού σε οποιοδήποτε νοσοκομείο ή Κέντρο Υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας επαγγελματιών υγείας που είναι άτομα με αναπηρία ή χρόνιες παθήσεις - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 15 ν. 2920/2001

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 15 του ν. 2920/2001 (Α' 131), περί της δυνατότητας διορισμού σε οποιοδήποτε νοσοκομείο ή Κέντρο Υγείας του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.) ιατρών και οδοντιάτρων, καθώς και αποφοίτων Σχολών Επαγγελματιών Υγείας συγκεκριμένων ειδικοτήτων που είναι άτομα με αναπηρία

ή χρόνιες παθήσεις, τροποποιείται, με την προσθήκη περισσότερων ειδικοτήτων, και διαμορφώνεται ως εξής:

«Ιατροί ειδικευμένοι και οδοντίατροι, καθώς και οι απόφοιτοι όλων των Σχολών Επαγγελματιών Υγείας, Α.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ι. ή Τ.Ε.Ε. των ειδικοτήτων νοσηλευτών, τεχνολόγων ιατρικών εργαστηρίων, κοινωνικών λειτουργών, φυσικοθεραπευτών, φαρμακοποιών, ψυχολόγων και βιολόγων, χημικών και βιοχημικών, διαιτολόγων και διατροφολόγων, τεχνολόγων τροφίμων και διατροφής, οπτικών, ορθοπτιστών (οπτικών-οπτομετρών), λογοθεραπευτών, εργοθεραπευτών, οδοντοτεχνιτών, ραδιολόγων-ακτινολόγων, φυσικών-ακτινοφυσικών, φυσικών ιατρικής, επισκεπτών/τριών υγείας, μαιών/μαιευτών, βρεφονηπιοκόμων και πτυχιούχων του τμήματος δημόσιας και κοινοτικής υγείας, που πάσχουν από:

α) ομόζυγο β μεσογειακή αναιμία, ως πολυμεταγγιζόμενα άτομα,

β) δρέπανο και μικροδρεπανοκυτταρική αναιμία, με συχνές νοσηλείες ανά έτος για κρίσεις και επιπλοκές από τη νόσο,

γ) συγγενή αιμορραγική διάθεση (αιμορροφυλία), μεταγγιζόμενοι με παράγωγα αίματος,

δ) ενεργό ινοκυστική νόσο, που απαιτεί συχνές νοσηλείες σε παθολογική ή πνευμονολογική κλινική,

ε) αμφοτερόπλευρη νευροαισθητήρια πρακτική κώφωση,

στ) τύφλωση,

ζ) μυοκαρδιοπάθεια,

η) τη νόσο του ινσουλινοεξαρτώμενου νεανικού διαβήτη τύπου 1,

θ) τη νόσο της ατελούς οστεογένεσης,

ι) τη νόσο fabry,

μπορούν να ζητήσουν το διορισμό τους, οι μεν ιατροί και οδοντίατροι σε προσωρινές και προσωποπαγείς θέσεις, όλες δε οι υπόλοιπες ειδικότητες σε προσωποπαγείς θέσεις της ειδικότητας τους, που συνιστώνται με την απόφαση διορισμού σε οποιοδήποτε νοσοκομείο ή Κέντρο Υγείας του Ε.Σ.Υ.».

Άρθρο 62

Ορισμός αποζημίωσης των εγχωρίως παραγόμενων φαρμακευτικών προϊόντων, εγκρινόμενων με νομική βάση 10.α (κ.κ.χ.), 10.β (συνδυασμοί), 10.3 (υβριδικά) -

Πρόβλεψη της δυνατότητας συνεκτίμησης της προστιθέμενης αξίας τους λόγω καινοτομίας ή πολλαπλής φαρμακευτικής αξίας και αποτελεσματικότητας - Τροποποίηση άρθρου 250 ν. 4512/2018

Στο άρθρο 250 του ν. 4512/2018 (Α' 5), περί της διαδικασίας αξιολόγησης φαρμάκων για ένταξη ή απένταξη από τον Κατάλογο Αποζημιούμενων Φαρμάκων της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010 (Α' 6), προστίθεται παρ. 1Β, ως εξής:

«1Β. Φαρμακευτικά προϊόντα που εγκρίνονται με νομική βάση τα άρθρα 10.α (Καλώς Καθιερωμένης Χρήσης - κ.κ.χ.), 10.β (συνδυασμός περισσότερων δραστικών ουσιών που περιλαμβάνονται στη σύνθεση εγκεκριμένων φαρμάκων, οι οποίες όμως δεν έχουν

μέχρι στιγμής συνδυασθεί για θεραπευτικούς σκοπούς) και την παρ. 3 του άρθρου 10 (υβριδικά) της Οδηγίας 2001/83/ΕΚ και έχουν Κόστος Ημερήσιας Θεραπείας (ΚΗΘ) ίσο ή χαμηλότερο από το ΚΗΘ των αντίστοιχων προϊόντων αναφοράς, τα οποία ήδη αποζημιώνονται, εντάσσονται άμεσα στον κατάλογο αποζημιούμενων φαρμάκων του άρθρου 12 του ν. 3816/2010 (Α' 6) χωρίς αξιολόγηση και διαπραγμάτευση για τις όμοιες ενδείξεις και με τους ίδιους περιορισμούς των προϊόντων αναφοράς τους.

Οι Κάτοχοι Άδειας Κυκλοφορίας (ΚΑΚ) των προϊόντων του πρώτου εδαφίου που επιθυμούν διαφορετική ομαδοποίηση ή ευρύτερη αποζημίωση στον κατάλογο αποζημιούμενων φαρμάκων, μπορούν να υποβάλουν αίτηση για αξιολόγηση και διαπραγμάτευση.

Οι ΚΑΚ φαρμακευτικών προϊόντων που εγκρίνονται με τις νομικές βάσεις του πρώτου εδαφίου και έχουν ΚΗΘ υψηλότερο από το ΚΗΘ των αντίστοιχων προϊόντων αναφοράς, τα οποία ήδη αποζημιώνονται, μπορούν είτε να προσφέρουν χαμηλότερες τιμές, προκειμένου να ενταχθούν στον κατάλογο αποζημιούμενων φαρμάκων του άρθρου 12 του ν. 3816/2010, είτε να υποβάλουν αίτηση για αξιολόγηση και διαπραγμάτευση βάσει των ακόλουθων κριτηρίων, τα οποία εξετάζονται σωρευτικά: α) ύπαρξη πρόσθετου κλινικού οφέλους, είτε για το σύνολο των ασθενών είτε για ειδικές υποομάδες ασθενών της ίδιας νόσου και β) ύπαρξη ενεργού διπλώματος ευρεσιτεχνίας.».

Άρθρο 63

Ρύθμιση οφειλών Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας Φαρμάκων ή φαρμακευτικών εταιρειών προς τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας - Προσθήκη παρ. 2α και 2β στο άρθρο δωδέκατο του ν. 4737/2020

Στο άρθρο δωδέκατο του ν. 4737/2020 (Α' 204), περί της ρύθμισης οφειλών Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας Φαρμάκων ή φαρμακευτικών εταιρειών προς τον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθενται μετά από την παρ. 2 νέες παρ. 2α και 2β, β) στην παρ. 3 η φράση «για την εφαρμογή των παρ. 1 και 2» αντικαθίσταται από τη φράση «για την εφαρμογή των παρ. 1 έως και 2β» γ) στην παρ. 4 η φράση «έστω και μίας εκ των δόσεων των παρ. 1 και 2,» αντικαθίσταται από τη φράση «έστω και μίας εκ των δόσεων των παρ. 1, 2, 2α και 2β,» και το άρθρο δωδέκατο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο δωδέκατο

Ρύθμιση οφειλών Κατόχων Άδειας Κυκλοφορίας Φαρμάκων ή φαρμακευτικών εταιρειών προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

1. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες, που οφείλουν στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41) του έτους 2019, όπως έχουν προκύψει μετά από την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου από την ως άνω διάταξη συμψηφισμού, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε έως τριάντα έξι (36) άτοκες δόσεις, με

την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α' 31) για το έτος 2019 και της καταβολής των δόσεων της προηγούμενης ρύθμισης οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2018.

2. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες, που οφείλουν στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41) του έτους 2020, όπως έχουν προκύψει μετά από την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου από την ως άνω διάταξη συμψηφισμού, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε έως τριάντα έξι (36) άτοκες δόσεις, με την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α' 31) για το έτος 2020 και της καταβολής των δόσεων της προηγούμενης ρύθμισης οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2019.

2α. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες που οφείλουν στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 του έτους 2021, όπως έχουν προκύψει μετά από την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου από την ως άνω διάταξη συμψηφισμού, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε έως τριάντα έξι (36) άτοκες δόσεις, με την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 για το εκάστοτε προηγούμενο έτος και της καταβολής των δόσεων των προηγούμενων ρυθμίσεων οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2020.

2β. Στους Κατόχους Άδειας Κυκλοφορίας (Κ.Α.Κ.) φαρμακευτικών προϊόντων ή στις φαρμακευτικές εταιρείες που οφείλουν στον Εθνικό Οργανισμό Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) ποσά αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 του έτους 2022, όπως έχουν προκύψει μετά από την ολοκλήρωση του προβλεπόμενου από την ως άνω διάταξη συμψηφισμού, δίνεται η δυνατότητα να ρυθμίσουν τις οφειλές τους σε έως τριάντα έξι (36) άτοκες δόσεις, με την προϋπόθεση εξόφλησης των ποσών επιστροφής (rebate) της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 για το εκάστοτε προηγούμενο έτος και της καταβολής των δόσεων των προηγούμενων ρυθμίσεων οφειλών σε δόσεις για τα έτη 2012-2021.

3. Με απόφαση του Υπουργού Υγείας, κατόπιν εισήγησης του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθορίζονται οι όροι της ρύθμισης, η διαδικασία είσπραξής τους, η προθεσμία υποβολής της αίτησης υπαγωγής στη ρύθμιση, καθώς και κάθε αναγκαίο ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή των παρ. 1 έως και 2β.

4. Σε κάθε περίπτωση μη έγκαιρης καταβολής έστω και μίας εκ των δόσεων των παρ. 1, 2, 2α και 2β, καθώς και της οποιασδήποτε εκπρόθεσμης καταβολής τρέχουσας υποχρέωσης προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., ο Κάτοχος Άδειας Κυκλοφορίας φαρμακευτικών προϊόντων εκπίπτει των ρυθμίσεων.

Άρθρο 64

Επιτροπές για τη διενέργεια εξετάσεων προς απόκτηση τίτλου ιατρικής ειδικότητας -

Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 10 ν.δ. 3366/1955

Στην παρ. 2 του άρθρου 10 του ν.δ. 3366/1955 (Α' 258), περί των εξετάσεων για την απόκτηση ιατρικών ειδικοτήτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) τροποποιείται το τέταρτο εδάφιο, ώστε τα μέλη που υπηρετούν στις εξεταστικές επιτροπές να μπορούν να προέρχονται και από πανεπιστημιακά εργαστήρια των Ιατρικών Σχολών της χώρας που έχουν αναγνωριστεί ως κατάλληλα για τη χορήγηση μερικού ή πλήρους χρόνου άσκησης στην αντίστοιχη ειδικότητα, β) στο πέμπτο εδάφιο προστίθεται και η κατηγορία ΤΕ όσον αφορά τους υπαλλήλους που δύνανται να ορίζονται ως γραμματείς των εξεταστικών επιτροπών, και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι εξετάσεις διενεργούνται από τριμελείς εξεταστικές επιτροπές για κάθε ειδικότητα, οι οποίες έχουν μονοετή θητεία και ορίζονται με απόφαση του Υπουργού Υγείας, μετά από γνώμη του Κ.Ε.Σ.Υ. Οι εξεταστικές επιτροπές αποτελούνται από ένα τουλάχιστον μέλος ΔΕΠ, με τον αναπληρωτή του και δύο μέλη με βαθμό Συντονιστή Διευθυντή ή Διευθυντή Ε.Σ.Υ. με τους αναπληρωτές τους, όλοι της ίδιας ειδικότητας με την εξεταζόμενη. Με την ίδια ή άλλη απόφαση του Υπουργού Υγείας μετά από γνώμη του Κ.Ε.Σ.Υ., ορίζεται ο Πρόεδρος κάθε εξεταστικής επιτροπής μεταξύ των μελών της. Τόσο τα τακτικά όσο και τα αναπληρωματικά μέλη των επιτροπών υπηρετούν σε νοσοκομειακές μονάδες ή πανεπιστημιακά εργαστήρια των Ιατρικών Σχολών, που έχουν αναγνωριστεί ως κατάλληλα για τη χορήγηση είτε μερικού είτε πλήρους χρόνου άσκησης στην αντίστοιχη ειδικότητα. Ως γραμματείς των εξεταστικών επιτροπών με τους αναπληρωτές τους ορίζονται, με απόφαση του Υπουργού Υγείας, δημόσιοι υπάλληλοι ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ Διοικητικού (μόνιμοι, ΙΔΑΧ ή ΙΔΟΧ), οι οποίοι υπηρετούν στην έδρα των εξεταστικών επιτροπών και προτείνονται από τους προέδρους αυτών.»

Άρθρο 65

Υποχρέωση υπηρεσίας υπαίθρου - Προσθήκη παρ. 1Α στο άρθρο 1 του ν.δ. 67/1968

Στο άρθρο 1 του ν.δ. 67/1968 (Α' 303), περί της υποχρέωσης υπηρεσίας υπαίθρου, μετά από την παρ. 1, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Κατ' εξαίρεση της παρ. 1, υπηρεσία υπαίθρου δύναται να πραγματοποιηθεί στο Περιφερειακό Ιατρείο Βιλίων που υπάγεται στο Κέντρο Υγείας Ελευσίνας αρμοδιότητας της 2ης Διοίκησης Υγειονομικής Περιφέρειας.»

Άρθρο 66

Στελέχωση των κινητών ομάδων υγείας - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 106Α ν. 4461/2017

Στην παρ. 3 του άρθρου 106Α του ν. 4461/2017 (Α' 38), περί συγκρότησης Κινητών Ομάδων Υγείας, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος της περ. α) προστίθεται η φράση «ή εκ των λοιπών ιατρικών ειδι-

κοτήτων που ορίζονται ως προσωπικοί ιατροί δυνάμει της υπό στοιχεία Γ1α/ΓΠοικ.53427/21.9.2022 (Β' 4978) απόφασης του Υπουργού Υγείας και έναν ιατρό με ειδικότητα Παιδιατρικής,» β) στο τρίτο εδάφιο η φράση «ήτοι έναν (1) επαγγελματία υγείας των περ. α) ή β) του πρώτου εδαφίου,» αντικαθίσταται από τη φράση «ήτοι δύο (2) επαγγελματίες υγείας των περ. α) έως στ) του πρώτου εδαφίου, και», και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Οι Κ.Ο.Μ.Υ. στελεχώνονται από συγκεκριμένο αριθμό επαγγελματιών υγείας και λοιπού προσωπικού, των παρακάτω ειδικοτήτων και κλάδων, με συμβάσεις εργασίας ορισμένου χρόνου, πλήρους και αποκλειστικής απασχόλησης:

α) έναν (1) Ιατρό, ΠΕ Ιατρών, ειδικότητας Γενικής/Οικογενειακής Ιατρικής ή Εσωτερικής Παθολογίας ή με Πιστοποιητικό Γενικής Ιατρικής, ή εκ των λοιπών ιατρικών ειδικοτήτων που ορίζονται ως προσωπικοί ιατροί δυνάμει της υπό στοιχεία Γ1α/ΓΠοικ.53427/21.9.2022 (Β' 4978) απόφασης του Υπουργού Υγείας και έναν ιατρό με ειδικότητα Παιδιατρικής,

β) έναν (1) Οδοντίατρο, ΠΕ Οδοντιάτρων,

γ) έναν (1) Νοσηλεύτη, ΠΕ Νοσηλευτικής, ειδικότητας Νοσηλευτικής Δημόσιας Υγείας/Κοινωνικής Νοσηλευτικής, ή ΠΕ Νοσηλευτικής άνευ νοσηλευτικής ειδικότητας, ή εν ελλείψει αυτού, ΤΕ Νοσηλευτικής, ειδικότητας Νοσηλευτικής Δημόσιας Υγείας/Κοινωνικής Νοσηλευτικής, ή ΤΕ Νοσηλευτικής άνευ νοσηλευτικής ειδικότητας,

δ) έναν (1) επαγγελματία υγείας, ΠΕ ή ΤΕ Μαιευτικής,

ε) έναν (1) επαγγελματία υγείας, ΠΕ ή ΤΕ Επισκεπτών/τριών Υγείας,

στ) έναν (1) επαγγελματία υγείας, ΠΕ ή ΤΕ Φυσικοθεραπευτή,

ζ) έναν (1) επαγγελματία, ΠΕ Ψυχολόγων ή ΠΕ Κοινωνικών Λειτουργιών/Κοινωνικής Εργασίας, ή εν ελλείψει αυτού, ΤΕ Κοινωνικών Λειτουργιών/Κοινωνικής Εργασίας,

η) έναν (1) υπάλληλο ΠΕ Διοικητικού/Οικονομικού, ή εν ελλείψει αυτού ΤΕ Διοίκησης Μονάδων Υγείας και Πρόνοιας και

θ) δύο (2) οδηγούς, ΔΕ Οδηγών.

Για τη διασφάλιση της εύρυθμης λειτουργίας των Κ.Ο.Μ.Υ., ο Διοικητής της οικείας Υ.Π.Ε. μπορεί να τις στελεχώνει και με προσωπικό από τους φορείς παροχής υπηρεσιών υγείας αρμοδιότητάς του. Κάθε Κ.Ο.Μ.Υ. αποτελείται κατ' ελάχιστον από τρία (3) άτομα, ήτοι δύο (2) επαγγελματίες υγείας των περ. α) έως στ) του πρώτου εδαφίου, και έναν (1) ΔΕ Οδηγών. Το έργο της Κ.Ο.Μ.Υ. συντονίζεται από επαγγελματία υγείας των περ. α), β) ή γ) του πρώτου εδαφίου και εποπτεύεται από τον επιστημονικό διευθυντή της δομής Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας, στην οποία αυτή υπάγεται και με την οποία διασυνδέεται.»

Άρθρο 67

Σύσταση Μονάδων Ψυχικής Υγείας από το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού

1. Στο Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού του π.δ. 867/1979 (Α' 249), περί της μετατροπής του Ινστιτούτου Υγείας του Παιδιού (Ι.Υ.Π.) από υπηρεσία του νοσοκομείου παιδών «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ» σε νομικό πρόσωπο ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, δύνανται να λειτουργούν συνολικά

έως δύο (2) Μονάδες Ψυχικής Υγείας (Μ.Ψ.Υ.) και συγκεκριμένα, Κέντρα Ημέρας, Μονάδες Έγκαιρης Παρέμβασης στην Ψύχωση, Προστατευμένα Διαμερίσματα, Οικοτροφεία, Ξενώνες και Κινητές Μονάδες Ψυχικής Υγείας του ν. 2716/1999 (Α' 96), που παρέχουν υπηρεσίες ψυχικής υγείας σε παιδιά.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Οικονομικών και Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται μετά από γνώμη της Διοικούσας Επιτροπής του Ι.Υ.Π., συστήνονται ή καταργούνται οι Μ.Ψ.Υ. της παρ. 1. Με την ίδια ή όμοια απόφαση δύναται να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη λειτουργία και διάρθρωση των Μ.Ψ.Υ., τη στελέχωσή τους, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο θέμα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 68

Εξουσιοδοτική διάταξη για την κατάρτιση Οργανισμού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας -Τροποποίηση άρθρου 13 ν. 4633/2019

Το δεύτερο εδάφιο του άρθρου 13 του ν. 4633/2019 (Α' 161), περί της νομοθετικής εξουσιοδότησης για την κατάρτιση του οργανισμού του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, τροποποιείται με τη διαγραφή της φράσης «πέραν αυτών που προβλέπονται στο άρθρο 9,» και το άρθρο 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 13

Οργανισμός και εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Υγείας και Οικονομικών, καταρτίζεται ο οργανισμός του ΕΟΔΥ, με τον οποίον συνιστώνται οι οργανικές θέσεις και ρυθμίζονται η διοίκηση, η οργάνωση, η διαχείριση και η λειτουργία του, τα θέματα που αφορούν στο προσωπικό του, στις λειτουργικές σχέσεις του Οργανισμού με τους λοιπούς εμπλεκόμενους φορείς και οργανισμούς, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα. Με όμοια απόφαση, μπορεί να συνιστώνται, να καταργούνται ή να τροποποιούνται οι Γενικές Διευθύνσεις, οι Διευθύνσεις ή τα Τμήματα, όπως, επίσης, να προβλέπονται οργανικές θέσεις νομικού συμβούλου, προϊσταμένου νομικής υπηρεσίας και δικηγόρων με έμμισθη εντολή.»

Άρθρο 69

Δυνατότητα μεταφοράς αρμοδιοτήτων Διοικητή νοσοκομείων ειδικού καθεστώτος - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 19 ν. 4498/2017

Στην παρ. 3 του άρθρου 19 του ν. 4498/2017 (Α' 172), περί των αρμοδιοτήτων του Διοικητή των νοσοκομείων της παρ. 10 του άρθρου 13 του ν. 2889/2001 (Α' 37), προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Ο Διοικητής των Νοσοκομείων της παρ. 10 του άρθρου 13 του ν. 2889/2001 (Α' 37) ασκεί τις αρμοδιότητες των περ. 1, 11, 13, 14, 17, 19, 21, 25, 26, 27, 28, 29 και 30 της παρ. 8 του άρθρου 7 του ν. 3329/2005 (Α' 81). Με απόφαση του Υπουργού Υγείας δύναται να μεταφέρονται, χωρίς χρονικό περιορισμό ή για συγκεκριμένο χρονικό διάστημα, το σύνολο ή και μέρος των αρμοδιοτήτων του Διοικητή των

Νοσοκομείων της παρ. 10 του άρθρου 13 του ν. 2889/2001 στον Πρόεδρο αυτών. Με όμοια απόφαση τροποποιείται, παρατείνεται ή και ανακαλείται η άνω μεταφορά.».

Άρθρο 70

Άδεια απουσίας από την υπηρεσία των μελών της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής της Ένωσης Τεχνολόγων Ακτινολογίας Ακτινοθεραπείας Ελλάδας για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους - Τροποποίηση παρ. 5 άρθρου 22 ν. 4975/2022

Στην παρ. 5 του άρθρου 22 του ν. 4975/2022 (Α' 187), περί της πρόβλεψης ότι τα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής της Ένωσης Τεχνολόγων Ακτινολογίας - Ακτινοθεραπείας Ελλάδας, εφόσον έχουν την υπαλληλική ιδιότητα, διατηρούν, καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους, όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν, προστίθενται δεύτερο και τρίτο εδάφιο και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Τα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, εφόσον έχουν την υπαλληλική ιδιότητα, διατηρούν, καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας τους, όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτή, συμπεριλαμβανομένων των αδειών από την υπηρεσία τους σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Ο Πρόεδρος, οι Αντιπρόεδροι, ο Γενικός Γραμματέας, ο Γραμματέας Οργανωτικού, ο Υπεύθυνος Δημοσίων Σχέσεων και ο Ταμίας, εφόσον είναι δημόσιοι υπάλληλοι, δικαιούνται, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, άδεια απουσίας από την υπηρεσία τους έως έξι (6) εργάσιμων ημερών τον μήνα για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Τα υπόλοιπα μέλη της Προσωρινής Διοικούσας Επιτροπής, εφόσον είναι δημόσιοι υπάλληλοι, δικαιούνται, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, άδεια απουσίας από την υπηρεσία τους έως δύο (2) εργάσιμων ημερών τον μήνα, για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.».

Άρθρο 71

Άδεια απουσίας από την υπηρεσία των οργάνων διοίκησης της Ένωσης Τεχνολόγων Ακτινολογίας Ακτινοθεραπείας Ελλάδας για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους - Προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 9 του ν. 4975/2022

Στο άρθρο 9 του ν. 4975/2022 (Α' 187), περί των οργάνων διοίκησης τόσο της κεντρικής διοίκησης όσο και των περιφερειακών τμημάτων της Ένωσης Τεχνολόγων Ακτινολογίας - Ακτινοθεραπείας Ελλάδας, προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Τα μέλη των οργάνων διοίκησης της Ε.Τ.Α.Α.Ε., εφόσον έχουν την υπαλληλική ιδιότητα, διατηρούν, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, όλα τα δικαιώματα που απορρέουν από αυτήν. Ο Πρόεδρος, ο Αντιπρόεδρος, ο Γενικός Γραμματέας, ο Αναπληρωτής Γραμματέας και ο Ταμίας του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον είναι δημόσιοι υπάλληλοι, δικαιούνται, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, άδεια απουσίας από την υπηρεσία τους έως έξι (6) εργάσιμων ημερών τον μήνα για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Τα υπόλοιπα μέλη του Κεντρικού Διοικητικού Συμβουλίου, εφόσον είναι

δημόσιοι υπάλληλοι, δικαιούνται, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, άδεια απουσίας από την υπηρεσία τους έως δύο (2) εργάσιμων ημερών τον μήνα για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Οι Πρόεδροι και οι Γενικοί Γραμματείς των Περιφερειακών Συμβουλίων των Περιφερειακών Τμημάτων της Ε.Τ.Α.Α.Ε., εφόσον είναι δημόσιοι υπάλληλοι, λαμβάνουν, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, άδεια απουσίας από την υπηρεσία τους έως τεσσάρων (4) εργάσιμων ημερών τον μήνα για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους. Τα υπόλοιπα μέλη των Περιφερειακών Συμβουλίων, εφόσον είναι δημόσιοι υπάλληλοι, δικαιούνται, για όσο χρόνο διαρκεί η θητεία τους, άδεια απουσίας έως δύο (2) εργάσιμων ημερών τον μήνα για την εκπλήρωση των καθηκόντων τους.».

Άρθρο 72

Συμμετοχή των αποσπασμένων υπαλλήλων του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας στα συνεργεία εκκαθάρισης και ολοήμερης λειτουργίας των φαρμακείων που συστήνει ο Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας

Οι αποσπασμένοι υπάλληλοι του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) δύναται να συμμετέχουν στα συνεργεία εκκαθάρισης και ολοήμερης λειτουργίας των φαρμακείων που συστήνει ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Η παρούσα έχει αναδρομική ισχύ από τον χρόνο απόσπασης των υπαλλήλων αυτών, εφόσον είναι προγενέστερος της έναρξης ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 73

Ρυθμίσεις ζητημάτων δαπανών του Οργανισμού Κατά των Ναρκωτικών

1. Οι δαπάνες του Οργανισμού Κατά των Ναρκωτικών (Ο.ΚΑ.ΝΑ.) που έχουν πραγματοποιηθεί, κατά το χρονικό διάστημα από 1ης.1.2021 έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, για την κάλυψη εκτάκτων αναγκών, προκειμένου να διασφαλιστεί η εύρυθμη λειτουργία των οργανικών μονάδων και υπηρεσιών του, θεωρούνται νόμιμες υπό τις προϋποθέσεις της παρ. 2.

2. Οι δαπάνες του παρόντος αφορούν: α) στην αγορά παγίων που έγινε στο πλαίσιο ανάπτυξης από 1ης.1.2021, μέσω συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων, νέων δομών στον Ο.ΚΑ.ΝΑ. και β) τις αποδοχές του προσωπικού, το οποίο προσλήφθηκε για ορισμένη χρονική περίοδο, προκειμένου να αντιμετωπιστούν πρόσκαιρες, απρόβλεπτες και επείγουσες ανάγκες, στο πλαίσιο της έναρξης λειτουργίας του Ανοικτού Κέντρου Ημέρας Υπνωτηρίου και του προσωπικού το οποίο προσλήφθηκε, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 41 του ν. 4058/2012 (Α' 63).

Άρθρο 74

Εκκρεμείς πληρωμές του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας προς το Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης για υπηρεσίες κατά την αντιμετώπιση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19

Οι δαπάνες, οι οποίες αφορούν σε προμήθεια αναλωσίμων αγαθών και παροχή υπηρεσιών για εξετάσεις

μοριακής ανίχνευσης του ιού SARS - COV - 2 για τη γονιδιωματική επιτήρησή του και έγιναν κατά το μεσοδιάστημα των συμβάσεων μεταξύ του νομικού προσώπου ιδιωτικού δικαίου με την επωνυμία «Εθνικό Κέντρο Έρευνας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης» (Ε.Κ.Ε.Τ.Α.) και του Εθνικού Οργανισμού Δημόσιας Υγείας, είναι κανονικές και νόμιμες. Οι δαπάνες του πρώτου εδαφίου καταβάλλονται προς το Ε.Κ.Ε.Τ.Α. και εκκαθαρίζονται, ενταλματοποιούνται και πληρώνονται σε βάρος των οικείων Κωδικών Αριθμών Εξόδων του προϋπολογισμού του Ε.Ο.Δ.Υ., ύστερα από ισόποση επιχορήγησή του από τον προϋπολογισμό του Υπουργείου Υγείας.

Άρθρο 75

Δαπάνες για την εξόφληση της αμοιβής του αναδόχου για την παροχή γευμάτων σίτισης στο Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής

Η με αριθμό 43.18 σύμβαση για την παροχή γευμάτων σίτισης στους ασθενείς και στο εφημερεύον προσωπικό του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής, κατά το χρονικό διάστημα από την 1η.4.2021 έως και τις 30.6.2021, είναι νόμιμη. Η δαπάνη που αφορά στην εξόφληση της σύμβασης του πρώτου εδαφίου είναι νόμιμη και εκκαθαρίζεται, ενταλματοποιείται και πληρώνεται σε βάρος των οικείων Κωδικών Αριθμών Εξόδων του προϋπολογισμού του Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής.

Άρθρο 76

Ενταλματοποίηση και καταβολή δεδουλευμένων εφημεριών - Παράταση ισχύος άρθρου 49 ν. 4633/2019

Η ισχύς του άρθρου 49 του ν. 4633/2019 (Α' 161), ως προς την ενταλματοποίηση και καταβολή δεδουλευμένων εφημεριών, παρατείνεται από τη λήξη της έως την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 77

Χορήγηση φαρμάκων υψηλού κόστους από ιδιωτικά φαρμακεία σε περιπτώσεις φαρμάκων για τα οποία έχει λήξει η περίοδος προστασίας δεδομένων με παράλληλη κυκλοφορία γενοσήμων - Τροποποίηση παρ. 9 άρθρου 35 ν. 3918/2011

1. Στην παρ. 9 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α' 31), περί καθορισμού του ποσού έκπτωσης των φαρμακευτικών εταιριών προς τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, τον Οργανισμό Περίθαλψης Ασφαλισμένων Δημοσίου και τα νοσοκομεία, προστίθεται δεύτερο εδάφιο, και η παρ. 9 του άρθρου 35 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Στην περίπτωση των φαρμάκων της περίπτωσης α' της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010, τα οποία χορηγούνται από ιδιωτικά φαρμακεία, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. επιβάλλει πέραν του rebate της παραγράφου 1 του παρόντος rebate τέτοιο ώστε η τελική τιμή αγοράς για τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. να είναι αντίστοιχη με εκείνη που επιτυγχάνεται όταν προμηθεύεται το φάρμακο αυτό από τα φαρμακεία του. Στην περίπτωση χορήγησης των φαρμάκων του πρώτου εδαφίου, των οποίων η περίοδος προστασίας δεδομένων έχει λήξει με παράλληλη κυκλοφορία

γενοσήμων, ο Ε.Ο.Π.Υ.Υ. επιβάλλει, πέραν του rebate της παρ. 1 του παρόντος, rebate τέτοιο ώστε η τιμή αγοράς για τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. να είναι αντίστοιχη με τη νοσοκομειακή τιμή μείον πέντε τοις εκατό (5%) πλέον Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, αφαιρουμένων των εκπτώσεων που ισχύουν για την προμήθεια του γενόσημου φαρμάκου από τα φαρμακεία του.».

2. Η παρ. 1 ισχύει από την 1η.7.2022.

Άρθρο 78

Εξαίρεση ηπαρινών για το έτος 2021 από την υποχρέωση καταβολής αυτόματης επιστροφής (clawback) για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη - Τροποποίηση περ. στ' παρ. 1 άρθρου 11 ν. 4052/2012

Στην περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41), περί του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής (clawback) για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη, προστίθενται νέα εδάφια, έβδομο και όγδοο, και η περ. στ' της παρ. 1 του άρθρου 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«στ. Καθιερώνεται μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη.

Το όριο δαπανών των νοσοκομείων του ΕΣΥ, του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη πέραν του οποίου εφαρμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback), ορίζεται σε πεντακόσια ενενήντα εκατομμύρια (590.000.000) ευρώ για το έτος 2016, από τα οποία τα πεντακόσια δέκα εκατομμύρια (510.000.000) ευρώ στα νοσοκομεία του ΕΣΥ, τα δεκατρία εκατομμύρια (13.000.000) ευρώ στο ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και τα εξήντα επτά εκατομμύρια (67.000.000) ευρώ στα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

Για το έτος 2017, το όριο δαπανών των νοσοκομείων του ΕΣΥ, του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη, πέραν του οποίου εφαρμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback), ορίζεται σε πεντακόσια ογδόντα εκατομμύρια (580.000.000) ευρώ, από τα οποία τετρακόσια ογδόντα πέντε εκατομμύρια (485.000.000) ευρώ στα νοσοκομεία του ΕΣΥ, τα δεκατρία εκατομμύρια (13.000.000) ευρώ στο ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και τα ογδόντα δύο εκατομμύρια (82.000.000) ευρώ στα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

Για το έτος 2018, το όριο δαπανών των νοσοκομείων του ΕΣΥ, του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη, πέραν του οποίου εφαρμόζεται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback), ορίζεται στα πεντακόσια πενήντα εκατομμύρια (550.000.000) ευρώ, από τα οποία τετρακόσια πενήντα πέντε εκατομμύρια (455.000.000) ευρώ αφορούν στα νοσοκομεία του ΕΣΥ, δεκατρία εκατομμύρια (13.000.000) ευρώ αφορούν στο ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» και ογδόντα δύο εκατομμύρια (82.000.000) ευρώ αφορούν στα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., συμπεριλαμβανομένου ΦΠΑ.

Ειδικά για το έτος 2020, το συνολικό όριο φαρμακευτικής δαπάνης του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρε-

σιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), πέραν του οποίου ενεργοποιείται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012, ορίζεται σε δυο δισεκατομμύρια ογδόντα οχτώ εκατομμύρια (2.088.000.000) ευρώ.

Το ποσό αυτό επιμερίζεται σε ογδόντα επτά εκατομμύρια (87.000.000) ευρώ για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (φάρμακα της λίστας 1Α του ν. 3816/2010) και δυο δισεκατομμύρια ένα εκατομμύριο (2.001.000.000) ευρώ για τη λοιπή φαρμακευτική δαπάνη του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

Ειδικά για το έτος 2021, οι ηπαρίνες εξαιρούνται από την υποχρέωση καταβολής του ποσού της αυτόματης επιστροφής (clawback) για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη των νοσοκομείων του ΕΣΥ και του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», το οποίο υποχρεούται να καταβάλλει κάθε υπόχρεος Κ.Α.Κ. και κάθε υπόχρεη φαρμακευτική εταιρεία.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών καθορίζεται το ύψος του ποσού της αυτόματης επιστροφής (clawback), η διαδικασία καταβολής του και κάθε άλλη σχετική τεχνική λεπτομέρεια.

Ο υπολογισμός και η επιβολή του ποσού επιστροφής για τη φαρμακευτική δαπάνη των νοσοκομείων του ΕΣΥ και του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ» ανά φαρμακευτική εταιρεία ή Κ.Α.Κ. γίνεται από τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας. Για την εξεύρεση των ποσών του προηγούμενου εδαφίου οι αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Υγείας αποστέλλουν προς τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. τα στοιχεία που αντλούν από τον ΕΟΦ, ή κάθε άλλη υπηρεσία ή φορέα που διαθέτει σχετικές πληροφορίες, για τον υπολογισμό των ποσών της επιστροφής της παρ. 3 του άρθρου 35 του ν. 3918/2011 (Α' 31) των νοσοκομείων του ΕΣΥ και του ΓΝΘ «ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ», και το ποσό που υπολογίζεται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. διαβιβάζεται στις υπηρεσίες του Υπουργείου για τον τελικό υπολογισμό και την επιβολή του clawback. Ο υπολογισμός και η επιβολή του ποσού επιστροφής για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ανά φαρμακευτική εταιρεία ή Κ.Α.Κ., γίνεται από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. Για τα δημόσια νοσοκομεία εκτός των νοσοκομείων του ΕΣΥ ο υπολογισμός και η επιβολή του ποσού επιστροφής δύναται να γίνεται σε ετήσια βάση. Δεν αναζητείται τυχόν υπολογιζόμενο ποσό επιστροφής από εταιρείες για τις οποίες το επιβαλλόμενο ποσό είναι ίσο ή μικρότερο των τριάντα (30) ευρώ ανά εξάμηνο και από φορείς που ανήκουν στο δημόσιο τομέα.

Η φαρμακευτική δαπάνη που υπερβαίνει τα παραπάνω καθορισμένα όρια, επιστρέφεται από τις φαρμακευτικές εταιρείες ή τους κατόχους άδειας κυκλοφορίας, συνιστά έσοδο των νοσοκομείων και του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και καταβάλλεται σε τραπεζικό λογαριασμό που ορίζεται από τα νοσοκομεία και τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. ή συμψηφίζεται με οφειλές για την προμήθεια φαρμακευτικών προϊόντων. Στην περίπτωση του συμψηφισμού για το εν λόγω έσοδο εκδίδεται από τις φαρμακευτικές εταιρείες ή τους κατόχους άδειας κυκλοφορίας ειδικό παραστατικό συμψηφισμού με τη μορφή ισόποσου πιστωτικού τιμολογίου για το σύνολο των τιμολογίων που αναφέρονται σε αγορές πέραν του ορίου της φαρμακευτικής δαπάνης για

τη συγκεκριμένη περίοδο εφαρμογής του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής. Το εν λόγω ειδικό παραστατικό δεν τροποποιεί τη συνολική αξία αγορών φαρμακευτικού υλικού δεδομένου ότι αποτελεί ποσό επιστροφής (clawback).

Τυχόν αποκλίσεις στα στοιχεία της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης βάσει των οποίων υπολογίζεται για κάθε νοσοκομείο το ποσό επιστροφής, καθώς και διαφορές επί των επιβαλλόμενων ποσών επιστροφής, συνυπολογίζονται και συμψηφίζονται σε επόμενη εφαρμογή του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης (clawback) ή σε μελλοντικές συναλλαγές.».

Άρθρο 79

Αύξηση επιτρεπόμενου ορίου δαπάνης του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας για το έτος 2022 - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 25 ν. 4549/2018

Στην παρ. 1 του άρθρου 25 του ν. 4549/2018 (Α' 105), περί του μηχανισμού αυτόματης επιστροφής (clawback), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται νέο, προτελευταίο εδάφιο, β) το τελευταίο εδάφιο τροποποιείται, ώστε να αναφέρεται συνολικά για το έτος 2022 στις αυξήσεις του επιτρεπόμενου ορίου δαπανών υγείας του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας, πέραν του οποίου ενεργοποιείται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167), και η παρ. 1 του άρθρου 25 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41), της κατ' εξουσιοδότηση εκδοθείσας υπό στοιχεία Γ5/63587/2015 απόφασης του Υπουργού Υγείας (Β' 1803) και του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167), εφαρμόζεται και στα έτη 2019 έως 2025. Αρχικό έτος βάσης υπολογισμού για την πρώτη εφαρμογή του παρόντος είναι το 2018, και για καθένα από τα επόμενα έτη το εκάστοτε προηγούμενο έτος. Για το έτος 2019, η κατανομή των ορίων της φαρμακευτικής δαπάνης, της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., της δαπάνης για παρεχόμενες υπηρεσίες υγείας από τον Ε.Ο.Π.Υ.Υ., καθώς και της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης των νοσοκομείων του Ε.Σ.Υ. και του Γ.Ν.Θ. Παπαγεωργίου ορίζεται με απόφαση του Υπουργού Υγείας. Ειδικά για τα έτη 2020 2022, τα όρια δαπανών του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. έχουν ως εξής:

α) Φαρμακευτική δαπάνη ύψους 2.088 εκατομμυρίων ευρώ, εκ των οποίων ογδόντα επτά εκατομμύρια (87.000.000) ευρώ για τη νοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (φάρμακα υψηλού κόστους του καταλόγου 1Α της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010) και 2.001 εκατομμύρια ευρώ για τη λοιπή φαρμακευτική δαπάνη του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.

β) Δαπάνη υπηρεσιών υγείας ύψους 1.553 εκατομμυρίων ευρώ.

Ειδικά για τα έτη 2020 2022, το όριο της νοσοκομειακής φαρμακευτικής δαπάνης των νοσοκομείων του ΕΣΥ και του ΓΝΘ Παπαγεωργίου ορίζεται σε πεντακόσια είκοσι οκτώ εκατομμύρια (528.000.000) ευρώ.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας και Οικονομικών δύναται, από 1ης.1.2022, να ανακατανέμεται η φαρμακευτική δαπάνη του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. σε δαπάνη φαρμάκων κοινότητας, αφενός, και, δαπάνη φαρμάκων υψηλού κόστους της παρ. 2 του άρθρου 12 του ν. 3816/2010 των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. (νοσοκομειακή και εξωνοσοκομειακή φαρμακευτική δαπάνη των φαρμακείων του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., αντίστοιχα), καθώς και λοιπών φαρμάκων που χορηγούνται από τα φαρμακεία του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., αφετέρου, και να καθορίζεται το ύψος της δαπάνης ανά κατηγορία φαρμάκων, καθώς και η μεθοδολογία υπολογισμού τυχόν υπέρβασης της εν λόγω δαπάνης.

Ειδικά για τα έτη 2020 και 2021, και για λόγους αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών που προέκυψαν εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, το επιτρεπόμενο όριο δαπανών υγείας του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.), πέραν του οποίου ενεργοποιείται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167), αυξάνεται κατά δεκαέξι εκατομμύρια πεντακόσιες χιλιάδες (16.500.000) ευρώ για κάθε ένα από τα άνω έτη. Τα ανωτέρω ποσά επιμερίζονται για τα έτη 2020 και 2021 σε δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ για την κατηγορία υπηρεσιών υγείας Ε «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ» και σε ένα εκατομμύριο πεντακόσιες χιλιάδες (1.500.000) ευρώ για την υποκατηγορία Μ2 «Π.Π. ΑΝΑΠΝΕΥΣΤΙΚΑ ΣΥΣΚΕΥΕΣ ΟΞΥΓΟΝΟ». Η ανωτέρω αύξηση δεν αποτελεί βάση υπολογισμού της δαπάνης για τα επόμενα οικονομικά έτη.

Ειδικά για το έτος 2022 και για λόγους αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών που προέκυψαν εξαιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, το επιτρεπόμενο όριο δαπανών υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., πέραν του οποίου ενεργοποιείται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 100 του ν. 4172/2013, αυξάνεται κατά δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ. Επιπλέον της αύξησης του προηγούμενου εδαφίου και ειδικά για το έτος 2022 το επιτρεπόμενο όριο δαπανών υγείας του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., πέραν του οποίου ενεργοποιείται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής (clawback) του άρθρου 100 του ν. 4172/2013, αυξάνεται κατά δεκαπέντε εκατομμύρια (15.000.000) ευρώ για την κατηγορία υπηρεσιών υγείας Ε «ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΔΙΑΓΝΩΣΤΙΚΩΝ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΡΑΞΕΩΝ». Οι ανωτέρω αυξήσεις δεν αποτελούν βάση υπολογισμού της δαπάνης για τα επόμενα οικονομικά έτη.»

Άρθρο 80

Απαλλαγή πρώην δικαιούχων Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου δεύτερου ν. 4655/2020

1. Η παρ. 1 του άρθρου δεύτερου του ν. 4655/2020 (Α' 16), περί ρυθμίσεων για τους πρώην δικαιούχους του Επιδόματος Κοινωνικής Αλληλεγγύης Συνταξιούχων, τροποποιείται, ως προς την καταληκτική ημερομηνία εφαρμογής του αντισταθμιστικού μέτρου της πλήρους

απαλλαγής των δικαιούχων από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη, και διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Σε όσους, κατ' εφαρμογή του άρθρου 92 του ν. 4387/2016 (Α' 85), στερήθηκαν σταδιακά την παροχή του Ε.Κ.Α.Σ. με ημερομηνία οριστικής κατάργησής του την 31η.12.2019, εφαρμόζεται ως αντισταθμιστικό μέτρο για το χρονικό διάστημα από 1.1.2020 μέχρι τις 31.12.2023, η πλήρης απαλλαγή τους από τη συμμετοχή στη φαρμακευτική δαπάνη.»

2. Στην παρ. 3 του άρθρου δεύτερου του ν. 4655/2020, μετά από τη φράση «Η δαπάνη που προκαλείται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από την εφαρμογή της παρ. 1» και πριν από τη φράση «καλύπτεται με έκτακτη οικονομική ενίσχυση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ.», προστίθεται η φράση «δύνатаι να» και η παρ. 3 του άρθρου δεύτερου διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η δαπάνη που προκαλείται στον Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από την εφαρμογή της παρ. 1 δύναται να καλύπτεται με έκτακτη οικονομική ενίσχυση του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. από τον κρατικό προϋπολογισμό και δεν συνυπολογίζεται στο συνολικό όριο της φαρμακευτικής δαπάνης του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. πέραν του οποίου ενεργοποιείται ο μηχανισμός αυτόματης επιστροφής του άρθρου 11 του ν. 4052/2012 (Α' 41).».

Άρθρο 81

Αποζημίωση ναρκωτικών φαρμάκων του κρατικού μονοπωλίου που πωλούνται από τα ιδιωτικά φαρμακεία

Τα ναρκωτικά φάρμακα του κρατικού μονοπωλίου, μορφίνη και πεθιδίνη, όταν συνταγογραφούνται για εξωνοσοκομειακή χρήση και χορηγούνται από τα ιδιωτικά φαρμακεία, αποζημιώνονται από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς χωρίς συμμετοχή του ασθενούς. Τα φάρμακα του πρώτου εδαφίου δύναται να χορηγούνται επίσης από τα νοσοκομειακά φαρμακεία και σε εξωτερικούς ασθενείς αποζημιούμενα από τους ασφαλιστικούς οργανισμούς.

Άρθρο 82

Συστέγαση ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας - Τροποποίηση άρθρου 1 ν. 4208/2013

1. Στο άρθρο 1 του ν. 4208/2013 (Α' 252), περί συστήγησης των ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας (Π.Φ.Υ.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) προστίθεται τίτλος, β) οι παρ. 1 και 2 αντικαθίστανται, γ) προστίθεται παρ. 4, και το άρθρο 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 1

Συστέγαση ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας

1. Εφόσον τηρούνται οι όροι, οι προϋποθέσεις και οι προδιαγραφές που διέπουν τη λειτουργία εκάστου ιδιωτικού φορέα παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, δύναται να συστεγάζονται:

α) οι ιδιωτικοί φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας του π.δ. 84/2001 (Α' 70) με τους λοιπούς ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών

πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας, όπως εργαστήρια αισθητικής, καταστήματα οπτικών ειδών, διαιτολογικά γραφεία και πολυδύναμες διαιτολογικές μονάδες, καθώς και

β) οι λοιποί ιδιωτικοί φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας της περ. α) μεταξύ τους.

2. Απαγορεύεται η συστέγαση, με τους λοιπούς ιδιωτικούς φορείς παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας της περ. α) της παρ. 1:

α) οδοντοτεχνικών εργαστηρίων,

β) Μονάδων Χρόνιας Αιμοκάθαρσης (Μ.Χ.Α.), εκτός νοσοκομείων και κλινικών,

γ) αυτοτελών Μονάδων Ημερήσιας Νοσηλείας (Μ.Η.Ν.),

δ) διαγνωστικών εργαστηρίων και εργαστηρίων φυσικοθεραπείας.

3. Χορηγείται χωριστή βεβαίωση λειτουργίας από την καθ' ύλην και κατά τόπον αρμόδια αρχή ή υπηρεσία για καθέναν από τους συστεγαζόμενους φορείς, εργαστήρια, γραφεία, καταστήματα, τηρουμένων των τεχνικών προδιαγραφών, πολεοδομικών διατάξεων, κτιριακών κανονισμών, όρων και προϋποθέσεων. Με αποφάσεις του Υπουργού Υγείας καθορίζεται ο ελάχιστος χώρος αναμονής στις περιπτώσεις συστέγασης της παρούσας νομοθετικής διάταξης, κάθε τεχνική, τεχνολογική, κτιριακή λεπτομέρεια, μετρικά στοιχεία, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια που αφορά στους βοηθητικούς χώρους.

4. Απαγορεύεται η συστέγαση όλων των ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας με ιδιωτικούς φορείς οικονομικών δραστηριοτήτων που δεν σχετίζονται με την παροχή υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.»

2. Μέχρι την έκδοση των αποφάσεων του Υπουργού Υγείας της παρ. 3 του άρθρου 1 του ν. 4208/2013, όπως τροποποιείται με την παρ. 1 του παρόντος, εξακολουθεί να εφαρμόζεται η υπό στοιχεία Γ.Π./οικ. 4963/25.8.2014 απόφαση του Υπουργού Υγείας (Β' 2308), περί των τεχνικών προδιαγραφών για τη συστέγαση ιδιωτικών φορέων παροχής υπηρεσιών πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας.

Άρθρο 83

Παράταση ισχύος ρυθμίσεων ειδικών ζητημάτων δημοσίων συμβάσεων του Εθνικού Οργανισμού Παροχής Υπηρεσιών Υγείας για την αντιμετώπιση του κορωνοϊού COVID-19

1. Η ισχύς του άρθρου 63 του ν. 4975/2022 (Α' 187), περί παράτασης της ισχύος συμβάσεων προθέσεων και ορθωτικών μέσων με παρόχους του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου με την επωνυμία «Εθνικός Οργανισμός Παροχής Υπηρεσιών Υγείας» (Ε.Ο.Π.Υ.Υ.) κατά την περίοδο της διάδοσης του COVID-19, παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

2. Η ισχύς των συμβάσεων οι οποίες έχουν συναφθεί μεταξύ του Ε.Ο.Π.Υ.Υ. και των παρόχων του, για την παροχή Διαγνωστικού Ραδιοφαρμάκου F-18-FDG για τη διενέργεια της διαγνωστικής εξέτασης PET CT, και οι οποίες έχουν εγκριθεί με την υπό στοιχεία 712/συν.781/22.7.2021

απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Ο.Π.Υ.Υ., παρατείνεται, από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

Άρθρο 84

Διοικούσα Επιτροπή του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας - Τροποποίηση παρ. 1 και 3 άρθρου 4 ν. 1278/1982

1. Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 1278/1982 (Α' 105), περί της Διοικούσας Επιτροπής του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.), επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. α) διαγράφονται οι λέξεις «ένας (1) εκ των οποίων ορίζεται ως Πρόεδρος», β) στην περ. β) διαγράφονται οι λέξεις «ένας (1) εκ των οποίων ορίζεται ως Αντιπρόεδρος» και η παρ. 1 του άρθρου 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Η Διοικούσα Επιτροπή αποτελεί το ανώτατο επιστημονικό και αποφασιστικό όργανο του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας (ΚΕ.Σ.Υ.). Η Διοικούσα Επιτροπή είναι εννεαμελής και αποτελείται από τα εξής μέλη:

α) Δύο (2) ιατρούς μέλη Διδακτικού Ερευνητικού Προσωπικού (Δ.Ε.Π.), Καθηγητές ή Αναπληρωτές Καθηγητές Ιατρικής Σχολής, με σημαντικό επιστημονικό έργο, δραστηριότητα και εμπειρία στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υγείας,

β) δύο (2) ιατρούς κλάδου Ε.Σ.Υ. με βαθμό Διευθυντή ή Συντονιστή Διευθυντή, με σημαντικό επιστημονικό έργο, δραστηριότητα και εμπειρία στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υγείας,

γ) έναν (1) επιστήμονα της υγείας, πλην ιατρών, μέλος Δ.Ε.Π. Ανώτατου Εκπαιδευτικού Ιδρύματος της ημεδαπής, με σημαντικό επιστημονικό έργο, δραστηριότητα και εμπειρία στον τομέα της παροχής υπηρεσιών υγείας,

δ) τον Προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Υπηρεσιών Υγείας,

ε) έναν (1) επιστήμονα με σημαντικό επιστημονικό έργο, δραστηριότητα και εμπειρία στις πολιτικές της υγείας, ή στα οικονομικά της υγείας, ή στη διοίκηση υπηρεσιών υγείας,

στ) ένα (1) μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου του Οργανισμού Διασφάλισης της Ποιότητας στην Υγεία (Ο.ΔΙ.Π.Υ. Α.Ε.), που ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του και

ζ) έναν (1) εκπρόσωπο του Πανελλήνιου Ιατρικού Συλλόγου (Π.Ι.Σ.) που ορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του.

Χρέη γραμματέα εκτελεί υπάλληλος ΠΕ, ΤΕ ή ΔΕ Διοικητικού της Διεύθυνσης Επιστημονικής Τεκμηρίωσης, Διοικητικής και Γραμματειακής Υποστήριξης του ΚΕ.Σ.Υ., ο οποίος ορίζεται με τον αναπληρωτή του με την απόφαση συγκρότησης της Διοικούσας Επιτροπής.»

2. Το δεύτερο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 1278/1982, τροποποιείται με την προσθήκη της φράσης «εκ των μελών των περ. α) και β) της παρ. 1.» και η παρ. 3 του άρθρου 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Η Διοικούσα Επιτροπή συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Υγείας και η θητεία των μελών της είναι τριετής. Με την απόφαση συγκρότησης ορίζονται ο Πρόεδρος και ο Αντιπρόεδρος της Διοικούσας Επιτροπής εκ των μελών των περ. α) και β) της παρ. 1. Η θητεία των

μελών παρατείνεται αυτοδικαίως από τη λήξη της μέχρι την εκ νέου συγκρότηση της Διοικούσας Επιτροπής, και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν δύναται να υπερβαίνει τους τρεις (3) μήνες.».

Άρθρο 85

Υλοποίηση δράσης δημόσιας υγείας «Εθνικό πρόγραμμα για την πρόληψη και αντιμετώπιση καρδιαγγειακών κινδύνων»

1. Η Γενική Γραμματεία Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Υγείας καταρτίζει, συντονίζει και εποπτεύει δράση του Εθνικού Προγράμματος Προσυμπτωματικού Ελέγχου της υποπερ. ι) της περ. Β) της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4675/2020 (Α' 54) υπό τον τίτλο «Εθνικό πρόγραμμα για την πρόληψη και αντιμετώπιση καρδιαγγειακών κινδύνων».

2. Σκοπός της δράσης είναι η μείωση της νοσηρότητας και θνησιμότητας από τα καρδιαγγειακά νοσήματα και η συλλογή σχετικών πληθυσμιακών δεδομένων. Η δράση αφορά στη διενέργεια εξετάσεων προσυμπτωματικού ελέγχου για τον καρδιαγγειακό κίνδυνο και ιατρικής επίσκεψης, καθώς και στην καταγραφή συγκεκριμένων παραμέτρων των δεδομένων στον Ατομικό Ηλεκτρονικό Φάκελο Υγείας (Α.Η.Φ.Υ.) των οριζόμενων δικαιούχων.

3. Δικαιούχοι της δράσης είναι οι Έλληνες πολίτες και οι πολίτες λοιπών χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελληνική Επικράτεια και πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) είναι σε ηλικία από τριάντα (30) έως και εβδομήντα (70) ετών και

β) διαθέτουν Αριθμό Μητρώου Κοινωνικής Ασφάλισης (Α.Μ.Κ.Α.).

4. Η διακίνηση και η εκτέλεση άυλων παραπεμπτικών διαγνωστικών εξετάσεων, στο πλαίσιο της δράσης της παρ. 1 του παρόντος, διενεργούνται σύμφωνα με το άρθρο 13 του ν. 4704/2020 (Α' 133), περί της άυλης λειτουργίας του Συστήματος Ηλεκτρονικής Συνταγογράφησης. Η συμμετοχή των δικαιούχων στη διενέργεια των εξετάσεων προσυμπτωματικού ελέγχου ορίζεται μηδενική.

5. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υγείας, Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται:

α) οι φορείς υλοποίησης της δράσης, οι ειδικότεροι όροι και τα διαδικαστικά στάδια υλοποίησης αυτής, η χρονική της διάρκεια, καθώς και οι καλυπτόμενες εξετάσεις και ιατρικές επισκέψεις,

β) οι ειδικότεροι όροι και η διαδικασία συμμετοχής των δικαιούχων της παρ. 3 του παρόντος στη δράση, καθώς και στην αναλογούσα δαπάνη,

γ) οι πάροχοι υπηρεσιών υγείας και οι ιατροί που μπορούν να συμμετέχουν στην υλοποίηση της συγκεκριμένης δράσης, οι ειδικότεροι όροι συμμετοχής τους σε αυτήν, καθώς και η διαδικασία που ακολουθείται για τον σκοπό αυτόν από τους φορείς υλοποίησης,

δ) οι τιμές αποζημίωσης των ιατρικών επισκέψεων και των διαγνωστικών εξετάσεων, κατά παρέκκλιση της ισχύουσας νομοθεσίας, συμπεριλαμβανόμενου του άρθρου 100 του ν. 4172/2013 (Α' 167), αναφορικά με τον μηχανισμό αυτόματης επιστροφής

(clawback) και το μηνιαίο κλιμακωτό ποσοστό έκπτωσης (rebate),

ε) οι όροι και η διαδικασία έκδοσης και εκτέλεσης άυλων παραπεμπτικών και κωδικών ιατρικής εξέτασης, στ) η διαδικασία ελέγχου, εκκαθάρισης και πληρωμής των σχετικών δαπανών, οι οποίες καλύπτονται από πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 12 της υπό στοιχεία 119126 ΕΞ 2021/28.9.2021 απόφασης του Αναπληρωτή Υπουργού Οικονομικών (Β' 4498), περί του συστήματος διαχείρισης και ελέγχου των δράσεων και των έργων του Ταμείου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας.

Άρθρο 86

Αποζημίωση ειδικού σκοπού για την υλοποίηση του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης «ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ»

1. Στο ιατρικό, νοσηλευτικό, λοιπό επιστημονικό και παραϊατρικό προσωπικό του Εθνικού Συστήματος Υγείας (Ε.Σ.Υ.), το οποίο εμπλέκεται άμεσα στην υλοποίηση δράσεων του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης «ΣΠΥΡΟΣ ΔΟΞΙΑΔΗΣ» της παρ. 3 του άρθρου 4 του ν. 4675/2020 (Α' 54), δύναται να καταβάλλεται αποζημίωση ειδικού σκοπού, εφόσον η σχετική δαπάνη καλύπτεται αποκλειστικά από συγχρηματοδοτούμενα επιχειρησιακά προγράμματα της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή από το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας. Η αποζημίωση ειδικού σκοπού του πρώτου εδαφίου συνυπολογίζεται στις πάσης φύσεως αποδοχές και πρόσθετες αμοιβές του προσωπικού αυτού στο πλαίσιο της εκάστοτε ισχύουσας νομοθεσίας περί του ανώτατου ορίου των αποδοχών του.

2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Υγείας καθορίζονται το ύψος της αποζημίωσης ειδικού σκοπού της παρ. 1, ο τρόπος κάλυψης της δαπάνης και κάθε ειδικότερο ζήτημα για τη διαδικασία, τον φορέα και τον τρόπο καταβολής της σχετικής αποζημίωσης.

Άρθρο 87

Παράταση ισχύος ρυθμίσεων για την λειτουργία πάσης φύσεως εκπαιδευτικών δομών του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων και για την υποβολή σε διαγνωστικό έλεγχο νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 ως προϋπόθεση συμμετοχής στην εκπαιδευτική διαδικασία

1. Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου τριακοστού έκτου της από 1.5.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 90), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 2 του ν. 4690/2020 (Α' 104), περί της λήψης μέτρων μετά από την επαναλειτουργία των εκπαιδευτικών δομών, παρατείνεται από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

2. Η ισχύς του άρθρου 96 του ν. 4790/2021 (Α' 48), περί της υποβολής σε διαγνωστικό έλεγχο νόσησης από τον κορωνοϊό COVID-19 ως προϋπόθεσης συμμετοχής των μαθητών, φοιτητών, σπουδαστών και καταρτιζόμενων στην εκπαιδευτική διαδικασία, όπου αυτή διενεργείται διά ζώσης, παρατείνεται από τη λήξη της, έως την 31η.3.2023.

ΜΕΡΟΣ Ε΄

ΚΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΑΠΟ 9.12.2022 ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΟΡΟΥ 18.6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ, ΟΠΩΣ ΑΥΤΗ ΚΥΡΩΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟΝ Ν. 4612/2019, ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ

Άρθρο 88

Κύρωση της από 9.12.2022 Συμφωνίας Εκτέλεσης Συμπληρωματικών Εργασιών του όρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης, όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4612/2019, για την αναβάθμιση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηράκλειου Κρήτης

Κυρώνεται και αποκτά ισχύ νόμου η από 9.12.2022 Συμφωνία Εκτέλεσης Συμπληρωματικών Εργασιών του όρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης, όπως αυτή κυρώθηκε με τον ν. 4612/2019 (Α' 77), για την αναβάθμιση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηράκλειου Κρήτης. Το περιεχόμενο της υπό κύρωση Συμφωνίας, σύμφωνα με τον όρο 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης μετά του Παραρτήματος Α', έχει ως εξής:

Μελέτη – Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου
Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών
του Συνδέσεων

**ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 18.6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ
ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ**

για την αναβάθμιση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηράκλειου Κρήτης

Στην Αθήνα σήμερα, 9 του μηνός Δεκεμβρίου του έτους 2022, τα κάτωθι συμβαλλόμενα μέρη,

ΑΦ' ΕΝΟΣ

Το Ελληνικό Δημόσιο, νομίμως εκπροσωπούμενο για την υπογραφή της παρούσας δυνάμει του άρθρου 37.4 της από 21 Φεβρουαρίου 2019 Σύμβασης Παραχώρησης, όπως αυτή κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4612/2019 (Α' 77), από τον κ. Κωνσταντίνο Αχ. Καραμανλή, Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, που εδρεύει στον Πατάγο Αττικής, οδός Αναστάσεως αριθμός 2 (εφεξής το «**Ελληνικό Δημόσιο**»), και

ΑΦ' ΕΤΕΡΟΥ

Η Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» και το διακριτικό τίτλο «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.» που εδρεύει στο Δήμο Ηρακλείου Κρήτης, Λεωφόρος Ικάρου αρ. 26, (Τ.Κ. 71 307 Ηράκλειο Κρήτης), είναι εγγεγραμμένη στο Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.) με αριθμό 149125127000, ΑΦΜ 801101660 / Δ.Ο.Υ. Ηρακλείου, νομίμως εκπροσωπούμενη για την υπογραφή της παρούσας από τον Αθανάσιο Βούρδα του Χρήστου, Γενικό Διευθυντή της Εταιρείας (εφεξής η «**Εταιρεία Αεροδρομίου**» ή η «**Εταιρεία**»),

(από κοινού εφεξής τα «**Συμβαλλόμενα Μέρη**» ή τα «**Μέρη**»)

ΑΦΟΥ ΕΛΑΒΑΝ ΥΠΟΨΗ ΟΤΙ:

ΠΡΟΟΙΜΙΟ - ΙΣΤΟΡΙΚΟ

1. Το Υπουργείο Υποδομών και Μεταφορών (Υ.ΥΠΟ.ΜΕ.) διεξήγαγε Διεθνή Ανοικτό Διαγωνισμό για την ανάθεση του Έργου «Μελέτη – Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων» (εφεξής το «**Έργο**»), με την δημοσίευση της από 14 Μαΐου 2014 Διακήρυξης που εγκρίθηκε με την ΕΠΠ/ΑΚ/Φ1.1/οικ1524/14 Μαΐου 2014 Απόφαση Υπουργού ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ., όπως αυτή εν συνεχεία τροποποιήθηκε με τις ΕΠΠ-ΒΕ/Γ/Φ1.1/οικ10444/01.12.2015, ΕΠΠ-ΒΕ/Γ/ΑΚ/Φ1.1/οικ5825/10-06-2016 και ΕΠΠ-ΒΕ/Γ/ΑΚ/Φ1.1/9548/29-09-2016 Αποφάσεις Υπουργού ΥΠΟ.ΜΕ.ΔΙ. Κατόπιν της επιλογής του Προσωρινού Αναδόχου, με την απόφαση Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ΕΠΠ-

ΕΡΓΟ: Μελέτη – Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων
 ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

ΒΕ/Γ/Φ27/5100/30-05-2017, ο διαγωνισμός ολοκληρώθηκε με την έκδοση της απόφασης Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών ΚΣΕΣΠ/Β/Φ2/οικ.6777/14-09-2018 περί εγκρίσεως του αποτελέσματος του Διαγωνισμού και ανακήρυξης του Αναδόχου.

2. Μετά την ανακήρυξη του Αναδόχου επακολούθησαν:

- (α) Η οριστικοποίηση των Συμβατικών Εγγράφων.
- (β) Η υπογραφή της Σύμβασης Παραχώρησης η οποία έλαβε χώρα στις 21.02.2019 (εφεξής η «**Σύμβαση Παραχώρησης**»).
- (γ) Η εφαρμογή των προβλέψεων του άρθρου 5 της Σύμβασης Παραχώρησης (Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης – Περίοδος Παραχώρησης), αναφορικά με τις προϋποθέσεις οι οποίες επιβάλλεται να εκπληρωθούν από τα Συμβαλλόμενα Μέρη προκειμένου να επέλθει η Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης.
- (δ) Η κύρωση της Σύμβασης Παραχώρησης από τη Βουλή των Ελλήνων, η οποία έλαβε χώρα στις 13 Μαΐου 2019 με το νόμο 4612/2019 που δημοσιεύθηκε στο Τεύχος Πρώτο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως με αριθμό φύλλου Α' 77.
- (ε) Σύμφωνα με τη συμβατικά προβλεπόμενη Επιβεβαίωση Πλήρωσης Προϋποθέσεων Άρθρου 5.2.1 της Σύμβασης Παραχώρησης του Έργου που υπογράφηκε μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών, έκτη (6η) του μηνός Φεβρουαρίου του έτους δύο χιλιάδες είκοσι (2020) ορίστηκε η εν λόγω ημερομηνία (06-02-2020) ως ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, ενώ με την ίδια Επιβεβαίωση το Δημόσιο παρέσχε προς την εδρεύουσα στο Ηράκλειο Κρήτης Ανώνυμη Εταιρεία με την επωνυμία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» (εφεξής η «**Εταιρεία**») την "Άδεια Ίδρυσης και Κατασκευής Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης", σύμφωνα με τους όρους της Σύμβασης Παραχώρησης.

3. Η έναρξη της Παραχώρησης συνέπεσε λόγω του διαρρέυσαντος χρονικού διαστήματος από της έναρξης της οικείας διαγωνιστικής διαδικασίας με την εξάπλωση της πανδημίας Covid-19, η οποία επηρέασε την κατασκευαστική περίοδο και τα αποτελέσματα της οποίας εξακολουθούν μέχρι και σήμερα, σε ένα βαθμό, να επηρεάζουν την αεροπορική αγορά, τόσο σε επίπεδο αεροπορικών εταιρειών, όσο και σε επίπεδο λειτουργίας και σχεδιασμού αεροδρομίων.

4. Το Νέο Αεροδρόμιο Ηρακλείου Κρήτης έχει τα ακόλουθα χαρακτηριστικά (συνοπτικά και ενδεικτικά):

- (α) Θα είναι το δεύτερο σε κίνηση αεροδρόμιο της Ελλάδος (με δεδομένο ότι ήδη το υφιστάμενο αεροδρόμιο Ηρακλείου «Νίκος Καζαντζάκης» είναι το δεύτερο σε κίνηση Ελληνικό αεροδρόμιο).
- (β) Είναι το κατ' εξοχήν τουριστικό αεροδρόμιο τις Ελλάδος και η κύρια πύλη εισόδου τουριστικής κίνησης στην χώρα, δοθέντος ότι η προβλεπόμενη κίνηση προέρχεται από πτήσεις charter κατά ποσοστό που εγγίζει το 90%.

ΕΡΓΟ: Μελέτη - Κατασκευή - Χρηματοδότηση - Λειτουργία - Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη - Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- (γ) Είναι το μόνο υπό κατασκευή διεθνές Ελληνικό αεροδρόμιο με προβλεπόμενη αρχική ετήσια κίνηση άνω των 8 εκατομμυρίων επιβατών, και
- (δ) Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, το νέο αεροδρόμιο αποτελεί ύψιστη αναγκαιότητα για την εξυπηρέτηση της τουριστικής υποδομής της Κρήτης αλλά και γενικότερα της πλησίον αυτής νησιωτικής χώρας και αναμένεται να συμβάλει ουσιαστικά στην αύξηση του εθνικού ΑΕΠ, αφού πλέον η χώρα έχει την ευκαιρία και την δυνατότητα να/θα διαθέτει τρία διεθνή αεροδρόμια υψηλών προδιαγραφών (Αθήνα, Θεσσαλονίκη, Ηράκλειο).
5. Σύμφωνα με το άρθρο 3.1.29.Α της Σύμβασης Παραχώρησης «Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου (Airport Master Plan)» είναι το σχέδιο που περιλαμβάνεται στο Τμήμα Β1 του Φακέλου Τεχνικής Προσφοράς του Αναδόχου και αποτελεί τμήμα του Προσαρτήματος 8 της παρούσας» ενώ σύμφωνα με το άρθρο 3.1.29.Α της Σύμβασης Παραχώρησης «Εγκεκριμένο Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου» είναι το Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου μετά την έγκρισή του, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Άρθρο 17.2.Α της παρούσας, το οποίο θα αντικαταστήσει το Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου που περιλαμβάνεται στο Τμήμα Β1 του Φακέλου Τεχνικής Προσφοράς του Αναδόχου και αποτελεί τμήμα του Προσαρτήματος 8 της παρούσας».
6. Σύμφωνα με το άρθρο 17.2.Α.1 της Σύμβασης Παραχώρησης «Εντός δύο (2) μηνών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης, η Εταιρεία θα υποβάλει στον Ανεξάρτητο Μηχανικό το Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου (Airport Master Plan) προς έλεγχο, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο παρόν άρθρο», ενώ σύμφωνα με το άρθρο 17.2.Α.2 της Σύμβασης Παραχώρησης:
- «Εντός είκοσι μίας (21) ημερών από την παραλαβή τους ο Ανεξάρτητος Μηχανικός θα ελέγξει το Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου. Σε περίπτωση που ο Ανεξάρτητος Μηχανικός κρίνει ότι το Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου:
- (i) δεν είναι σύμφωνο με τις Προδιαγραφές, θα γνωστοποιεί αυτό στην Εταιρεία και η τελευταία θα το υποβάλει εκ νέου στον Ανεξάρτητο Μηχανικό,
- (ii) είναι σύμφωνο με τις Προδιαγραφές, θα το υποβάλει στην ΥΠΑ προς έλεγχο».
7. Στο πλαίσιο και σε συμμόρφωση με τις ανωτέρω προβλέψεις, η Εταιρεία υπέβαλε στον Ανεξάρτητο Μηχανικό το Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου (εφεξής Master Plan) ή «ΒΣΑ») προς έλεγχο. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός μετά τον έλεγχο Βασικού Σχεδίου Ανάπτυξης (Άρθρο 17.2.Α.2 ΣΠ) και τις παρασχεθείσες διευκρινίσεις και διορθώσεις διαπίστωσε ήσσονος σημασίας απόκλιση - ασυμφωνία αυτού με τις Προδιαγραφές (στις οποίες περιλαμβάνονται και τα Πρότυπα καθώς και οι Ελάχιστες Τεχνικές Απαιτήσεις που προβλέπονται στη Σύμβαση Παραχώρησης και τα Προσαρτήματά της), την οποία ο Παραχωρησιούχος ήρε ως όφειλε. Παρά ταύτα, εν όψει του διαδραμόντος χρόνου από την σύνταξη των προδιαγραφών (πλέον των 5,5 ετών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης) αλλά και την υποβολή της Προσφοράς (πλέον των 3,5 ετών από την Ημερομηνία Έναρξης Παραχώρησης) κατά τον οποίο μετεβλήθησαν δεδομένα τα οποία επηρεάζουν τον σχεδιασμό ενός πλέον σύγχρονου αεροδρομίου, κατά τον έλεγχο του ΒΣΑ ο Ανεξάρτητος Μηχανικός διέτυπωσε ορισμένες συστάσεις- παρατηρήσεις, αναφορικά με τις Παραδοχές Μελέτης που είχαν ληφθεί υπόψη από τον Ανάδοχο κατά την προετοιμασία του

ΕΡΓΟ: Μελέτη – Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Βασικού Σχεδίου Ανάπτυξης, την τροποποίηση των οποίων, αν και ήταν σύμφωνες με τις Προδιαγραφές, έκρινε σκόπιμη και αναγκαία για την κατασκευή ενός σύγχρονου αεροδρομίου με τα χαρακτηριστικά του Νέου Διεθνούς Αεροδρομίου Ηρακλείου Κρήτης, ως αντίστοιχες παραδοχές λαμβάνονται υπόψη κατά την κατασκευή όμοιων αεροδρομίων σε άλλες χώρες.

8. Οι βασικές παραδοχές σχεδιασμού την τροποποίηση των οποίων συνέστησε ο Ανεξάρτητος Μηχανικός αφορούσαν τόσο το κτίριο του αεροσταθμού όσο και τις πλευρές αέρος (χώροι στάθμευσης αεροσκαφών – apron) και πόλης του Αεροδρομίου. Ειδικά ως προς το κτίριο αεροσταθμού οι επηρεαζόμενες παραδοχές σχεδιασμού βάσει των συστάσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού αφορούσαν:

(α) στην κατάργηση του διαχωρισμού σε δύο απολύτως διακριτά τμήματα του κτιρίου του Αεροσταθμού (Terminal), ήτοι ένα τμήμα κυκλοφορίας SHENGEN και ένα τμήμα κυκλοφορίας εκτός SHENGEN, με παράλληλη διατήρηση του διαχωρισμού στην διακίνηση αναχωρούντων και αφικνούμενων επιβατών για προορισμούς SHENGEN και εκτός SHENGEN σύμφωνα με τις προβλέψεις της ΕΣΥ, και

(β) στην μεταβολή των Χρόνων Εξυπηρέτησης ανά Επιβάτη (PT)/ (PTSEC).

Σύμφωνα με την Σύμβαση Παραχώρησης οι παραδοχές μελέτης δεν αποτελούν τμήμα των Προδιαγραφών, ενώ δεν περιλαμβάνονται σε οποιαδήποτε κανονιστική ρύθμιση, κανονισμό ή κώδικα, τα οποία και οριοθετούν τις υποχρεώσεις της Εταιρείας ως προς την μελέτη και κατασκευή του Έργου, ώστε να τύχει εφαρμογής η σχετική πρόβλεψη περί ευθύνης του Παραχωρησιούχου σύμφωνα με το άρθρο 18.6.1.Α.Η συμμόρφωση δε με τις ως άνω συστάσεις συνεπάγεται αναγκαία την μεταβολή και λοιπών παραμέτρων σχεδιασμού τόσο του αεροσταθμού όσο και της πλευράς αέρος και πόλης.

9. Επί τη βάσει των ανωτέρω πραγματοποιήθηκαν διαβουλεύσεις με την συμμετοχή της Εταιρείας, του Κατασκευαστή, του Ανεξάρτητου Μηχανικού και της ΥΠΑ (η οποία σύμφωνα με το άρθρο 17.2.Α.3 (i) της Σύμβασης Παραχώρησης είναι η μόνη αρμόδια για την έγκρισή του ΒΣΑ), προς τον σκοπό της προσαρμογής του ΒΣΑ λαμβανομένων υπόψη της ενσωμάτωσης των επελθουσών μεταβολών στις παραδοχές μελέτης του Αεροδρομίου, την αναγκαιότητα υιοθέτησης επιγενόμενων μεταβολών στο σχεδιασμό των χώρων του αεροσταθμού και τον περιορισμό, κατά το μέτρο του δυνατού, της επιρροής των εν λόγω μεταβολών στο μέγεθος του αεροσταθμού. Τούτο κατέστησε επιβεβλημένο τον επανασχεδιασμό του Αεροδρομίου ώστε να καλύπτει συνδυαστικά και συνολικά όλες τις παραπάνω αναγκαιότητες.

10. Το τροποποιημένο Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου που προέκυψε κατόπιν των ως άνω διαβουλεύσεων επί τη βάσει των σχετικών συστάσεων και παρατηρήσεων του Ανεξάρτητου Μηχανικού τις οποίες υιοθέτησε και η ΥΠΑ και περιλάμβανε επιπλέον αντικείμενο Μελετών - Κατασκευών, πέραν του αρχικώς προβλεπόμενου αντικείμενου Μελετών - Κατασκευών της Σύμβασης Παραχώρησης, έλαβε την έγκριση της ΥΠΑ, ήτοι του μόνου κατά τη Σύμβαση Παραχώρησης αρμοδίου οργάνου του Δημοσίου για την αξιολόγηση και έγκριση του Βασικού Σχεδίου Ανάπτυξης, με την απόφασή της (Διοικήτης/5761_7-Σεπτ-21). Ως εκ τούτου, ήδη από την 7^η Σεπτεμβρίου 2021, το Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου, όπως αυτό τροποποιήθηκε κατά

ΕΡΓΟ: Μελέτη - Κατασκευή - Χρηματοδότηση - Λειτουργία - Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη - Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

τα ανωτέρω και εγκρίθηκε από την ΥΠΑ, αποτελεί το Εγκεκριμένο Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης του Αεροδρομίου. Συνεπώς, οι σχετικές μεταβολές που επήλθαν στο Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης λογίζονται ως εγκεκριμένες κατά τα προβλεπόμενα στη Σύμβαση Παραχώρησης.

11. Με την με αριθ. πρωτ. 2808/12.07.2022 επιστολή της η Εταιρεία υπέβαλλε στο Δημόσιο αίτημα παράτασης των Τμηματικών Προθεσμιών αλλά και της Συνολικής Προθεσμίας Μελετών - Κατασκευών λόγω επελθόντων Γεγονότων Καθυστερήσης και Γεγονότων Ανωτέρας Βίας, επικαλούμενη την με αριθ. πρωτ. 220930/12.07.2022 σχετική επιστολή του Κατασκευαστή, ενώ επιφυλάχθηκε να επανέλθει ως προς τις οικονομικές επιπτώσεις της παράτασης της Συνολικής Προθεσμίας.
12. Σε συνέχεια των ανωτέρω, με την με αριθ. πρωτ. ΤΕΡ220931/12.07.2022 επιστολή του προς την Εταιρεία ο Κατασκευαστής γνωστοποίησε τις εργασίες οι οποίες, κατά την άποψή του και λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις της Σύμβασης Μελετών - Κατασκευών (Προσάρτημα 9 της Σύμβασης Παραχώρησης) σε συσχετισμό με το εγκριθέν Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου, συνιστούν υπερασυμβατικό αντικείμενο και προσδιόρισε, παρέχοντας σχετική τεκμηρίωση, (α) τη δαπάνη που απαιτείται για την υλοποίηση των επιπλέον μελετών και εργασιών που προκύπτουν από το Εγκεκριμένο Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου και (β) τις επιπτώσεις της υλοποίησης αυτού στο Εγκεκριμένο Χρονοδιάγραμμα Μελετών - Κατασκευών, καλώντας παράλληλα την Εταιρεία να προβεί στις προβλεπόμενες κατ' άρθρα 21.1 έως 21.4 της ΣΜΚ και 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης ενέργειες.
13. Σε συνέχεια της ως άνω επιστολής του Κατασκευαστή, η Εταιρεία με την με αριθ. πρωτ. 2809/12.07.2022 επιστολή της διαβίβασε στο Δημόσιο, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης, την εκτίμηση του Κατασκευαστή ως προς (α) την επιρροή των Συμπληρωματικών Εργασιών στο χρονοδιάγραμμα του Έργου, υπολογίζοντας την αναγκαία παράταση της Συνολικής Προθεσμίας Περιόδου Μελετών - Κατασκευών σε είκοσι τέσσερις (24) μήνες, ως αυτό προέκυπτε από το συνοδούν την επιστολή Αναθεωρημένο Χρονοδιάγραμμα Περιόδου Μελετών - Κατασκευών και (β) την δαπάνη εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών την οποία υπολόγισε σε 122.631.074 εκ. Ευρώ σε τιμές προσφοράς κατ' αναλογία και κατ' αντιστοιχία, επιφυλάχθηκε δε να επανέλθει ως προς τις λοιπές οικονομικές επιπτώσεις που επέρχονται συνεπεία της ως άνω παράτασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην Σύμβαση Παραχώρησης.
14. Το Δημόσιο με την υπ' αριθ. πρωτ. Β/Ε3/Φ4.2/232136/21.07.2022 επιστολή της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ αιτήθηκε, εν' όψει της εκ μέρους του εξέτασης των αιτημάτων της Εταιρείας που τίθενται στην με αριθ. πρωτ. 2809/12.07.2022 επιστολή της και μέχρι τη διαμόρφωση της τελικής του θέσης, την έγγραφη συμφωνία της Εταιρείας ως προς την χορήγηση παράτασης στην προθεσμία του άρθρου 26.2.4 της Σ.Π., μέχρι να αξιολογηθούν τα σχετικά αιτήματα και διατυπωθεί η θέση του Δημοσίου ως προς τη συνδρομή Γεγονότων Καθυστερήσης καθώς και ως προς το θέμα υλοποίησης των Συμπληρωματικών Εργασιών σύμφωνα με το άρθρο 18.6 της Σ.Π. καθώς και την συμφωνία της Εταιρείας για την παράταση της προθεσμίας του άρθρου 22.2.2 της Σ.Π. σε ό,τι αφορά στην απάντηση του Δημοσίου για τα Γεγονότα Ανωτέρας Βίας. Η Εταιρεία με το υπ' αριθ. πρωτ. 2870/21.07.2022 έγγραφό της αποδέχθηκε το εν λόγω αίτημα του Δημοσίου.

- ΕΡΓΟ: Μελέτη - Κατασκευή - Χρηματοδότηση - Λειτουργία - Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη - Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων
- ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ
15. Το Δημόσιο με το υπ' αριθ. πρωτ. 232185/21.07.2022 έγγραφό της ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ απευθύνθηκε στον Ανεξάρτητο Μηχανικό του Έργου από τον οποίο αιτήθηκε την υποβολή της αξιολόγησης / εκτίμησης του ως προς το υπ' αρ. πρωτ. 2809/12.07.2022 έγγραφο της Εταιρείας και ειδικότερα επί: (α) του κατά πόσον αιτιολογείται η αναγκαιότητα των μεταβολών κατά είδος και κατά περίπτωση του αντικειμένου που επικαλείται η Εταιρεία, (β) των επιπτώσεων επί της Συνολικής Προθεσμίας της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών του άρθρου 18.1.1 της Σύμβασης Παραχώρησης καθώς και των ενδιάμεσων Τμηματικών Προθεσμιών των άρθρων 18.2.1 έως και 18.2.6 της Σ.Π. και (γ) των οικονομικών επιπτώσεων των όποιων αναγκαίων μεταβολών, κατά τις οικείες συμβατικές προβλέψεις.
  16. Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός με το με αριθ. πρωτ. ΗΙΛ.ΛΕΤ.1109/20.10.2022 έγγραφό του προς το Δημόσιο υπέβαλε την Έκθεση Αξιολόγησης Ανεξάρτητου Μηχανικού επί της υπ' αρ. πρωτ. 2809/12-07-2022 επιστολής της Εταιρείας με την οποία (α) προσδιόρισε και αιτιολόγησε τις εργασίες που κατ' αυτόν συνιστούν, κατ' άρθρο 18.6. της Σύμβασης Παραχώρησης, Συμπληρωματικές Εργασίες, αιτιολογώντας παράλληλα την αναγκαιότητα και υποχρεωτικότητα αυτών, (β) παρείχε την εκτίμησή του επί του εulόγου της δαπάνης των εν λόγω Συμπληρωματικών Εργασιών στο ποσό των 113.094.566,20 Ευρώ και (γ) προσδιόρισε τις επιπτώσεις επί της Συνολικής Προθεσμίας της Περιόδου Μελετών - Κατασκευών του άρθρου 18.1.1 της Σύμβασης Παραχώρησης σε τουλάχιστον είκοσι τέσσερις (24) μήνες καθώς και των ενδιάμεσων Τμηματικών Προθεσμιών των άρθρων 18.2.1 έως και 18.2.6 της Σ.Π.
  17. Κατόπιν αναλυτικής εξέτασης της Έκθεσης Αξιολόγησης του Ανεξάρτητου Μηχανικού και επί τη βάσει αυτής η ΕΥΔΕ/ΚΣΕΣΠ με το υπ' αρ. πρωτ. Β/Ε3/Φ 4.2/ 360284/16.11.2022 έγγραφό της εισηγήθηκε προς τον αρμόδιο Υπουργό Υποδομών και Μεταφορών, τις, επί του θέματος εκτέλεσης Συμπληρωματικών Εργασιών, απόψεις της και πρότεινε την χορήγηση εντολής προς τον Παραχωρησιούχο για την εκτέλεση συμπληρωματικών εργασιών αξίας 104.943.699,85 € σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 18.6.4- εξαιρώντας τις εργασίες που κατά τον Ανεξάρτητο Μηχανικό και την συναφή άποψη της Υπηρεσίας δεν συνιστούν Συμπληρωματικές Εργασίες, ενώ περιλήφθηκε και η απαιτούμενη παράταση της Συνολικής Προθεσμίας προσδιοριζόμενη στους 24 μήνες καθώς και αντίστοιχη παράταση των επί μέρους Τμηματικών Προθεσμιών.
  18. Σε συνέχεια των ανωτέρω, εξεδόθη η υπ' αρ. Β/Ε3/Φ2.4/380496/30.11.2022 απόφαση του Υπουργού Υποδομών και Μεταφορών η οποία συνιστά Εντολή Συμπληρωματικών Εργασιών, σύμφωνα με το άρθρο 18.6.1 της Σύμβασης Παραχώρησης και στην οποία ως σχέδιο επισυνάφθηκε η παρούσα συμφωνία.
  19. Από τα ανωτέρω προκύπτει ότι ο κύριος όγκος των εργασιών και κατασκευών που απαιτούνται για την υλοποίηση του Αεροδρομίου σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου όπως αυτό εγκρίθηκε από την ΥΠΑ είναι υπερσυμβατικές καθώς βρίσκουν πέραν των υποχρεώσεων που έχει αναλάβει η Εταιρεία εκ της Συμβάσεως Παραχώρησης και την Προσφορά της σε σχέση με το Έργο Παραχώρησης ή/και τα Τοπικά Έργα (και τις οποίες είχε υπολογίσει στην Προσφορά της) και ως εκ τούτου η υλοποίησή τους από την Εταιρεία δύναται να πραγματοποιηθεί σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης περί

ΕΡΓΟ: Μελέτη – Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Συμπληρωματικών Εργασιών, καθώς πληρούνται τόσο οι αρνητικές όσο και οι θετικές προϋποθέσεις που τίθενται από το εν λόγω άρθρο. Ειδικότερα:

- (α) Οι εν λόγω Συμπληρωματικές Εργασίες κατέστησαν αναγκαίες και υποχρεωτικές για τους λόγους που αναπτύσσονται στην από Έκθεση Αξιολόγησης του Ανεξάρτητου Μηχανικού,
  - (β) Η ανάθεση των εν λόγω εργασιών σε άλλο ανάδοχο:
    - δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί πρωτίστως για τεχνικούς λόγους καθώς οι εν λόγω εργασίες αφορούν σε αναβάθμιση δομικών στοιχείων του Έργου Παραχώρησης (μεγέθυνση κτιρίου αεροσταθμού, διαφοροποιήσεις στο δάπεδο στάθμευσης αεροσταθμών κ.λπ.) και ως εκ τούτου δεν μπορούν αντικειμενικά και κατά τους κανόνες της τέχνης και της επιστήμης να διαχωρισθούν από το Έργο Παραχώρησης, και
    - θα επέφερε σημαντικά μειονεκτήματα ή ουσιώδη επιβάρυνση ως προς το κόστος για το Δημόσιο για προφανείς λόγους δοθέντος ότι, όπως προαναφέρθηκε, οι εν λόγω εργασίες δεν δύνανται να διαχωριστούν από το αντικείμενο του Έργου Παραχώρησης.
  - (γ) Το σωρευτικό ποσό των Συμπληρωματικών Εργασιών έως σήμερα συμπεριλαμβανομένης της αξίας των εν λόγω Συμπληρωματικών Εργασιών, όπως αυτό συμφωνείται στην παρούσα, δεν υπερβαίνει το 50% του Τιμήματος Μελετών - Κατασκευών.
  - (δ) Οι εν λόγω Συμπληρωματικές Εργασίες δεν εμπίπτουν σε κάποια εκ των απαριθμούμενων περιπτώσεων του άρθρου 18.6.1.Α της Σύμβασης Παραχώρησης.
21. Δεδομένων των ανωτέρω, σκοπός της παρούσας συμφωνίας είναι η, σε εφαρμογή των προβλέψεων του άρθρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης, αποτύπωση των ειδικότερων συμφωνιών των Μερών ως προς τους όρους εκτέλεσης των Συμπληρωματικών Εργασιών που ανατίθενται στην Εταιρεία για την προσαρμογή του Αεροδρομίου στα νέα δεδομένα σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου.

Ήδη και εν όψει των ανωτέρω τα Μέρη, κατ' εφαρμογή των προβλέψεων του άρθρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης, συμφωνούν τα ακόλουθα:

ΑΡΘΡΟ 1 ΟΡΟΛΟΓΙΑ

Εκτός αν άλλως ορίζεται στην παρούσα Συμφωνία, λέξεις και όροι που αναφέρονται με κεφαλαία στην παρούσα έχουν το ίδιο νόημα με αυτό που τους αποδίδεται στην Σύμβαση Παραχώρησης.

ΑΡΘΡΟ 2 ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

- 2.1 Με την με αριθ. πρωτ. 2809/12.07.2022 επιστολή της η Εταιρεία διέτύπωσε την θέση ότι το σύνολο των μεταβολών αντικείμενου του Έργου Παραχώρησης οι οποίες προκύπτουν από την τροποποίηση του Βασικού Σχεδίου Ανάπτυξης του Αεροδρομίου σε συνέχεια των συστάσεων του

ΕΡΓΟ: Μελέτη – Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

Ανεξάρτητου Μηχανικού οι οποίες υιοθετήθηκαν από την ΥΠΑ η οποία και τις ενέκρινε (αναλυτική παρουσίαση των οποίων συνόδευε την σχετική επιστολή) αποτελούν Συμπληρωματικές Εργασίες κατά την έννοια του άρθρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης.

- 2.2** Με την με αριθ. πρωτ. ΗΙΛ.ΛΕΤ.1109/20.10.2022 επιστολή του ο Ανεξάρτητος Μηχανικός κατόπιν ελέγχου και αξιολόγησης της με αριθ. πρωτ. 2809/12.07.2022 επιστολής της Εταιρείας υπέβαλε την Έκθεση Αξιολόγησης Ανεξάρτητου Μηχανικού επί της υπ' αρ. πρωτ. 2809/12-07-2022 επιστολής της Εταιρείας με την οποία προσδιόρισε και αιτιολόγησε τις μελέτες και κατασκευές που κατ' αυτόν συνιστούν Συμπληρωματικές Εργασίες, κατ' άρθρο 18.6. της Σύμβασης Παραχώρησης, αιτιολογώντας παράλληλα την αναγκαιότητα και υποχρεωτικότητα αυτών, καθώς και τις πρόσθετες μελέτες και κατασκευές οι οποίες πραγματοποιούνται με ευθύνη και πρωτοβουλία της Εταιρείας ή αφορούν στην συμμόρφωση του ΒΣΑ με Πρότυπα και εξ αυτού του λόγου δεν δύναται να θεωρηθούν Συμπληρωματικές Εργασίες. Την εκτίμηση αυτή του Ανεξάρτητου Μηχανικού αποδέχθηκε εν μέρει και συμφώνησε κατά το μέρος αυτό με αυτήν, κατόπιν ελέγχου και αξιολόγησης των στοιχείων, η Υπηρεσία με το με αριθ. πρωτ.Β/Ε3/Φ 4.2/ 360284/16.11.2022 έγγραφο της.
- 2.3** Ήδη δια της παρούσας τα Μέρη συμφωνούν, σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 18.6 της Σύμβασης Παραχώρησης, και το Δημόσιο παρέχει προς την Εταιρεία εντολή εκτέλεσης των αναγκαίων και υποχρεωτικών Συμπληρωματικών Εργασιών που περιλαμβάνονται στον Πίνακα 1 (Μεταβολή Αντικείμενου) που προσαρτάται στην παρούσα ως Παράρτημα Α'.
- 2.4** Ρητά συμφωνείται ότι οι πρόσθετες μελέτες και κατασκευές που προβλέπονται στο Εγκεκριμένο ΒΣΑ αλλά πραγματοποιούνται με ευθύνη και πρωτοβουλία της Εταιρείας ή αφορούν στην συμμόρφωση του ΒΣΑ με Πρότυπα, όπως αυτές αποτυπώνονται στον Πίνακα 2 του προσαρτώμενου στην παρούσα Παραρτήματος Α', δεν συνιστούν Συμπληρωματικές Εργασίες του άρθρου 18.6 και η δαπάνη υλοποίησης αυτών βαρύνει αποκλειστικά την Εταιρεία.

ΑΡΘΡΟ 3 ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΧΡΟΝΟΔΙΑΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ

- 3.1** Με το υπ' αρ. 2809/12.07.2022 έγγραφό της η Εταιρεία υπέβαλλε στο Δημόσιο το αναθεωρημένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, όπως διαμορφώνεται λαμβανομένων υπόψη και των χρονικών επιπτώσεων της υλοποίησης των Συμπληρωματικών Εργασιών που συμφωνούνται με την παρούσα (εφεξής το «Αναθεωρημένο ΧΕΠΜΚ»)¹ βάσει του οποίου η Συνολική Προθεσμία της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών παρατείνεται κατά είκοσι τέσσερις (24) μήνες.
- 3.2** Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός προέβη σε επισκόπηση, έλεγχο και εκτίμηση του υποβληθέντος, εκ μέρους της Εταιρείας, Αναθεωρημένου ΧΕΠΜΚ και με την Έκθεση Αξιολόγησης Ανεξάρτητου Μηχανικού επιβεβαίωσε το εύλογο αυτού. Την εκτίμηση αυτή του Ανεξάρτητου Μηχανικού αποδέχθηκε ως προς το αναθεωρημένο χρονοδιάγραμμα του έργου και την ανάγκη χορηγήσεως παράτασης χωρίς υπαιτιότητα του Παραχωρησιούχου, κατόπιν ελέγχου και αξιολόγησης των στοιχείων η Υπηρεσία με το με αριθ. πρωτ.Β/Ε3/Φ 4.2/ 360284/16.11.2022 έγγραφό της.

ΕΡΓΟ: Μελέτη – Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- 3.3 Δια της παρούσας τα Μέρη συμφωνούν και συναποδέχονται το προσαρτώμενο στην παρούσα, ως Προσάρτημα Β', Αναθεωρημένο ΧΕΠΜΚ – βάσει του οποίου η Συνολική Προθεσμία της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών παρατείνεται κατά είκοσι τέσσερις (24) μήνες - το οποίο από την θέση σε ισχύ της παρούσας θα προσαρτηθεί στην Σύμβασης Παραχώρησης ως Προσάρτημα 6 αυτής σε αντικατάσταση του Εγκεκριμένου Χρονοδιαγράμματος Περιόδου Μελετών–Κατασκευών.
- 3.4 Εντός εξήντα (60) ημερών από της έναρξης ισχύος της παρούσας ο Παραχωρησιούχος θα υποβάλλει προς έγκριση στον Ανεξάρτητο Μηχανικό Επικαιροποιημένο - Αναθεωρημένο ΧΕΠΜΚ, το οποίο μετά την έγκρισή του, καθίσταται το ισχύον Επικαιροποιημένο Χρονοδιάγραμμα Εφαρμογής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 16.1.8 της Σύμβασης Παραχώρησης και είναι δεσμευτικό για τα Μέρη.
- 3.5 Ως προς τις οικονομικές επιπτώσεις και τα δικαιώματα της Εταιρείας και του Κατασκευαστή που σχετίζονται με την, δια της παρούσας, χορηγούμενη παράταση της Συνολικής Προθεσμίας της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών καθώς και των επιμέρους προθεσμιών, ισχύουν οι σχετικές προβλέψεις της Σύμβασης Παραχώρησης και της Σύμβασης Μελετών – Κατασκευών και η Εταιρεία διατηρεί τα δικαιώματά της που απορρέουν από αυτήν.

ΑΡΘΡΟ 4 ΔΑΠΑΝΗ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

- 4.1 Με την με αριθ. πρωτ.2809/12.07.2022 επιστολή της η Εταιρεία προσδιόρισε, παρέχοντας την σχετική τεκμηρίωση, την δαπάνη των επιπλέον εργασιών που προκύπτουν από το Εγκεκριμένο Βασικό Σχέδιο Ανάπτυξης Αεροδρομίου και, κατά την θέση της, αποτελούν Συμπληρωματικές Εργασίες, στο ποσό των 122.631.074 Ευρώ, κατ' αναλογία και αντιστοιχία με την ανάλυση του οικονομικού αντικείμενου του τμήματος Μελετών – Κατασκευών της Προσφοράς.
- 4.2 Ο Ανεξάρτητος Μηχανικός προέβη σε έλεγχο και εκτίμηση της υποβληθείσας εκ μέρους της Εταιρείας δαπάνης Συμπληρωματικών Εργασιών και με την υποβληθείσα (με την αριθ. πρωτ. ΗΙΛ.ΛΕΤ.1109/20.10.2022 επιστολή του) Έκθεση Αξιολόγησης Ανεξάρτητου Μηχανικού(α) επιβεβαίωσε την ορθότητα της μεθοδολογίας υπολογισμού αυτής σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 18.6.4 της Σύμβασης Παραχώρησης και (β) λαμβάνοντας υπόψη τον περιορισμό του επιπλέον αντικείμενου που κατά την εκτίμησή του αποτελεί αντικείμενο Συμπληρωματικών Εργασιών (σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 2.3 της παρούσας) υπολόγισε την δαπάνη των Συμπληρωματικών Εργασιών στο ποσό των 113.094.566,20 Ευρώ. Την εκτίμηση αυτή του Ανεξάρτητου Μηχανικού αποδέχθηκε εν μέρει και συμφώνησε με αυτή κατά το αποδεκτό μέρος, κατόπιν ελέγχου, η Υπηρεσία με το υπ' αριθ.Β/Ε3/Φ 4.2/ 360284/16.11.2022 έγγραφό της.
- 4.3 Ήδη δια της παρούσας τα Μέρη συμφωνούν ότι η καταβλητέα στην Εταιρεία δαπάνη εκ μέρους του Δημοσίου για την εκτέλεση των Συμπληρωματικών Εργασιών, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 2.3 της παρούσας, ανέρχεται σε τιμές κατ' αναλογία με την ανάλυση του οικονομικού αντικείμενου του Τμήματος Μελετών-Κατασκευών της Προσφοράς, στο ποσό των εκατόν τεσσάρων εκατομμυρίων εννιακοσίων σαράντα τριών εξακοσίων ενενήντα εννέα Ευρώ και ογδόντα πέντε λεπτών του ευρώ (104.943.699,85 €) σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 18.6.4 (ii). Στο

ΕΡΓΟ: Μελέτη - Κατασκευή - Χρηματοδότηση - Λειτουργία - Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη - Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

εν λόγω ποσό συμπεριλαμβάνονται τα Γενικά Έξοδα και το Εργολαβικό Όφελος σύμφωνα με την πρόβλεψη του άρθρου 18.6.4 (iii) της Σύμβασης Παραχώρησης. Πλέον του ανωτέρω ποσού το Δημόσιο θα καταβάλει στην Εταιρεία και το αναλογούν ποσό για την κάλυψη της αμοιβής του Ανεξάρτητου Μηχανικού που αφορά στις Συμπληρωματικές Εργασίες σύμφωνα με τα προβλεπόμενα του άρθρου 18.6.4 (iii) της Σύμβασης Παραχώρησης.

- 4.4 Τα Μέρη συμφωνούν ότι το εν λόγω ποσό της δαπάνης συμπληρωματικών εργασιών συμφωνείται κατ' αποκοπήν σε τιμές κατ' αναλογία με την ανάλυση του οικονομικού αντικειμένου του Τιμήματος Μελετών-Κατασκευών της Προσφοράς, και δεν θα μεταβληθεί εάν κατόπιν της εκπόνησης των οριστικών μελετών και κατ' εφαρμογή αυτών προκύψει η ανάγκη εκτέλεσης επιπλέον εργασιών για την υλοποίηση του Εγκεκριμένου Βασικού Σχεδίου Ανάπτυξης Αεροδρομίου.
- 4.5 Σύμφωνα με το άρθρο 18.6.7 (3) της Σύμβασης Παραχώρησης η εκ μέρους του Δημοσίου καταβαλλόμενη δαπάνη Συμπληρωματικών Εργασιών υπόκειται στο καθεστώς του Άρθρου 7.3.1 της Σύμβασης Παραχώρησης. Για τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, εγγυητική επιστολή και κρατήσεις για την πραγματοποίηση της κάθε καταβολής ισχύουν τα προβλεπόμενα στη Σύμβασης Παραχώρησης για την καταβολή της Χρηματοδοτικής Συμβολής. Οι κρατήσεις, στις οποίες εφαρμόζεται το Άρθρο 10.4.2 της παρούσας, επιστρέφονται στην Εταιρεία σύμφωνα με το Άρθρο 10.9.3 της Σύμβασης Παραχώρησης.
- 4.6 Υπό την επιφύλαξη του άρθρου 4.4 ανωτέρω, η πιστοποίηση και καταβολή της δαπάνης των Συμπληρωματικών Εργασιών και της αναλογούσας αμοιβής του Ανεξάρτητου Μηχανικού θα πραγματοποιηθεί τμηματικά σύμφωνα με τις προβλέψεις του άρθρου 18.6.7 (1) της Σύμβασης Παραχώρησης.
- 4.7 Κάθε περαιτέρω αύξηση της συνολικής επιφάνειας του Αεροσταθμού που τυχόν προκύψει κατά την εκπόνηση και την έγκριση της Οριστικής Μελέτης, ως προς τις, δια της παρούσας, εντελλόμενες Συμπληρωματικές Εργασίες, θα βαρύνει αποκλειστικά την Εταιρεία, η οποία φέρει και το βάρος της αζημίας για το Δημόσιο υλοποίησης αυτής. Επίσης δεν θα είναι επιτρεπτή η οιαδήποτε τροποποίηση της χρήσης των πρόσθετων χώρων που προκύπτουν ως αποτέλεσμα των Συμπληρωματικών Εργασιών που εντέλλονται με την παρούσα εγκρίνονται με την παρούσα σε εμπορικούς χώρους κατά την εκπόνηση και την έγκριση της Οριστικής Μελέτης του Αεροσταθμού, τυχόν δε μεταβολή αυτών παρέχει στο Δημόσιο δικαίωμα αναζήτησης κάθε ζημίας και επαναφοράς των πραγμάτων στην προτέρα κατάσταση.
- 4.8 Η Εταιρεία «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.» ουδεμία πρόσθετη αμοιβή δικαιούται, αναφορικά με τις δαπάνες του κόστους λειτουργίας και συντήρησης κατά την Περίοδο Τ2 εξ αιτίας των ανατιθεμένων με την παρούσα Συμπληρωματικών Εργασιών.

ΑΡΘΡΟ 5 ΠΑΡΑΙΤΗΣΕΙΣ

- 5.1 Η Εταιρεία παραιτείται από το δικαίωμα διεκδίκησης ως προς το υπερβάλλον ποσό που αιτήθηκε με την με αριθ. πρωτ. 2809/12.07.2022 επιστολή αυτής.

ΕΡΓΟ: Μελέτη – Κατασκευή – Χρηματοδότηση – Λειτουργία – Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη – Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων

ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

- 5.2 Ομοίως η Εταιρεία παραιτείται αμετακλήτως δια της παρούσας από οποιαδήποτε μελλοντική απαίτησή της, δυνάμει του άρθρου 18.6.2 (α) (2) (i) της Σύμβασης Παραχώρησης, από τυχόν επαύξηση της δαπάνης λειτουργίας και συντήρησης του Αεροδρομίου οφειλόμενη άμεσα στις ανωτέρω Συμπληρωματικές Εργασίες, τις οποίες αναλαμβάνει αποκλειστικά η ίδια και οι οποίες θα συμπεριληφθούν στο Χρηματοοικονομικό Μοντέλο.
- 5.3 Δεδομένου ότι η ανωτέρω συμφωνούμενη παράταση της Συνολικής Προθεσμίας Περιόδου Μελετών – Κατασκευών συνεπάγεται παράταση της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών πέραν του 30% της Συνολικής Προθεσμίας Περιόδου Τ1, η Εταιρεία παραιτείται από τούδε αμετάκλητα του δικαιώματός της προς καταγγελία της Σύμβασης Παραχώρησης εξ' αυτής της αιτίας, όπως αυτό προβλέπεται στα άρθρα 26.4.4 και 30.1 (vii) της Σύμβασης Παραχώρησης. Το δικαίωμα αυτό θα δικαιούται να ασκήσει η Εταιρεία σε περίπτωση που, λόγω μεταγενέστερων Γεγονότων Καθυστερήσης απαιτηθεί και συμφωνηθεί μεταξύ των Συμβαλλομένων Μερών περαιτέρω παράταση της Περιόδου Μελετών – Κατασκευών, όπως αυτή παρατείνεται κατά τα ανωτέρω, η οποία θα υπερβαίνει το 30% της Συνολικής Προθεσμίας Περιόδου Τ1 όπως αυτή παρατείνεται κατά τα ανωτέρω.

ΑΡΘΡΟ 6 ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Τα Μέρη συμφωνούν ότι η θέση σε ισχύ των προβλέψεων της παρούσας, τελεί υπό την αναβλητική αίρεση της ψήφισης από την Βουλή των Ελλήνων του νόμου με τον οποίο θα κυρώνεται η παρούσα Συμφωνία και της δημοσίευσής του κυρωτικού νόμου στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΑΡΘΡΟ 7 ΛΟΙΠΕΣ ΣΥΜΦΩΝΙΕΣ

- 7.1 Η υπογραφή της παρούσας Συμφωνίας από τα Μέρη ισχύει και είναι δεσμευτική αποκλειστικά και μόνον ως προς τα θέματα που ρυθμίζονται με αυτήν και κατ' ακολουθία δεν θίγει τα λοιπά δικαιώματα και υποχρεώσεις τους, όπως αυτά προκύπτουν από την Σύμβαση Παραχώρησης, ούτε συνιστά καθ' οιονδήποτε τρόπο παραίτηση από αυτά ή τροποποίηση αυτών. Κατά τα λοιπά τα Μέρη επιφυλάσσονται κάθε δικαιώματός τους από την Σύμβαση Παραχώρησης.
- 7.2 Ως προς λοιπές επιπτώσεις των δια της παρούσης εντελλόμενων Συμπληρωματικών Εργασιών τυχάνουν εφαρμογής οι οικείες διατάξεις των άρθρων 18.6 και 26 της Σύμβασης Παραχώρησης.
- 7.3 Η παρούσα Συμφωνία δύναται να τροποποιείται μόνον κατόπιν έγγραφης συμφωνίας μεταξύ των Μερών και κύρωσή της από το Ελληνικό Κοινοβούλιο.

ΑΡΘΡΟ 8 ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΟ ΔΙΚΑΙΟ - ΕΠΙΛΥΣΗ ΔΙΑΦΟΡΩΝ

- 8.1 Όλες οι διαφορές που ανακύπτουν μεταξύ των Συμβαλλομένων, από την υπογραφή της παρούσας Συμφωνίας σχετικά με την εφαρμογή, την ερμηνεία ή το κύρος της παρούσας Συμφωνίας θα

ΕΡΓΟ: Μελέτη - Κατασκευή - Χρηματοδότηση - Λειτουργία - Συντήρηση και Εκμετάλλευση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηρακλείου Κρήτης & Μελέτη - Κατασκευή και Χρηματοδότηση των Οδικών του Συνδέσεων
ΣΥΜΦΩΝΙΑ ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΝΕΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ΣΤΑ ΣΥΓΧΡΟΝΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

επιλύονται σύμφωνα με τις διατάξεις του Άρθρου 33.3 (Επίλυση Διαφορών) της Σύμβασης Παραχώρησης.

8.2 Η παρούσα Συμφωνία διέπεται από τις διατάξεις της Σύμβασης Παραχώρησης και ερμηνεύεται σύμφωνα με αυτές.

ΣΕ ΠΙΣΤΩΣΗ των ανωτέρω, το Ελληνικό Δημόσιο και η Εταιρεία υπέγραψαν την ημέρα που αναφέρεται στην αρχή του παρόντος την παρούσα Συμφωνία δια των εξουσιοδοτημένων εκπροσώπων τους που αναφέρονται παραπάνω, σε τέσσερα (4) πρωτότυπα εκ των οποίων έλαβε τρία (3) το Δημόσιο και ένα (1) η Εταιρεία.

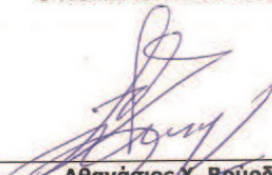
**ΓΙΑ ΤΟ
ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟ**

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ**

Κωνσταντίνος Α. Καραμανλής

**ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ
ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ
ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε.**

Ο ΝΟΜΙΜΟΣ ΕΚΠΡΟΣΩΠΟΣ

Αθανάσιος Χ. Βούρδας

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Α'

ΤΗΣ ΣΥΜΦΩΝΙΑΣ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 18.6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ

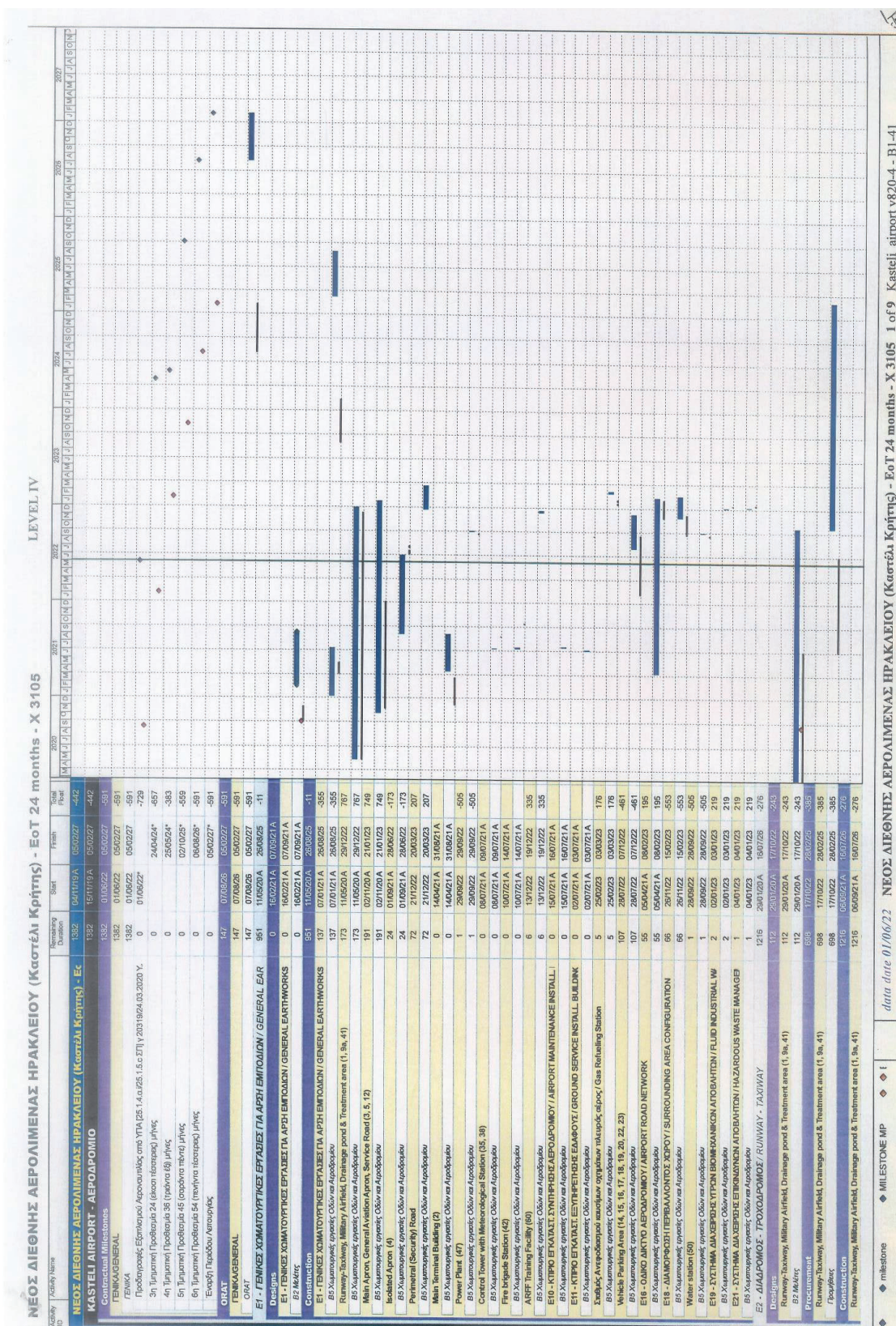
για την αναβάθμιση του Νέου Διεθνούς Αερολιμένα Ηράκλειου Κρήτης

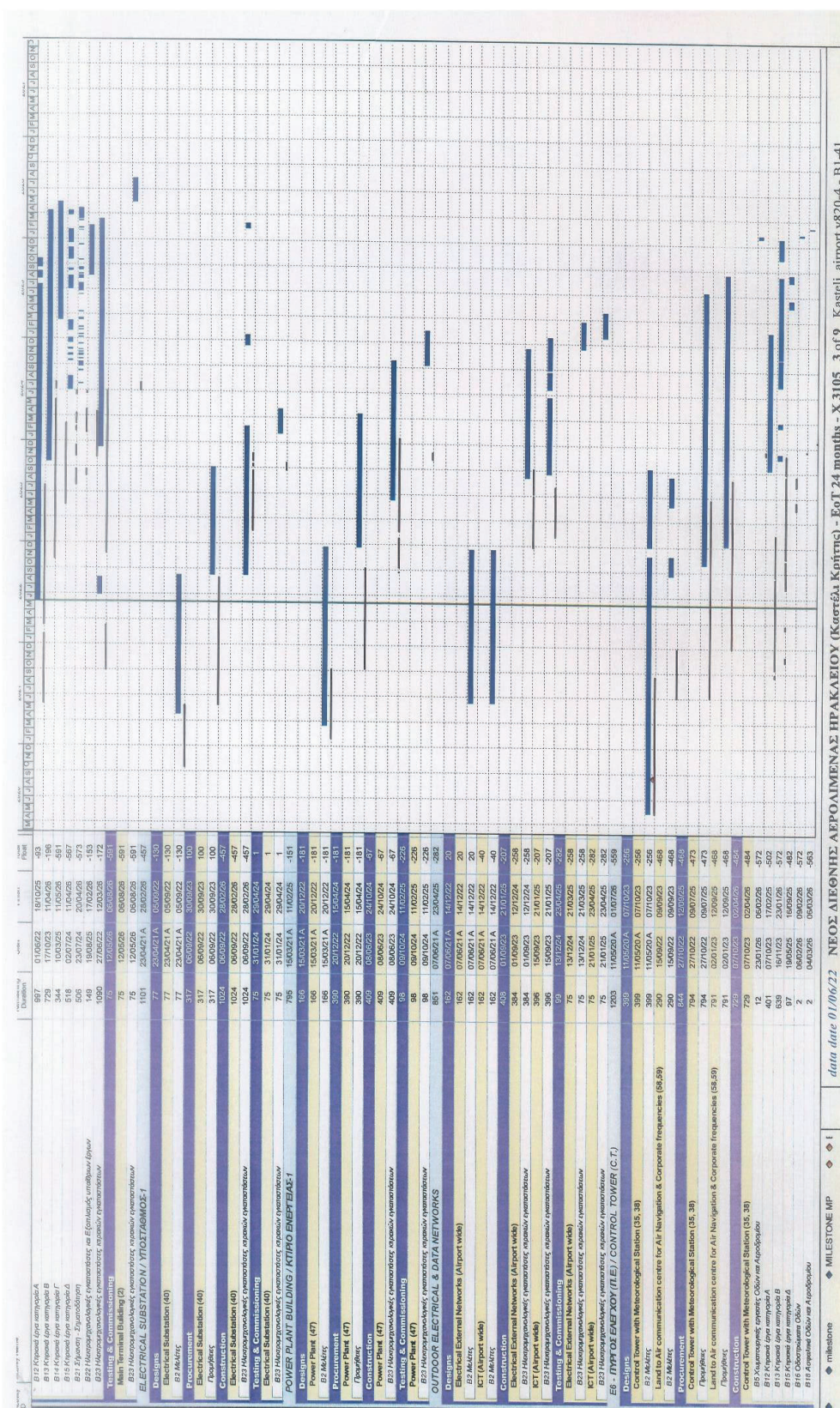
ΠΙΝΑΚΑΣ 1

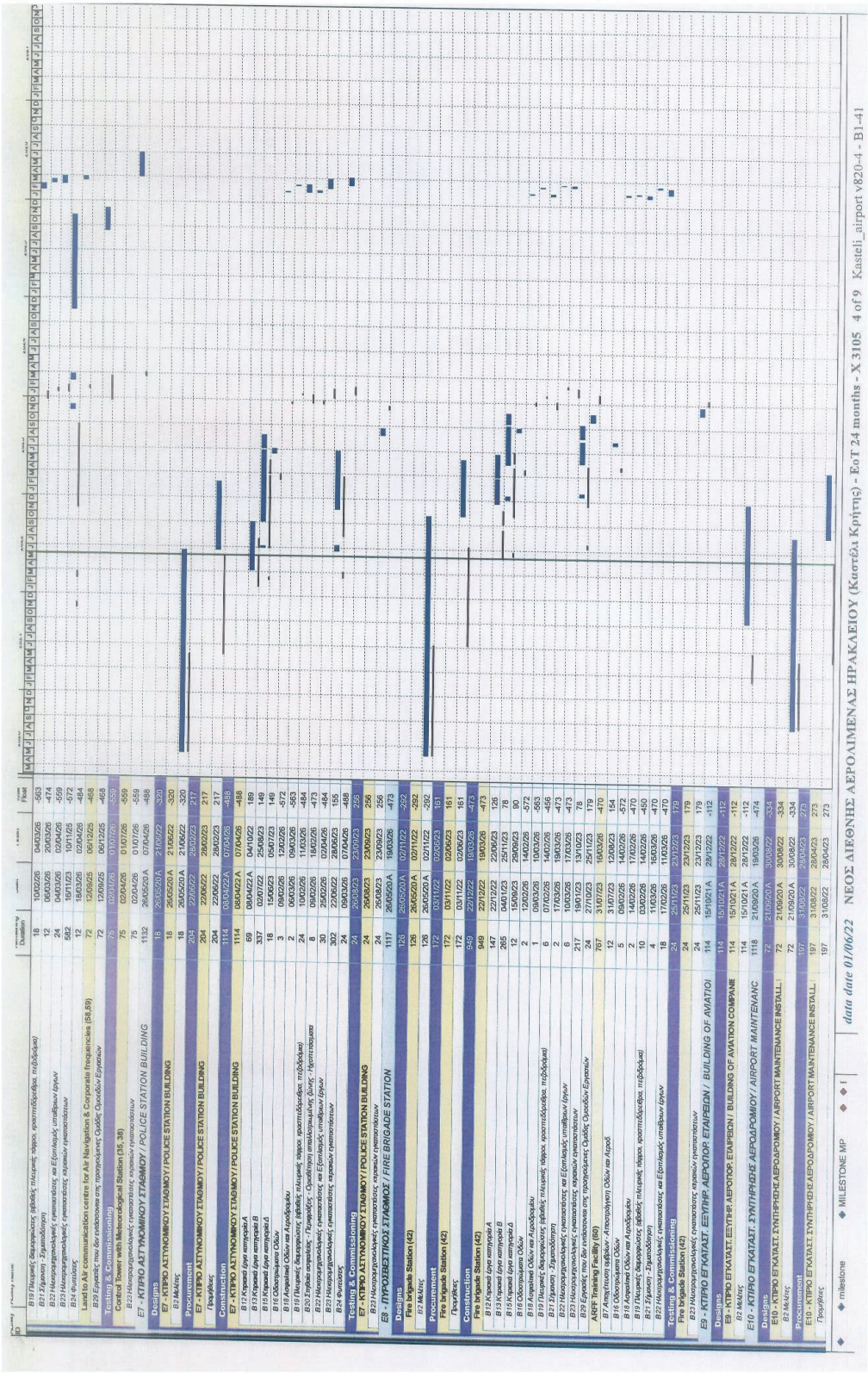
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΟΠΟΙΕΣ ΠΑΡΕΧΕΤΑΙ ΕΝΤΟΛΗ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΑΠΟ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΤΑΙΡΕΙΑ «ΔΙΕΘΝΗΣ ΑΕΡΟΛΙΜΕΝΑΣ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΑΝΩΝΥΜΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ» ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 18.6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ.	
1.	Γενικές Χωματουργικές Εργασίες – Διαμόρφωση Επιφανειών.
2.	Διάδρομος και Τροχόδρομοι.
3.	Χώρος Στάθμευσης Αεροσκαφών.
4.	Κτίριο Αεροσταθμού.
1.	Back of House (BOH) - Χώροι ΗΜ Εγκαταστάσεων, υποστηρικτικοί διάδρομοι κυκλοφορίας και κλίμακες προσωπικού/αγαθών).
2.	Χώροι Κυκλοφορίας Επιβατών/Κοινού (Πλευράς Πόλης & Πλευράς Αέρος)(Διάδρομοι/χώροι εξυπηρέτησης / αναμονής Επιβατών/Επισκεπτών του Αεροσταθμού για την μετάβαση/προσέγγιση χώρων/διαδικασιών).
3.	Χώροι Υγιεινής.
4.	Διαδικασίες Επιβατών.
5.	Σύστημα Διαχείρισης Αποσκευών.
6.	Χώροι υποστήριξης λειτουργίας, επιχειρησιακοί χώροι και γραφεία διοίκησης αεροδρομίου.
7.	Χώροι και Εγκαταστάσεις Δημόσιων Αρχών & Υπηρεσιών.
8.	Διαχείριση Απορριμμάτων και Προμηθειών.
9.	Προσθήκη δαπέδων εγκαταστάσεων του συστήματος διαχείρισης αποσκευών(BHS), στο μεσοπάτωμα του επιπέδου φόρτωσης (-3,25), καθώς και στο μεσοπάτωμα (+4,09).
5.	Οδικό Δίκτυο Αεροδρομίου – Γέφυρα Αναχωρήσεων.
6.	Έργα Αντιπλημμυρικής Προστασίας Αεροδρομίου.

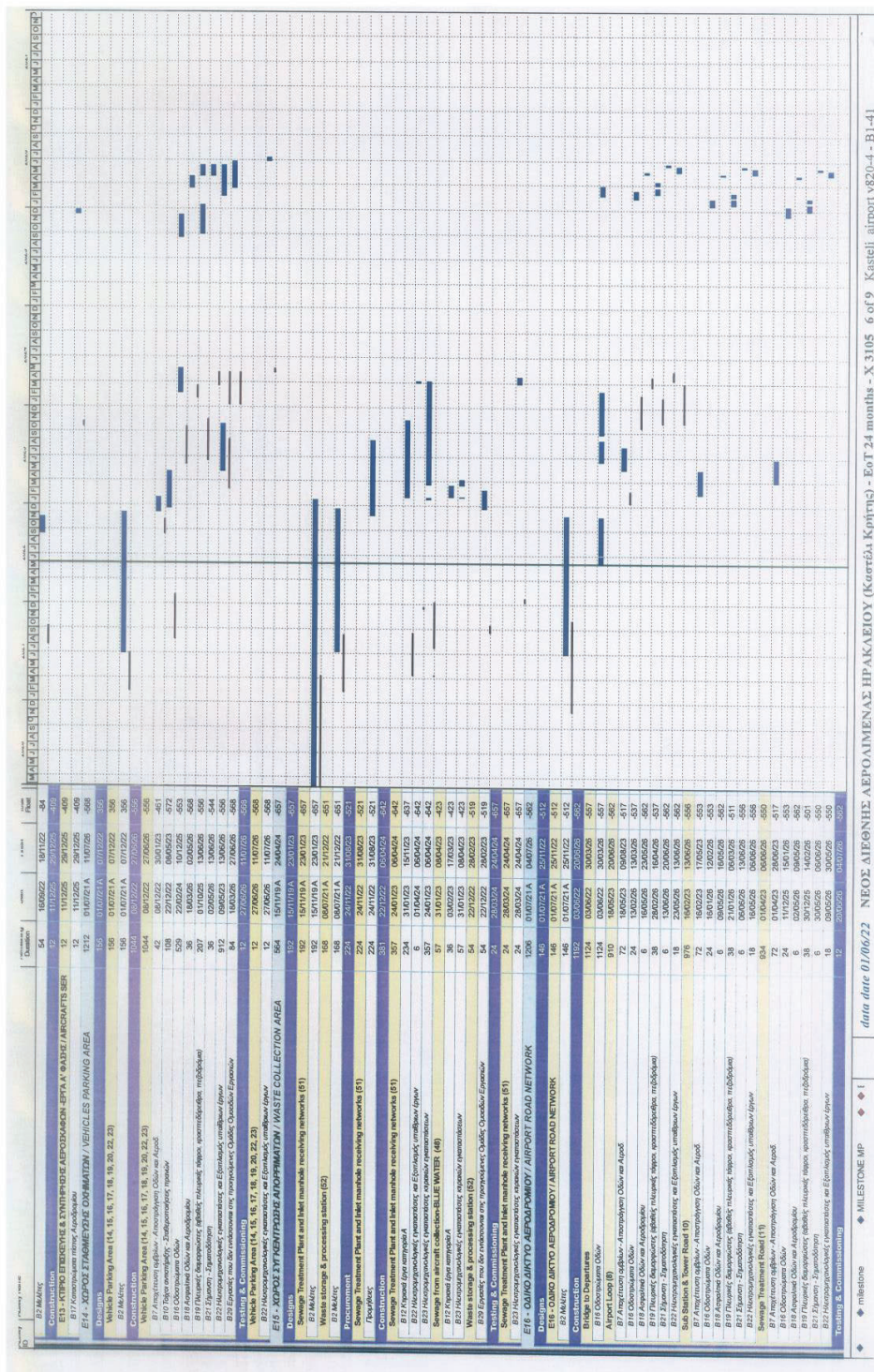
ΠΙΝΑΚΑΣ 2

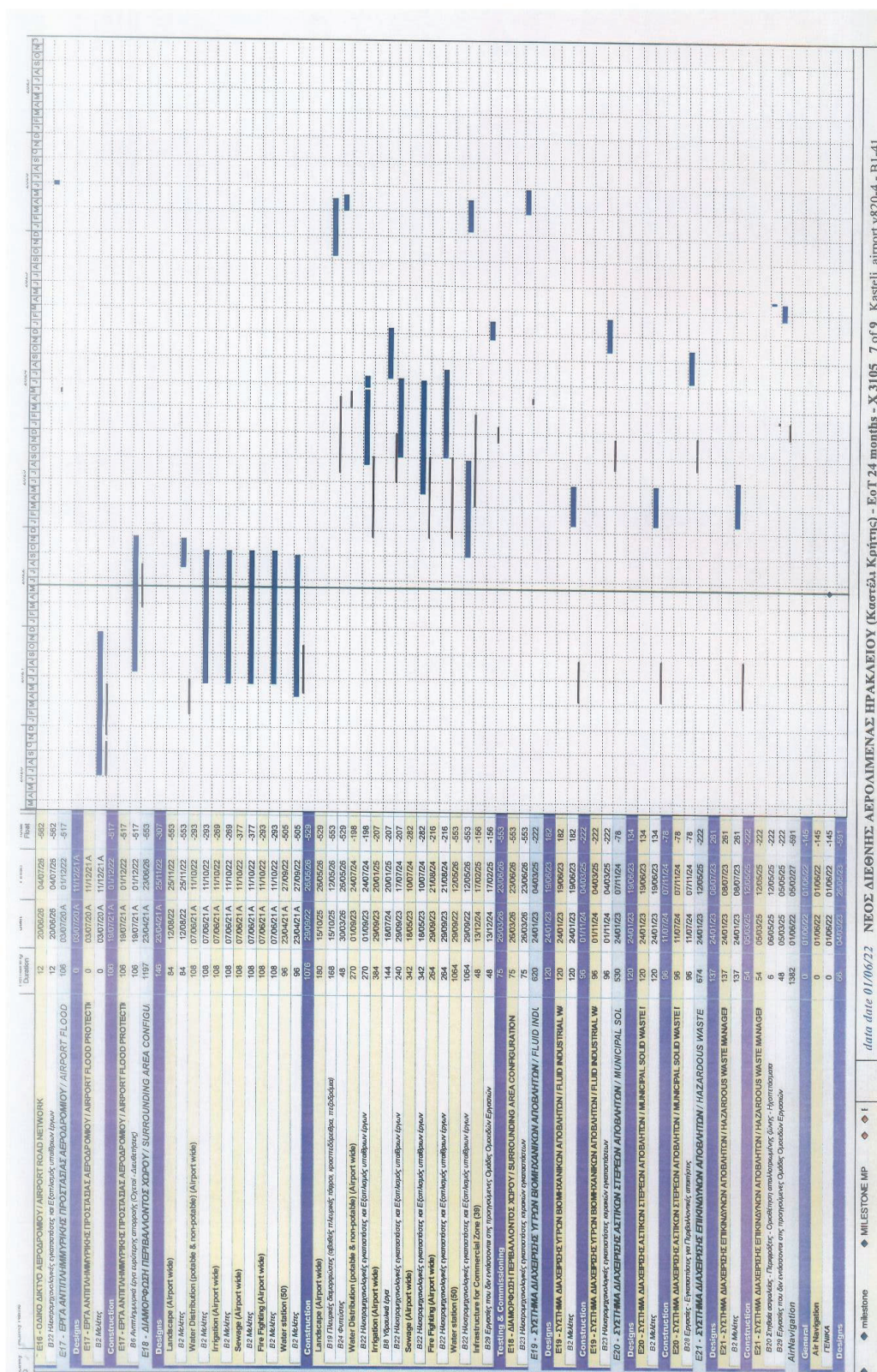
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΜΕΛΕΤΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΣΥΝΙΣΤΟΥΝ ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΙΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΤΟΥ ΑΡΘΡΟΥ 18.6 ΤΗΣ ΣΥΜΒΑΣΗΣ ΠΑΡΑΧΩΡΗΣΗΣ.	
1.	Β02 Μελέτες.
2.	Ημιυπαίθριοι Χώροι Κτιρίου Αεροσταθμού.

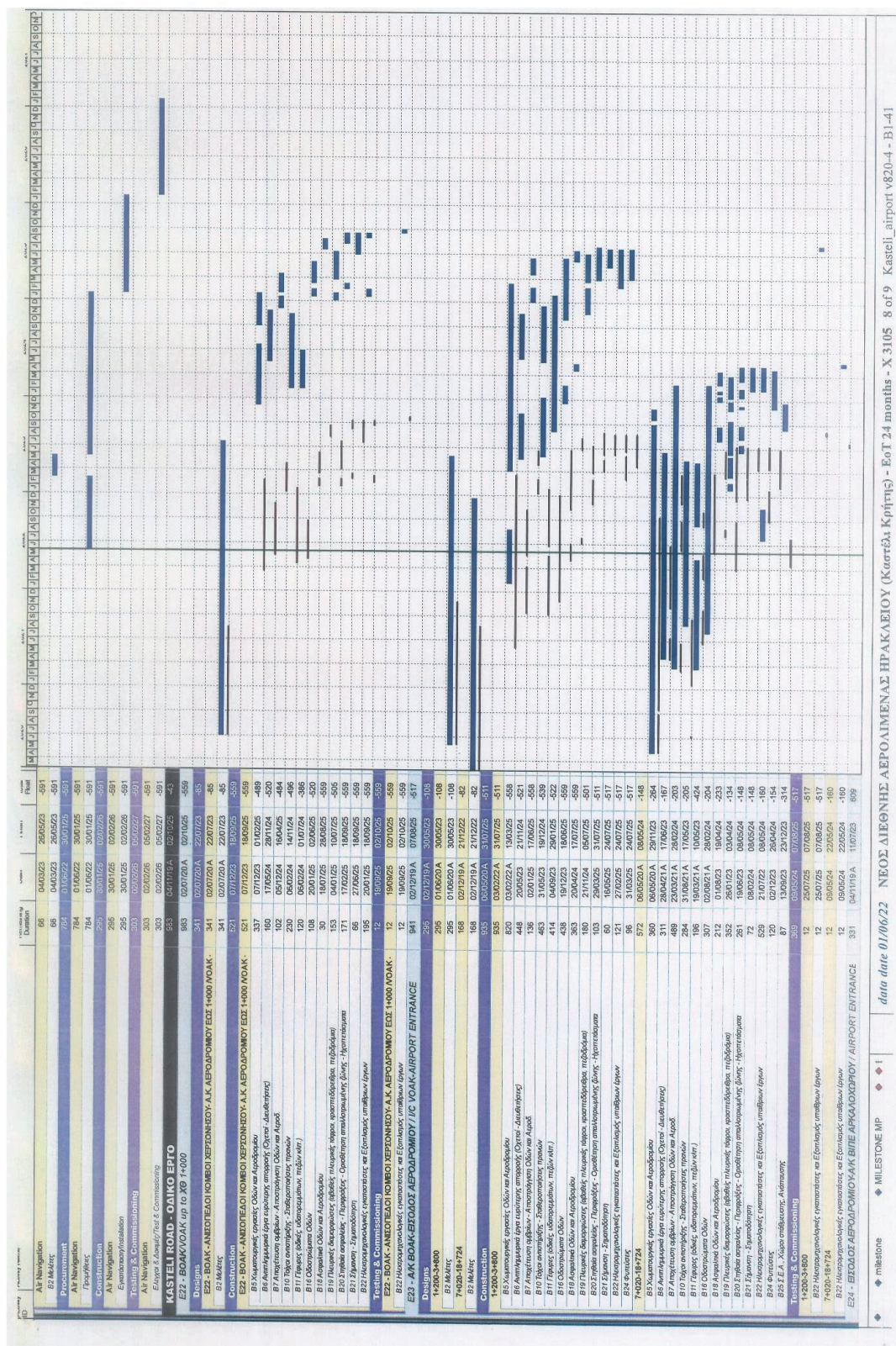

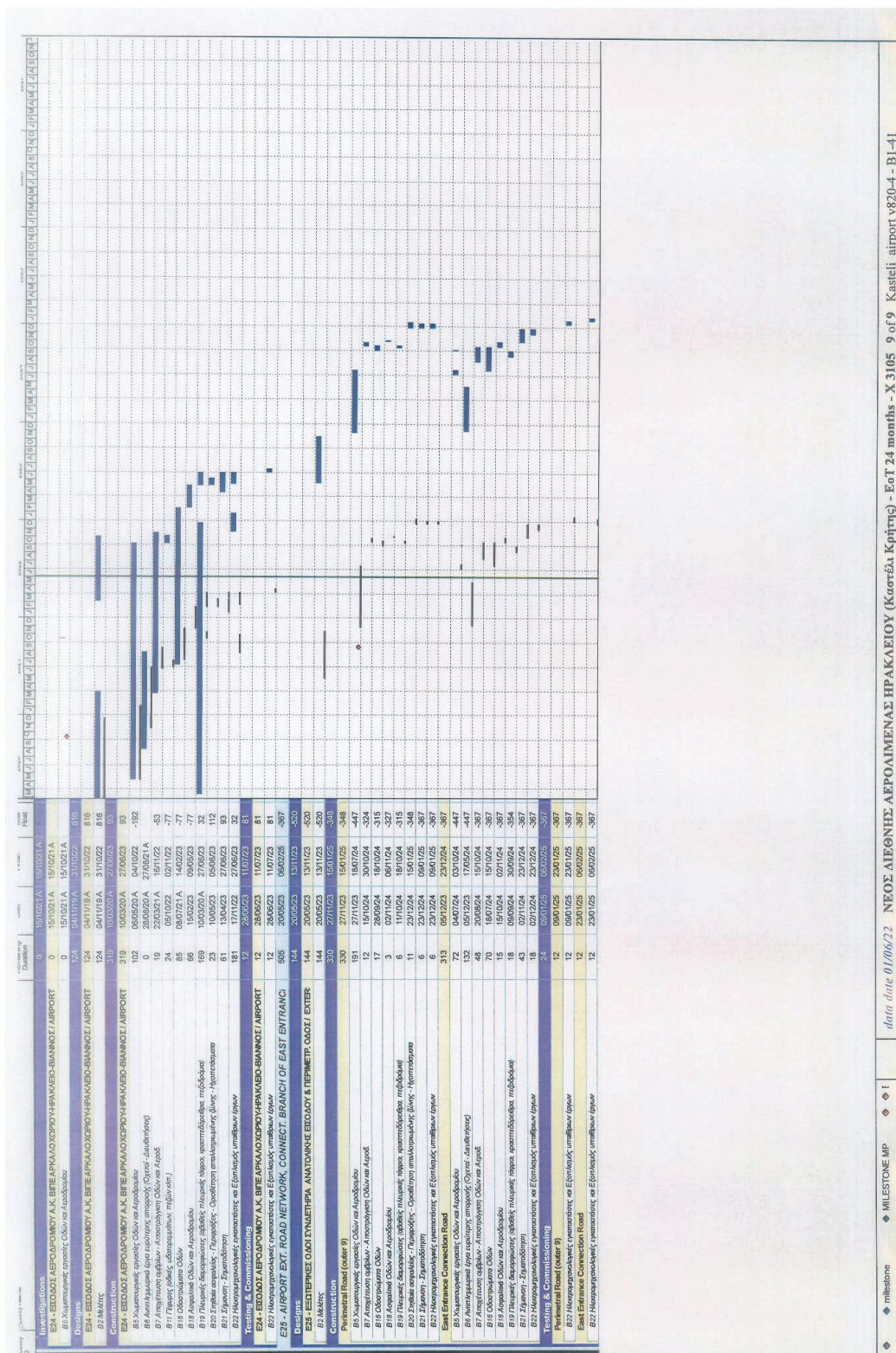

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'
ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ
ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'
ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 89

Μετοχικό κεφάλαιο, στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο, εκλογή μελών Διοικητικού Συμβουλίου - καθορισμός αμοιβής εκτελεστικών μελών Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων» - Τροποποίηση άρθρου 72 ν. 4914/2022

1. Στην παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 5 του άρθρου 72 του ν. 4914/2022 (Α' 61), περί του καταστατικού της εταιρείας «Εθνικό Μητρώο Νεοφυών Επιχειρήσεων», τροποποιείται το χρονικό διάστημα εντός του οποίου πρέπει να καταβληθεί το μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Το αρχικό μετοχικό κεφάλαιο της εταιρείας καταβάλλεται άπαξ εντός ενός (1) έτους από της δημοσίευσής στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως του παρόντος καταστατικού.».

2. Οι παρ. 2 και 3 του εσωτερικού άρθρου 7 του άρθρου 72 του ν. 4914/2022 αντικαθίστανται ως εξής:

«2. Το στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο της εταιρείας εγκρίνεται από τη Γενική της Συνέλευση, σύμφωνα με τον ν. 4972/2022 (Α' 181).

3. Κάθε τροποποίηση στο στρατηγικό και επιχειρησιακό σχέδιο της εταιρείας εγκρίνεται από τη Γενική της Συνέλευση σύμφωνα με τον ν. 4972/2022.».

3. Στην παρ. 1 του εσωτερικού άρθρου 8 του άρθρου 72 του ν. 4914/2022, περί του καταστατικού της εταιρείας τροποποιούνται το δεύτερο και το τελευταίο εδάφιο ως προς το αρμόδιο όργανο εκλογής του Διοικητικού Συμβουλίου της εταιρείας, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Διοικητικό Συμβούλιο (Δ.Σ.) της Εταιρείας είναι πενταμελές, περιλαμβανομένου του Προέδρου, του Αντιπροέδρου, και του Διευθύνοντος Συμβούλου και η θητεία του είναι πενταετής. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου εκλέγονται από τη Γενική Συνέλευση της εταιρείας, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στον ν. 4972/2022 (Α' 181). Εκτελεστικά μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου είναι ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Εντεταλμένος Σύμβουλος, σύμφωνα και με τα οριζόμενα στην παρ. 6. Τα μέλη του Διοικητικού Συμβουλίου μπορούν να επαναδιορισθούν, η συνολική όμως θητεία αδιαλείπτως δεν είναι δυνατόν να υπερβεί τον χρόνο δύο (2) θητειών. Ο Γενικός Γραμματέας Έρευνας και Καινοτομίας του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων αναλαμβάνει αυτοδικαίως καθήκοντα Πρόεδρου του Διοικητικού Συμβουλίου και ο Γενικός Γραμματέας Βιομηχανίας καθήκοντα Αντιπροέδρου. Ως προς τον Διευθύνοντα Σύμβουλο και τον Εντεταλμένο Σύμβουλο τηρείται η διαδικασία των άρθρων 20 έως 23 του ν. 4735/2020 (Α' 197).

Η παύση των μελών δεν γεννά δικαίωμα οποιασδήποτε αποζημίωσης έναντι του Δημοσίου ή της εταιρείας. Έως την ολοκλήρωση της διαδικασίας των άρθρων 20 έως 23 του ν. 4735/2020, η Γενική Συνέλευση της εταιρείας δύναται να εκλέγει προσωρινό Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο έχει το σύνολο των αρμοδιοτήτων, δικαιωμάτων και υποχρεώσεων που προβλέπονται από τον παρόντα νόμο για το Δ.Σ. της Εταιρείας, τηρουμένου πάντως του πέμπτου εδαφίου της παρούσας.».

4. Στην παρ. 3 του εσωτερικού άρθρου 9 του άρθρου 72 του ν. 4914/2022, τροποποιείται το πρώτο εδάφιο ως προς το αρμόδιο όργανο καθορισμού της αμοιβής και λοιπών παροχών των εκτελεστικών μελών του Διοικητικού Συμβουλίου (Δ.Σ.), και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Με απόφαση της Γενικής Συνέλευσης της εταιρείας καθορίζονται οι αμοιβές και τυχόν λοιπές παροχές των εκτελεστικών μελών του Δ.Σ. και οι αποζημιώσεις που καταβάλλονται στα υπόλοιπα μέλη του Δ.Σ. σύμφωνα με τον ν. 4972/2022 (Α' 181). Ο Διευθύνων Σύμβουλος και ο Εντεταλμένος Σύμβουλος της εταιρείας λαμβάνουν τις αποδοχές του Γενικού Γραμματέα, που ορίζονται στο άρθρο 41 του ν. 4622/2019 (Α' 133).».

Άρθρο 90

Παράταση προθεσμίας ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων των νόμων 3299/2004 και 3908/2011

Η προθεσμία ολοκλήρωσης των επενδυτικών σχεδίων που έχουν υπαχθεί στους νόμους 3299/2004 (Α' 261) και 3908/2011 (Α' 8), παρατείνεται εκ νέου για εννέα (9) μήνες και για ένα (1) έτος, αντίστοιχα, τηρουμένων των προϋποθέσεων των παρ. 1, 2, και 3 του άρθρου 76 του ν. 4399/2016 (Α' 167).

Άρθρο 91

Μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή - Αντικατάσταση παρ. Β' άρθρου 20 ν. 4251/2014

Η παρ. Β' του άρθρου 20 του ν. 4251/2014 (Α' 80) αντικαθίσταται ως εξής:

«Β. Μόνιμη άδεια διαμονής επενδυτή

1. Με απόφαση του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, χορηγείται άδεια διαμονής για πέντε (5) έτη, με δυνατότητα ανανέωσης, σε πολίτη τρίτης χώρας, που:

α) Έχει εισέλθει νομίμως στη χώρα με οποιαδήποτε θεώρηση εισόδου ή διαμένει νομίμως στη χώρα, ακόμη και αν ο τίτλος διαμονής που κατέχει δεν επιτρέπει αλλαγή σκοπού.

β) Διαθέτει, κατά πλήρη κυριότητα και νομή, ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα. Επί εξ αδιαιρέτου συγκυριότητας ακινήτου, αξίας κτήσης κατ' ελάχιστον ίσης με την οριζόμενη στην υποπαρ. 2, δικαίωμα διαμονής παρέχεται, μόνον αν οι συνιδιοκτήτες είναι σύζυγοι ή σύντροφοι που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης. Σε αντίθετη περίπτωση, το δικαίωμα διαμονής παρέχεται μόνον εάν το ποσοστό κάθε συνιδιοκτήτη είναι αξίας τουλάχιστον ίσης με την οριζόμενη στην υποπαρ. 2.

γ) Διαθέτει κατά πλήρη κυριότητα και νομή ακίνητη περιουσία στην Ελλάδα αξίας κτήσης κατ' ελάχιστον

ίσης με την οριζόμενη στην υποπαρ. 2, μέσω νομικού προσώπου με έδρα στην Ελλάδα ή άλλο κράτος μέλος της Ε.Ε., του οποίου τις μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια κατέχει εξ ολοκλήρου.

δ) Έχει συνάψει μακροχρόνια σύμβαση σύνθετου τουριστικού καταλύματος, σύμφωνα με την παρ. 2 του άρθρου 8 του ν. 4002/2011 (Α' 180) ή σύμβαση χρονομεριστικής μίσθωσης τουριστικού καταλύματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 1652/1986 (Α' 167), αξίας τουλάχιστον ίσης με την οριζόμενη στην υποπαρ. 2.

ε) Είναι ενήλικος και απέκτησε κατά πλήρη κυριότητα και νομή ως εξ αδιαθέτου ή από διαθήκη κληρονόμος ή συνεπεία γονικής παροχής, ακίνητη περιουσία αντικειμενικής αξίας τουλάχιστον ίσης με την οριζόμενη στην υποπαρ. 2.

2. α) Για τις Περιφερειακές Ενότητες Βορείου, Κεντρικού και Νοτίου Τομέα Αθηνών και τον Δήμο Βάρης - Βούλας - Βουλιαγμένης της Περιφέρειας Αττικής, τον Δήμο Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και τις Περιφερειακές Ενότητες Μυκόνου και Σαντορίνης της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου η ελάχιστη αξία της ακίνητης περιουσίας κατά τον χρόνο κτήσης της, καθώς και το συνολικό συμβατικό μίσθωμα των μισθώσεων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών του παρόντος, καθορίζεται σε πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και πρέπει να έχει καταβληθεί ολοσχερώς πριν από την υποβολή του αιτήματος για τη χορήγηση της μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή. Στην περίπτωση της επένδυσης μέσω αγοράς ακίνητης περιουσίας στις περιοχές του πρώτου εδαφίου, αυτή πραγματοποιείται σε ένα μόνο ακίνητο. Στην περίπτωση επένδυσης μέσω αγοράς σε ποσοστό εξ αδιαιρέτου συγκυριότητας ακινήτου, η ελάχιστη αξία του ποσοστού συγκυριότητας καθορίζεται σε πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και η επένδυση πραγματοποιείται σε ένα μόνο ακίνητο.

β) Για τις λοιπές περιοχές της χώρας η ελάχιστη αξία της ακίνητης περιουσίας κατά τον χρόνο κτήσης της, καθώς και το συνολικό συμβατικό μίσθωμα των μισθώσεων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών του παρόντος, καθορίζεται σε διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ και πρέπει να έχει καταβληθεί ολοσχερώς πριν από την υποβολή του αιτήματος για τη χορήγηση της μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή. Στην περίπτωση της επένδυσης μέσω αγοράς ακίνητης περιουσίας στις περιοχές του πρώτου εδαφίου, αυτή πραγματοποιείται σε ένα ή περισσότερα ακίνητα.

3. Η ελάχιστη αξία της ακίνητης περιουσίας κατά τον χρόνο κτήσης της, καθώς και το συνολικό συμβατικό μίσθωμα των μισθώσεων ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών του παρόντος, όπως προκύπτει από τις συμβολαιογραφικές πράξεις μεταβίβασης και, σε περίπτωση που τελούν υπό αίρεση της καταβολής πιστούμενου τιμήματος, από τις αντίστοιχες νόμιμα μεταγεγραμμένες συμβολαιογραφικές πράξεις εξόφλησης και άρσης διαλυτικής αίρεσης, ή τις συμβάσεις μίσθωσης, αντίστοιχα, που καθορίζονται σύμφωνα με την υποπαρ. 2, πρέπει να έχει καταβληθεί ολοσχερώς πριν την υποβολή του αιτήματος για τη χορήγηση της μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή.

4. Πολίτες τρίτων χωρών - κάτοχοι άδειας μόνιμης διαμονής επενδυτή δύνανται να ανανεώνουν την άδεια διαμονής τους, για ισόχρονη διάρκεια κάθε φορά, εφόσον η ακίνητη περιουσία παραμένει στην κυριότητα και νομή τους ή παραμένουν σε ισχύ οι συμβάσεις της υποπαρ. 1 και πληρούνται οι λοιπές προϋποθέσεις του νόμου. Διαστήματα απουσίας από τη χώρα δεν αποτελούν παρακωλυτικό λόγο για την ανανέωση της άδειας διαμονής.

5. Το συμφωνηθέν τίμημα ή μίσθωμα καταβάλλεται στο σύνολό του με τους εξής τρόπους: α) με δίγραμμη τραπεζική επιταγή σε λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου που τηρείται σε πιστωτικό ίδρυμα που λειτουργεί στην Ελλάδα, β) με μεταφορά πίστωσης, κατά την περ. 24 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018 (Α' 84) και γ) μέσω POS εγκατεστημένου από πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, ο οποίος λειτουργεί στην Ελλάδα, με χρέωση τραπεζικής πιστωτικής ή χρεωστικής κάρτας του αγοραστή, σε λογαριασμό πληρωμών του δικαιούχου που τηρείται σε πάροχο υπηρεσιών πληρωμών, κατά την περ. 11 του άρθρου 4 του ν. 4537/2018, ο οποίος λειτουργεί στην Ελλάδα. Η ως άνω πληρωμή δύναται να πραγματοποιηθεί και από σύζυγο ή συγγενείς εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι β' βαθμού του αγοραστή. Όλες οι ανωτέρω διατάξεις καταλαμβάνουν και τις καταβολές που έχουν λάβει χώρα με τους ως άνω τρόπους πληρωμής από 1.1.2017 μέχρι σήμερα. Όλα τα ειδικότερα στοιχεία διενέργειας της πληρωμής, συμπεριλαμβανομένων ιδίως των στοιχείων ταυτοποίησης του πωλητή, του αγοραστή και τυχόν τρίτου πληρωτή, του αριθμού λογαριασμών πληρωμών του πληρωτή, της διεύθυνσής του, του επίσημου αριθμού προσωπικού εγγράφου του, του αναγνωριστικού αριθμού του πληρωτή ή της ημερομηνίας και του τόπου γέννησής του, του τρόπου πληρωμής και των σχετικών λογαριασμών πληρωμών χρέωσης του πληρωτή και πίστωσης του δικαιούχου, καθώς και της υπεύθυνης δήλωσης του αγοραστή για τη συζυγική σχέση ή τη συγγένεια με τρίτο πληρωτή, πρέπει να δηλώνονται και να υποβάλλονται υπευθύνως από τους συμβαλλόμενους ενώπιον του συντάσσοντος το συμβόλαιο συμβολαιογράφου και να αναγράφονται σε αυτό.

6. Ο πολίτης τρίτης χώρας, κατά την κατάθεση της αίτησης για τη χορήγηση της μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή, υποβάλλει βεβαίωση του συμβολαιογράφου που συνέταξε τις συμβολαιογραφικές πράξεις μεταβίβασης ή τις συμβάσεις μίσθωσης της υποπαρ. 2 της παρ. Β' με την οποία βεβαιώνονται τα στοιχεία των συμβαλλομένων μερών, τα στοιχεία του ακινήτου, ο τρόπος καταβολής του συμφωνηθέντος τιμήματος ή μισθώματος και όλα τα ειδικότερα στοιχεία διενέργειας της πληρωμής, σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας, η ύπαρξη τυχόν διαλυτικής αίρεσης, καθώς και εάν το συγκεκριμένο ακίνητο έχει χρησιμοποιηθεί από τον πωλητή για την έκδοση μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή.

7. Στους πολίτες τρίτων χωρών, κατόχους ακινήτων παρέχεται δυνατότητα εκμίσθωσης αυτών.

8. Ο πολίτης τρίτης χώρας της παρ. 7 μπορεί να συνοδεύεται και από τα μέλη της οικογένειάς του στα οποία χορηγείται, ύστερα από αίτησή τους, ατομική άδεια δι-

αμονής που λήγει ταυτόχρονα με την άδεια διαμονής του συντηρούντος. Ως μέλη της οικογένειας νοούνται:

(α) ο έτερος των συζύγων ή των συντρόφων με τον/την οποίο/α ο/η πολίτης τρίτης χώρας έχει συνάψει σύμφωνο συμβίωσης στην Ελλάδα,

(β) τα άγαμα κοινά τέκνα των συζύγων ή συντρόφων κάτω των είκοσι ενός (21) ετών,

(γ) τα άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων ή συντρόφων, εφόσον η επιμέλεια έχει νομίμως ανατεθεί για μεν τα τέκνα του/της συντηρούντος σε αυτόν/αυτήν, για δε τα τέκνα του/της ετέρου των συζύγων ή συντρόφων κάτω των είκοσι ενός (21) ετών σε αυτόν/αυτήν,

(δ) οι απευθείας ανιόντες των συζύγων ή συντρόφων.

Στα τέκνα των περ. (β) και (γ) που συμπληρώνουν το εικοστό πρώτο (21ο) έτος της ηλικίας τους, χορηγείται αυτοτελής άδεια διαμονής για τρία (3) έτη, κατ' αναλογική εφαρμογή της παρ. 5 του άρθρου 76, με μόνη υποχρέωση την προσκόμιση της προηγούμενης άδειας διαμονής για οικογενειακή επανένωση.

9. Η μεταπώληση της ακίνητης περιουσίας κατά τη διάρκεια ισχύος της άδειας διαμονής, σε έτερο πολίτη τρίτης χώρας παρέχει δικαίωμα χορήγησης άδειας διαμονής στον νέο αγοραστή με ταυτόχρονη ανάκληση της άδειας διαμονής του πωλητή.

10. Οι άδειες διαμονής που χορηγούνται με το παρόν άρθρο δεν καθιερώνουν δικαίωμα πρόσβασης σε οποιαδήποτε μορφή εργασίας.

11. Η έκδοση της άδειας διαμονής χορηγείται εντός δύο (2) μηνών από την περιέλευση όλων των στοιχείων του φακέλου στην εκδούσα αρχή.

12. Σε περίπτωση σύναψης συμβολαίου πώλησης ακινήτου με οποιοδήποτε τίμημα, ο πωλητής, πολίτης τρίτης χώρας, οφείλει να προσκομίσει βεβαίωση της κατά τόπον αρμόδιας υπηρεσίας Αλλοδαπών και Μετανάστευσης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, σχετικά με το αν το συγκεκριμένο ακίνητο έχει χρησιμοποιηθεί για την έκδοση μόνιμης άδειας διαμονής επενδυτή. Τα ανωτέρω εφαρμόζονται αναλόγως και στην περίπτωση πώλησης ακινήτου από νομικό πρόσωπο, τις μετοχές ή τα εταιρικά μερίδια του οποίου κατέχει εξ ολοκλήρου πολίτης τρίτης χώρας, σύμφωνα με την περ. γ' της υποπαρ. 1.

13. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Δικαιοσύνης και Μετανάστευσης και Ασύλου καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της βεβαίωσης της παρ. 6, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

14. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Μετανάστευσης και Ασύλου, μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ύψος της ως άνω ακίνητης περιουσίας, καθώς και να καταρτίζονται κατάλογοι περιοχών της επικράτειας, με τουλάχιστον πενταετή διάρκεια, για τις οποίες δύναται να ισχύει διαφοροποίηση ως προς το ύψος της επένδυσης της υποπαρ. 2, λαμβάνοντας υπόψη στοιχεία, όπως η αναπτυξιακή στόχευση, η τουριστική ανάπτυξη, η γεωγραφική θέση, καθώς και οι εμπορικές ή αντικειμενικές αξίες των ευρισκόμενων στις περιοχές αυτές ακινήτων και να ρυθμίζεται κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ως άνω διατάξεων.».

Άρθρο 92

Μεταβατική διάταξη για τις άδειες διαμονής της παρ. Β' του άρθρου 20 του ν. 4251/2014

Πολίτες τρίτων χωρών δύνανται να ολοκληρώσουν την επένδυσή τους σε ένα ή περισσότερα ακίνητα στις περιοχές της περ. α' της υποπαρ. 2 της παρ. Β' του άρθρου 20 του ν. 4251/2014 (Α' 80), έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, με ελάχιστη αξία επένδυσης τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, υπό την προϋπόθεση πληρωμής προκαταβολής ύψους δέκα τοις εκατό (10%) επί του τιμήματος αγοράς ή μίσθωσης ξενοδοχειακών καταλυμάτων ή τουριστικών κατοικιών του παρόντος μέχρι την 30ή Απριλίου 2023, είτε όπως προβλέπεται στο πρώτο εδάφιο της υποπαρ. 5 της παρ. Β' του άρθρου 20 του ν. 4251/2014, είτε με υπογραφή συμβολαιογραφικού προσυμφώνου, είτε με υπογραφή ιδιωτικού συμφωνητικού βεβαίας χρονολογίας και σχετική απόδειξη πίστωσης της τράπεζας του αγοραστή ως προς την αποστολή του ποσού της προκαταβολής σε λογαριασμό του πωλητή μέχρι την 30ή Απριλίου 2023.

Αν δεν ολοκληρωθεί η αγορά του ακινήτου για την οποία δόθηκε προκαταβολή δέκα τοις εκατό (10%) επί του τιμήματος αγοράς μέχρι την 30ή Απριλίου 2023, ο πολίτης τρίτης χώρας δύναται να ολοκληρώσει την επένδυσή του σε έτερο ή έτερα ακίνητα, με ελάχιστη αξία επένδυσης διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2023.

Άρθρο 93

Χρήση πληρεξουσίων για την υποβολή αίτησης άδειας διαμονής επενδυτή - Τροποποίηση παρ. 10 και 11 άρθρου 8 ν. 4251/2014

Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 10 και στο πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 8 του ν. 4251/2014 (Α' 80), προστίθεται, υπό προϋποθέσεις, η δυνατότητα υποβολής αίτησης ενώπιον αρμόδιας αλλοδαπής αρχής ή συμβολαιογράφου και οι παρ. 10 και 11 διαμορφώνονται ως εξής:

«10. Κατά παρέκκλιση της παρ. 1, πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος πληροί τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή στις ρυθμίσεις της παρ. Α' ή της παρ. Γ' του άρθρου 16 ή της παρ. Β' του άρθρου 20, δύναται να υποβάλει αίτηση για χορήγηση άδειας διαμονής δυνάμει των ανωτέρω διατάξεων, πριν την είσοδό του στην Ελληνική Επικράτεια. Η αίτηση υποβάλλεται μέσω πληρεξουσίου, σύμφωνα με την παρ. 2, δυνάμει σχετικού πληρεξουσίου εγγράφου, το οποίο έχει συνταχθεί ενώπιον ελληνικής προξενικής αρχής ή ενώπιον αρμόδιας αλλοδαπής αρχής ή συμβολαιογράφου εδρεύοντος στο εξωτερικό και φέρει την επισημείωση της Χάγης (Σφραγίδα της Συμβάσεως της Χάγης της 5ης Οκτωβρίου 1961 (APOSTILLE) ή την αντίστοιχη θεώρηση της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής κατά περίπτωση. Εφόσον τα δικαιολογητικά που κατατίθενται είναι πλήρη, χορηγείται βεβαίωση κατάθεσης αίτησης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παρ. 5. Η ίδια βεβαίωση χορηγείται και στην περίπτωση που εκκρεμεί η προσκόμιση του απαιτούμενου δικαιολογητικού της περ. ε' του άρθρου 6. Ο αιτών πολίτης τρίτης χώρας οφείλει εντός αποκλειστικής προθεσμίας δώδεκα

(12) μηνών από την υποβολή της σχετικής αίτησης, να εισέλθει στην ελληνική επικράτεια και να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία τα απαιτούμενα βιομετρικά στοιχεία και το ανωτέρω τυχόν ελλείπον δικαιολογητικό της παρ. ε' του άρθρου 6. Τα ανωτέρω καταλαμβάνουν και την υποβολή αίτησης για χορήγηση άδειας διαμονής, στα μέλη της οικογενείας του αιτούντος.

11. Πολίτης τρίτης χώρας, ο οποίος ευρίσκεται εκτός της Ελληνικής Επικράτειας, μπορεί να υποβάλει στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Μετανάστευσης και Ασύλου, πριν την είσοδό του στη χώρα, μέσω νομίμου αντιπροσώπου, δυνάμει σχετικού πληρεξουσίου, το οποίο έχει συνταχθεί ενώπιον ελληνικής προξενικής αρχής ή ενώπιον αρμόδιας αλλοδαπής αρχής ή συμβολαιογράφου εδρεύοντος στο εξωτερικό και φέρει την επισήμειωση της Χάγης (Σφραγίδα της Συμβάσεως της Χάγης της 5ης Οκτωβρίου 1961 (APOSTILLE) ή την αντίστοιχη θεώρηση της αρμόδιας ελληνικής προξενικής αρχής κατά περίπτωση, αίτηση για χαρακτηρισμό επένδυσης της παρ. Α' ή πιστοποίηση πραγματοποίησης και διακράτησης επένδυσης της παρ. Γ' του άρθρου 16, που συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στην απόφαση κατά περίπτωση του πρώτου και του δεύτερου εδαφίου της παρ. 12 του άρθρου 136. Η αίτηση διαβιβάζεται στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων, προκειμένου να εισηγηθεί, για τον χαρακτηρισμό της επένδυσης και τη σκοπιμότητα χορήγησης άδειας διαμονής όπως προβλέπεται στην περ. 2 της παρ. Α' του άρθρου 16 ή την πραγματοποίηση και τη διακράτηση της επένδυσης, όπως προβλέπεται στην περ. 4 της παρ. Γ' του άρθρου 16.».

Άρθρο 94

Παρατάσεις προθεσμιών Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης

1. Η προθεσμία του τρίτου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 85 του ν. 4727/2020 (Α' 184), ως προς την εκπόνηση μελέτης ταξινόμησης των δεδομένων (data classification) από τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης (Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ.) του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, την ανώνυμη εταιρεία του Ελληνικού Δημοσίου με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΟ ΔΙΚΤΥΟ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΑΣ Α.Ε.» (Ε.Δ.Υ.Τ.Ε. Α.Ε.) και την ανώνυμη εταιρεία μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα με την επωνυμία «ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ Ανώνυμη Εταιρεία» (Η.ΔΙ.Κ.Α. Α.Ε.), παρατείνεται έως την 31η.12.2023.

2. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020, ως προς την εγκατάσταση των κεντρικών ηλεκτρονικών εφαρμογών και των κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων φορέων του δημόσιου τομέα στο Κυβερνητικό Νέφος Δημόσιου Τομέα (G-Cloud) της Γ.Γ.Π.Σ.Δ.Δ., παρατείνεται έως την 1η.1.2024.

3. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 5 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020, ως προς την εγκατάσταση των ηλεκτρονικών εφαρμογών και των κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, των εποπτευόμενων φορέων του, καθώς και των εφαρμογών και υπηρεσιών που προσφέ-

ρονται από το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων στην εκπαιδευτική και ερευνητική κοινότητα στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Έρευνας και Εκπαίδευσης (RE-Cloud), παρατείνεται έως την 1η.1.2024.

4. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 87 του ν. 4727/2020, ως προς την εγκατάσταση των ηλεκτρονικών εφαρμογών και των κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων του Υπουργείου Υγείας, των Νοσοκομείων και των Κέντρων Υγείας, που αφορούν σε επεξεργασία ιατρικών δεδομένων, καθώς και σε συναλλαγές ιατρικής φύσεως πολιτών στο Κυβερνητικό Νέφος Τομέα Υγείας (H-Cloud) παρατείνεται έως την 1η.1.2024.

5. Η ισχύς της παρ. 22 του άρθρου 59 του ν. 4623/2019 (Α' 134), ως προς τη δυνατότητα χρήσης από το Εθνικό Κέντρο Τεκμηρίωσης και Ηλεκτρονικού Περιεχομένου (Ε.Κ.Τ.) των χώρων του κτιρίου του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (Ε.Ι.Ε.), παρατείνεται έως την 31η.12.2023.

6. Το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 του άρθρου 114 του ν. 4961/2022 (Α' 146) αντικαθίσταται με δύο νέα εδάφια και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Τα Υπουργεία και οι Ανεξάρτητες Αρχές καταχωρίζουν πλήρως στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 (Α' 184) τις διοικητικές διαδικασίες για τις οποίες αποτελούν αρχές θεσμοθέτησης, σύμφωνα με την παρ. 5 του ως άνω άρθρου, έως την 30ή.6.2023. Οι λοιποί φορείς που αποτελούν αρχές θεσμοθέτησης, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020, καταχωρίζουν διοικητικές διαδικασίες πλήρως στο Εθνικό Μητρώο Διοικητικών Διαδικασιών «Μίτος» έως την 30ή.9.2023. Η παράλειψη καταχώρισης νέας διαδικασίας από τις αρχές θεσμοθέτησης της παρ. 5 του άρθρου 90 του ν. 4747/2020, μετά από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, και σε κάθε περίπτωση η παράλειψη καταχώρισης όλων των διαδικασιών που οφείλουν να καταχωρισθούν είτε ως νέες είτε ως επικαιροποίηση όσων έχουν ήδη καταχωρισθεί από την ημερομηνία εφαρμογής της απόφασης της παρ. 7 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020, αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020 για το αρμόδιο όργανο ή τον υπάλληλο, εφόσον δεν έχουν τηρηθεί τα προβλεπόμενα στην παράγραφο αυτή. Η αρχική καταχώριση διαδικασίας, που έχει ήδη θεσμοθετηθεί πριν από τη θέση σε ισχύ του παρόντος, εφόσον πραγματοποιηθεί έως την 31η.12.2022, δεν αποτελεί το πειθαρχικό παράπτωμα της παρ. 2 του άρθρου 90 του ν. 4727/2020. Από το χρονικό αυτό σημείο και έπειτα, η παράλειψη της ανωτέρω καταχώρισης επιφέρει τις συνέπειες του ανωτέρω πειθαρχικού παραπτώματος.».

Άρθρο 95

Μεταβατική ρύθμιση για δικαιοπράξεις εμπράγματος ή ενοχικών δικαιωμάτων της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1892/1990

Άδειες των Περιφερειαρχών που έχουν εκδοθεί νόμιμα, μέχρι και την 14η.12.2022, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 29 του ν. 1892/1990 (Α' 101), όπως ίσχυε πριν από την τροποποίησή του με το άρθρο 112 του ν. 5003/2022 (Α' 230), για την απόκτηση με δικαιοπράξη εν ζωή οποιωνδήποτε εμπράγματος ή ενοχικών δικαιω-

μάτων, για τη διάνοιξη δρόμων ή την εκτέλεση οποιωνδήποτε μεταλλευτικών ή λατομικών εργασιών σε ακίνητα των περιοχών που καλύπτουν τους ορεινούς όγκους Καμβουνίων, Πιερίων, Ολύμπου, Βερμίου, Δυσσόρου, Βερτίσκου, Κερδυλλίων, Μενικίου, Παγγαίου και Ορέων Λεκάνης, καθώς και σε περιοχές της Κρήτης του άρθρου 32 του ν. 1892/1990, θεωρούνται έγκυρες και ισχυρές. Δικαιοπράξεις που έχουν καταρτιστεί ή θα καταρτιστούν σύμφωνα με τις ανωτέρω άδειες είναι έγκυρες και παράγουν όλες τις έννομες συνέπειές τους.

Άρθρο 96

Καθορισμός ανώτατου ορίου αναπροσαρμογής μισθώματος για εμπορικές και επαγγελματικές μισθώσεις ακινήτων για το έτος 2023

1. Για τις εμπορικές μισθώσεις ακινήτων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του π.δ. 34/1995 (Α' 30), επιτρέπεται, από την 1η Ιανουαρίου 2023 έως και την 31η Δεκεμβρίου 2023, αναπροσαρμογή του μισθώματος που ανέρχεται σε ποσοστό τρία τοις εκατό (3%), κατά ανώτατο όριο, επί του μισθώματος του έτους 2022.

2. Η παρ. 1 δεν εφαρμόζεται στις μισθώσεις με εκμισθωτή:

- α) Ανώνυμη Εταιρεία Επενδύσεων Ακίνητης Περιουσίας, της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 2778/1999 (Α' 295), ή
- β) εταιρείες, των οποίων η πλειοψηφία των ονομαστικών μετοχών, μεριδίων ή μερίδων ή δικαιωμάτων ψήφου ανήκει σε Οργανισμούς Εναλλακτικών Επενδύσεων, τους οποίους διαχειρίζονται Διαχειριστές Οργανισμών Εναλλακτικών Επενδύσεων, του ν. 4209/2013 (Α' 235) και η καταστατική έδρα των οποίων δεν βρίσκεται σε μη συνεργάσιμο στον φορολογικό τομέα κράτος, του άρθρου 65 του ν. 4172/2013 (Κώδικας Φορολογίας Εισοδήματος, Α' 167), και σε τρίτη χώρα που χαρακτηρίζεται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή ως υψηλού κινδύνου λόγω νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες ή χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 16Α του ν. 4557/2018 (Α' 139) και στον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/1675 της Επιτροπής, της 14ης Ιουλίου 2016, για τη συμπλήρωση της Οδηγίας (ΕΕ) 2015/849 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου με την επισήμανση των τρίτων χωρών υψηλού κινδύνου που χαρακτηρίζονται από στρατηγικές ανεπάρκειες (L 254),
- γ) επιχείρηση εκμετάλλευσης εμπορικού κέντρου, του άρθρου 2 της υπό στοιχεία 1093809/8296/1161/Β0014/15.10.2007 απόφασης του Υφυπουργού Οικονομίας και Οικονομικών (Β' 2022), που διαθέτει, κατ' ελάχιστο, συνολική επιφάνεια δεκαπέντε χιλιάδες (15.000) τ.μ. σε ένα ή περισσότερα επίπεδα ή,

δ) εταιρείες στο μετοχικό κεφάλαιο των οποίων συμμετέχει το Δημόσιο κατά ποσοστό εκατό τοις εκατό (100%), καθώς και οι θυγατρικές των εταιρειών αυτών.»

Άρθρο 97

Ρυθμίσεις για την εξυγίανση των Ναυπηγείων Ελευσίνας

Στο πλαίσιο της παρ. 4 του άρθρου 170 του ν. 4738/2020 (Α' 207) η υπό εξυγίανση εταιρεία με την επωνυμία Ναυπηγικές και Βιομηχανικές Επιχειρήσεις Ελευσίνας Α.Ε., απαλλάσσεται από την υποχρέωση προσκόμισης φορο-

λογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας έναντι οποιασδήποτε αρχής και φορέα, έως την 31η Δεκεμβρίου 2023.

Άρθρο 98

Κανονισμοί Λειτουργίας Οργανωμένων

Υποδοχέων Μεταποιητικών και

Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων -

Τροποποίηση παρ. 10 και 11 άρθρου 47

ν. 4982/2022

Στο πρώτο εδάφιο της παρ. 10 του άρθρου 47 του ν. 4982/2022 (Α' 195), περί του πλαισίου που διέπει τους υφιστάμενους Οργανωμένους Υποδοχείς Μεταποιητικών και Επιχειρηματικών Δραστηριοτήτων, προστίθεται και το άρθρο 23 του ίδιου νόμου, περί Κανονισμών Λειτουργίας, το πρώτο εδάφιο της παρ. 11 του άρθρου 47 τροποποιείται ως προς το αναφερόμενο χρονικό διάστημα, και οι παρ. 10 και 11 διαμορφώνονται ως εξής:

«10. Μέχρι την υπαγωγή της παρ. 9, οι υφιστάμενες Βιομηχανικές Περιοχές (ΒΙ.ΠΕ.) του ν. 4458/1965, οι Βιομηχανικές και Επιχειρηματικές Περιοχές (Β.Ε.ΠΕ.) του ν. 2545/1997, και τα επιχειρηματικά πάρκα του ν. 3982/2011, εξακολουθούν να διέπονται από τους νόμους αυτούς, τις κανονιστικές πράξεις που εκδόθηκαν κατ' εξουσιοδότηση αυτών, καθώς και από τα άρθρα 5, 6, 9, 11, 17, 23, 25, 28, 29, 30, 36 έως 44 του παρόντος. Όπου στις προαναφερόμενες διατάξεις αναφέρεται η Ε.Α.Δ.Ε.Π. νοείται κατά περίπτωση: α) για τις ΒΙ.ΠΕ. που διέπονται από τον ν. 4458/1965, ο φορέας οργάνωσης και εκμετάλλευσης, β) για τις ΒΕ.ΠΕ. του ν. 2545/1997, ο φορέας ίδρυσης ή ο φορέας διοίκησης και διαχείρισης, αν έχουν μεταβιβαστεί η διοίκηση και η διαχείριση, γ) για τα Ε.Π. του ν. 3982/2011, η Ε.ΑΝ.Ε.Π. ή η Εταιρεία Διαχείρισης Επιχειρηματικού Πάρκου (Ε.Δ.Ε.Π.) αν έχουν μεταβιβαστεί η διοίκηση και η διαχείριση.

11. Από τη δημοσίευση του παρόντος, οι Κανονισμοί Λειτουργίας που είχαν εγκριθεί με κανονιστικές αποφάσεις των νόμων 4458/1965, 2545/1997 και 3982/2011 αποβάλλουν τον χαρακτήρα της κανονιστικής απόφασης και εφεξής ισχύουν και δύναται να τροποποιούνται ως Κανονισμοί Λειτουργίας του άρθρου 23. Η τήρηση και εφαρμογή των ως άνω Κανονισμών είναι υποχρεωτική από τις εγκατεστημένες επιχειρήσεις και από τους ειδικούς ή καθολικούς διαδόχους αυτών.»

Άρθρο 99

Παράταση ισχύος της περιστολής φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας και διεύρυνση της σχετικής εξουσιοδότησης - Τροποποίηση άρθρου 58 ν. 4818/2021

Στο άρθρο 58 του ν. 4818/2021 (Α' 124), περί περιστολής των φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας, η προθεσμία της παρ. 1, παρατείνεται, η εξουσιοδότηση της παρ. 6 συμπληρώνεται, και το άρθρο 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 58

Περιστολή φαινομένων αθέμιτης κερδοφορίας

1. Για το χρονικό διάστημα από τη δημοσίευση του παρόντος και έως την 30ή Ιουνίου 2023, απαγορεύεται η

αποκόμιση μικτού κέρδους από την πώληση οποιουδήποτε προϊόντος ή την παροχή οποιασδήποτε υπηρεσίας που είναι απαραίτητη για την υγεία, τη διατροφή, τη διαβίωση, τη μετακίνηση και την ασφάλεια του καταναλωτή, καθώς και από την πώληση γεωργικών προϊόντων και τροφίμων, ιδίως πρώτων υλών για την παραγωγή λιπασμάτων, ζωοτροφών, ωμών δημητριακών παντός είδους, αλεύρων, ηλίανθου και φυτικών ελαίων, όταν το περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα υπερβαίνει το αντίστοιχο περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα προ της 1ης.9.2021.

1Α. Για το χρονικό διάστημα από την έναρξη έως την ολοκλήρωση του προγράμματος «Αλλάζω Συσκευή», που προκηρύχθηκε με την υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΕΣΠΑ-ΕΝ/61929/864/17.6.2022 απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 3099), απαγορεύεται η αποκόμιση μικτού κέρδους από την πώληση οποιουδήποτε προϊόντος που:

α) πωλείται από προμηθευτή που έχει συμπεριληφθεί στο Μητρώο Εγκεκριμένων Προμηθευτών ή από έμπορο λιανικής, που συμμετέχει στο πρόγραμμα «Αλλάζω Συσκευή», ή

β) έχει ενταχθεί στο Ενιαίο Μητρώο Εγκεκριμένου Εξοπλισμού της ως άνω απόφασης, όταν το περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα υπερβαίνει το αντίστοιχο περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα προ της 31ης.12.2021.

1Β. Η παρ. 1 εφαρμόζεται και για τα στερεά καύσιμα κάθε είδους που χρησιμοποιούνται για τη θέρμανση χώρων. Για τα ως άνω αγαθά απαγορεύεται η αποκόμιση μικτού κέρδους από την πώλησή τους, όταν το περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα όγκου ή βάρους, ανάλογα με τον τρόπο πώλησης, υπερβαίνει το αντίστοιχο περιθώριο μικτού κέρδους ανά μονάδα όγκου ή βάρους προ της 1ης.11.2021.

2. Αρμόδιες αρχές για τη λήψη καταγγελιών και τη διαπίστωση παράβασης των παρ. 1, 1Α και 1Β, ορίζονται:

α) η Γενική Γραμματεία Εμπορίου του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων,

β) η Διυπηρεσιακή Μονάδα Ελέγχου της Αγοράς (ΔΙ.Μ.Ε.Α.), και

γ) οι αρμόδιες υπηρεσίες ελέγχου των Περιφερειών.

3. Οι αρχές της παρ. 2 μπορούν να:

α) αποκτούν πρόσβαση σε κάθε πληροφορία, δεδομένο και έγγραφο από οιαδήποτε πηγή που διευκολύνει τον έλεγχο οιασδήποτε πιθανολογούμενης παράβασης,

β) διενεργούν έλεγχο, ο οποίος συμπεριλαμβάνει την πρόσβαση σε κάθε χώρο ή μέσο μεταφοράς που χρησιμοποιεί ο προμηθευτής, τον οποίον αφορά ο έλεγχος, ή να παραγγέλλουν ελέγχους που διενεργούνται από άλλες δημόσιες αρχές, προκειμένου να λαμβάνονται, να εξετάζονται και να κατάσχονται στοιχεία, δεδομένα ή έγγραφα που προκύπτουν κατά τη διάρκεια του ελέγχου, ανεξαρτήτως του μέσου αποθήκευσής τους,

γ) διατηρούν στην κατοχή τους τα στοιχεία, τα δεδομένα και τα έγγραφα που προκύπτουν κατά τη διεξαγωγή του ελέγχου για όσο χρόνο και στον βαθμό που απαιτείται για την ομαλή διεκπεραίωση του ελέγχου,

δ) αναζητούν την παροχή πληροφοριών όσον αφορά στα πραγματικά περιστατικά από κάθε εκπρόσωπο ή μέλος του προσωπικού του προμηθευτή που ελέγχεται, ο οποίος έχει την υποχρέωση να παρέχει πληροφορίες και εξηγήσεις όσον αφορά στα πραγματικά περιστατικά, τα δεδομένα ή τα έγγραφα που σχετίζονται με το αντικείμενο του ελέγχου.

4. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Αρχής Ελέγχου της παρ. 2, επιβάλλονται σε βάρος οποιουδήποτε παραβαίνει τις απαγορεύσεις των παρ. 1, 1Α και 1Β, ανάλογα με τη βαρύτητα της παράβασης, σωρευτικά ή διαζευκτικά, κυρώσεις ως εξής:

α) σύσταση με σκοπό την παύση της παράνομης πρακτικής και τη συμμόρφωση εντός οριζόμενης με την απόφαση αποκλειστικής προθεσμίας, καθώς και την παράλειψή της στο μέλλον,

β) πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

5. Με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της Αρχής Ελέγχου της παρ. 2, επιβάλλονται σε βάρος του ελεγχόμενου προσώπου πρόστιμο έως πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ, εάν αυτό αποκρύψει, παραποιήσει ή δεν προσκομίσει τα στοιχεία που ζητούνται από τις αρμόδιες αρχές ή παρεμποδίζει με οποιονδήποτε τρόπο την άσκηση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της παρ. 3.

6. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων μπορεί να εξειδικεύονται οι κατηγορίες των αγαθών της παρ. 1 και να καθορίζονται η διαδικασία του ελέγχου και της επιβολής των κυρώσεων των παρ. 4 και 5, η κλιμάκωση των προστίμων και κάθε άλλο ζήτημα που αφορά στην εφαρμογή του παρόντος.

7. Με απόφαση του Υπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων δίδεται η δυνατότητα καθορισμού ανώτατης τιμής πώλησης στους καταναλωτές για τα αγαθά και τις υπηρεσίες των παρ. 1 και 1Β.»

Άρθρο 100

Ρυθμίσεις για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του «Αναρρωτηρίου Πεντέλης»

Οι κτιριακές εγκαταστάσεις του «Αναρρωτηρίου Πεντέλης», το οποίο αποτελεί παράρτημα της αποκεντρωμένης υπηρεσίας «Παράρτημα Προστασίας Παιδιού Αττικής-Η ΜΗΤΕΡΑ» του νομικού προσώπου δημοσίου δικαίου (Ν.Π.Δ.Δ.) με την επωνυμία «ΚΕΝΤΡΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΠΡΟΝΟΙΑΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΑΤΤΙΚΗΣ», σύμφωνα με τον ν. 4025/2011 (Α' 228) και τον ν. 4093/2013 (Α' 16), οι οποίες έχουν ανεγερθεί καθ' οιονδήποτε τρόπο, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, σε ακίνητα δασικού χαρακτήρα του Ελληνικού Δημοσίου και χρησιμοποιούνται για τους σκοπούς της λειτουργίας του ως άνω Ν.Π.Δ.Δ., όπως αποτυπώνονται στην από Αυγούστου 2022 τοπογραφική αποτύπωση με τίτλο «Αποτύπωση Έκτασης Λειτουργίας Εγκαταστάσεων του Αναρρωτηρίου Πεντέλης» σε κλίμακα 1:500 της εταιρείας με την επωνυμία Δ. Σπίνος - Γ. Σταυρίδης & ΣΙΑ Ε.Ε. και δ.τ. «Systems Dynamics» δια της μηχανικού Ευαγγελίας Σιαβάλα και σε φωτοσμίκρυνση δημοσιεύεται με τον παρόντα νόμο υπό τα στοιχεία 1-2- 3.....-145-146-147-148-1, από την έναρξη ισχύος του παρόντος και για διάστημα δέκα (10) ετών,

τελούν σε καθεστώς αναστολής επιβολής κυρώσεων και δεν επιβάλλονται πρόστιμα ανέγερσης και διατήρησης. Στις κτιριακές εγκαταστάσεις του πρώτου εδαφίου επιτρέπονται, κατά παρέκκλιση από κάθε ισχύουσα διάταξη, οι αναγκαίες επισκευές για λόγους χρήσης και υγιεινής, όπως εργασίες επισκευής, αποκατάστασης, αλλαγής φέροντος οργανισμού ή πλήρους αντικατάστασης αυτού, διαρρύθμισης, ανακαίνισης, η οποία δεν φθάνει μέχρι βαθμού ολοσχερούς κατεδάφισης και ανοικοδόμησής του, αντικατάστασης στέγης, οι οποίες δύναται να πραγματοποιούνται μετά από έγκριση εργασιών, που χορηγείται από την αρμόδια Υπηρεσία Δόμησης, εφόσον οι εργασίες, για τις οποίες ζητείται η εκτέλεση, δεν επαυξάνουν το κτίσμα σε όγκο, εκτός των περιπτώσεων: α) κατασκευής ανελκυστήρα ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ) της παρ. 2 του άρθρου 27 του ν. 4067/2012 (Α' 79) και β) κατασκευής υποχρεωτικής στέγης, σύμφωνα με τους ειδικούς όρους και περιορισμούς δόμησης που ισχύουν στην περιοχή του ακινήτου. Η έγκριση εργασιών γνωστοποιείται αμελλητί στον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (e-Ε.Φ.Κ.Α.).

Άρθρο 101

Παράταση προθεσμιών - Τροποποίηση του άρθρου εικοστού τρίτου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου και της παρ. 9 του άρθρου 52 ν. 4280/2014

1. Η προθεσμία του άρθρου εικοστού τρίτου της από 13.4.2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), περί διευκόλυνσης πρόσβασης σε χρηματοδότηση των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, παρατείνεται, και το άρθρο εικοστό τρίτο διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο εικοστό τρίτο
Διευκόλυνση πρόσβασης σε χρηματοδότηση των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών

Κατ'εξαίρεση του πρώτου εδαφίου του άρθρου 27 του ν. 4611/2019 (Α' 73), επιτρέπεται μέχρι τις 31 Δεκεμβρίου 2023 η σύναψη και ανανέωση συμβάσεων δανείων, πιστώσεων και χρηματοδοτήσεων από τράπεζες και λοιπά πιστωτικά ιδρύματα με αντισυμβαλλόμενους κατά κύριο επάγγελμα αγρότες για ποσό μέχρι είκοσι πέντε χιλιάδες (25.000) ευρώ, καθώς και η εκταμίευση των σχετικών πιστώσεων, χωρίς την προσκόμιση αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας από τον χρηματοδοτούμενο.».

2. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 9 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 (Α' 159), ως προς τη λειτουργία των εκεί απαριθμούμενων έργων και εγκαταστάσεων, παρατείνεται και η παρ. 9 διαμορφώνεται ως εξής:

«9. Έργα που εξυπηρετούν ανάγκες ύδρευσης, αρδευσης και αποχέτευσης, όπως δεξαμενές, γεωτρήσεις, υδρομαστεύσεις, δίκτυα αγωγών προσαγωγής, κέντρων επεξεργασίας λυμάτων, αγωγών ύδρευσης αποχέτευσης, καθώς και αθλητικές εγκαταστάσεις που κατασκευάστηκαν από Ο.Τ.Α. μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος σε εκτάσεις που προστατεύονται από τις διατάξεις της δασικής νομοθεσίας για κάλυψη των αναγκών τους, χωρίς την προβλεπόμενη από τις εν λόγω διατάξεις άδεια,

συνεχίζουν τη λειτουργία τους έως την 31η Δεκεμβρίου 2023, εντός του οποίου οφείλουν να λάβουν την έγκριση της παρ. 2 του άρθρου 53 και της παρ. 1 του άρθρου 57 του ν. 998/1979, όπως τα άρθρα αυτά ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με το άρθρο 36 του παρόντος νόμου, ή την πράξη της παρ. 6 του άρθρου 45 του παρόντος νόμου και τις προβλεπόμενες από τη σχετική περί των υδάτων, λυμάτων και των αθλητικών εγκαταστάσεων νομοθεσία εγκρίσεις, αν από τη φύση των έργων επιβάλλεται η εφαρμογή της παραπάνω νομοθεσίας. Τυχόν πράξεις της διοίκησης που εκδόθηκαν για την προστασία των παραπάνω εκτάσεων ανακαλούνται.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Άρθρο 102

Ανάρτηση δικαιολογητικών πριν από την έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής - Τροποποίηση παρ. 4 και παρ. 5 άρθρου 10 ν. 4447/2016

1. Στο πρώτο εδάφιο της περ. β) της παρ. 4 του άρθρου 10 του ν. 4447/2016 (Α' 241), περί της έκθεσης των Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής, προστίθεται η γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου, καταργείται το τέταρτο εδάφιο, προστίθεται νέο έκτο εδάφιο, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στον οικείο Δήμο επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες. Κατά το ίδιο χρονικό διάστημα αναρτώνται στην ιστοσελίδα του δήμου και της οικείας αποκεντρωμένης διοίκησης. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας, και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του δήμου. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων και υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβადών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά.

Κατ'εξαίρεση, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, ύστερα από αιτιολογημένη εισήγηση της αρμόδιας υπηρεσίας του δήμου. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν, μέσα στην προθεσμία αυτή, να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλλουν εγγράφως ή ηλεκτρονικά στην ιστοσελίδα του οικείου δήμου ενστάσεις, τις οποίες ο δήμος οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων,

αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, τα Ρυμοτομικά Σχέδια προωθούνται προς έγκριση.».

2. Στο δεύτερο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 10 του ν. 4447/2016, περί εγκρίσεως Ρυμοτομικών Σχεδίων Εφαρμογής, προστίθεται η γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου, προστίθενται εδάφια τρίτο, τέταρτο και πέμπτο, και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Η έγκριση Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής σε περιοχές που έχουν ενταχθεί σε Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια μπορεί να γίνει και με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, η οποία εκδίδεται ύστερα από γνώμη του Κεντρικού Συμβουλίου Πολεοδομικών Θεμάτων και Αμφισβητήσεων. Στην περίπτωση αυτή, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής, πριν από την έγκρισή τους, εκτίθενται με το σχετικό κτηματογραφικό διάγραμμα και τη γνωμοδότηση του αρμοδίου Συμβουλίου στα οικεία δημοτικά καταστήματα επί είκοσι (20) εργάσιμες ημέρες, καθώς και με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας για το ίδιο χρονικό διάστημα. Το κοινό έχει δικαίωμα πρόσβασης για ενημέρωση, μεταφόρτωση των δεδομένων, υποβολή δηλώσεων ιδιοκτησίας και ενστάσεων. Οι υπηρεσίες αυτές παρέχονται χωρίς να απαιτείται η χρήση ειδικής ηλεκτρονικής άδειας. Τα συμπληρωματικά συνοδευτικά έγγραφα, το τεύχος συντεταγμένων κορυφών και εμβადών, ο κτηματολογικός πίνακας, ο πίνακας της Πράξης Εφαρμογής και ο πίνακας επικειμένων εκτίθενται στο οικείο δημοτικό κατάστημα, εκτός αν ο τελευταίος πίνακας κυρωθεί μεταγενέστερα, οπότε εκτίθεται χωριστά. Η συλλογή δηλώσεων ιδιοκτησίας διενεργείται στο οικείο ή στα οικεία δημοτικά καταστήματα με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α., οι οποίοι εν συνεχεία διαβιβάζουν το σύνολο αυτών στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Για το γεγονός αυτό ειδοποιείται το κοινό με σχετική δημοσίευση σε δύο (2) εφημερίδες, τοπικής ή εθνικής κυκλοφορίας με επιμέλεια των οικείων Ο.Τ.Α. Η προθεσμία του δεύτερου εδαφίου μπορεί να παραταθεί έως και πέντε (5) εργάσιμες ημέρες, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Κατ' εξαίρεση η συλλογή δηλώσεων δύναται να εκκινεί και προ της έκθεσης του Ρυμοτομικού Σχεδίου Εφαρμογής για λόγους επείγοντος ή και διευκόλυνσης της διαδικασίας, αλλά σε κάθε περίπτωση δεν ολοκληρώνεται προ της προθεσμίας του δεύτερου εδαφίου της παρούσας. Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν μέσα στην προθεσμία αυτή να λάβουν γνώση των παραπάνω στοιχείων και να υποβάλουν, εγγράφως ή ηλεκτρονικά, ενστάσεις στο Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, τις οποίες οφείλει να εξετάσει εντός σαράντα (40) εργάσιμων ημερών, από τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας. Εφόσον, μετά από την εξέταση των ενστάσεων, προκύπτει ανάγκη τροποποίησης των Ρυμοτομικών Σχεδίων, αυτά αναρτώνται εκ νέου για δέκα (10) εργάσιμες ημέρες προς ενημέρωση του κοινού. Μετά από την άπρακτη πάροδο των ως άνω προθεσμιών, τα Ρυμοτομικά Σχέδια Εφαρμογής προωθούνται προς έγκριση, σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στις κείμενες διατάξεις.».

Άρθρο 103

Αρμοδιότητα θεώρησης και έγκρισης μελετών στο πλαίσιο των Ειδικών Πολεοδομικών Σχεδίων

1. Οι κάτωθι μελέτες που απαιτούνται κατά τη σύνταξη πολεοδομικών μελετών, που αφορούν Ειδικά Πολεοδομικά Σχέδια, η κίνηση της διαδικασίας σύνταξης των οποίων έχει γίνει από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας, σύμφωνα με την περ. α) της παρ. 3 του άρθρου 8 του ν. 4447/2016 (Α' 241), θεωρούνται ως εξής:

α) Μελέτες λιμενικών εγκαταστάσεων, συμπεριλαμβανομένων υδραυλικών και ακτομηχανικών, κατατίθενται στη Διεύθυνση Λιμενικών Υποδομών του Υπουργείου Υποδομών και Μεταφορών, από την οποία και θεωρούνται.

β) Μελέτες γεωλογικής καταλληλότητας κατατίθενται στη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, από την οποία και θεωρούνται.

γ) Συγκοινωνιακές μελέτες κατατίθενται στη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της οικείας Περιφέρειας, από την οποία και θεωρούνται.

δ) Μελέτες έργων διευθέτησης ρεμάτων και αντιπλημμυρικής προστασίας κατατίθενται στη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της οικείας Περιφέρειας, από την οποία και θεωρούνται.

ε) Γεωλογικές και γεωτεχνικές μελέτες αντιμετώπισης κατολισθητικών φαινομένων κατατίθενται στη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της οικείας Περιφέρειας, από την οποία και θεωρούνται.

στ) Γεωλογικές και γεωτεχνικές έρευνες και μελέτες που εκπονούνται ως υποστηρικτικές μελέτες στο πλαίσιο μελετών έργων διευθέτησης ρεμάτων και αντιπλημμυρικής προστασίας κατατίθενται στη Διεύθυνση Τεχνικών Έργων της οικείας Περιφέρειας, από την οποία και θεωρούνται.

2. Οι εγκρίσεις των μελετών της παρ. 1 γίνονται σύμφωνα με το άρθρο 41 του ν. 4964/2022 (Α' 150).

Άρθρο 104

Αρμοδιότητες δευτερευόντων διατακτών και αναθετουσών αρχών στις Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 49 ν. 4915/2022

Στο τέλος της παρ. 1 του άρθρου 49 του ν. 4915/2022 (Α' 63) προστίθενται δυο εδάφια περί ειδικών αναθέσεων εξουσιών αποφαινόμενου οργάνου και διατάκτη από τους Προϊσταμένους των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Στις Διευθύνσεις Συντονισμού και Επιθεώρησης Δασών ανατίθενται, επιπλέον των ήδη ασκούμενων αρμοδιοτήτων τους, και αρμοδιότητες για τη διαχείριση θεμάτων προϋπολογισμού, ελέγχου, εκκαθάρισης, ενταλματοποίησης και πληρωμής δαπανών, η άσκηση των αρμοδιοτήτων των παρ. 4 και 5 του άρθρου 24, καθώς και των άρθρων 26, 66 και 69Γ του ν. 4270/2014 (Α' 143), για δαπάνες που διενεργούνται από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας κατόπιν έκδοσης επιτροπικού εντάλματος, καθώς και

η διαχείριση θεμάτων προμηθειών. Για το ως άνω επιτροπικό ένταλμα οι Προϊστάμενοι των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής ορίζονται δευτερεύοντες διατάκτες για κάθε είδους δαπάνη, κατά παρέκκλιση της παρ. 3 του άρθρου 37 του ν. 4622/2019 (Α' 133). Οι Επιθεωρήσεις Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής λογίζονται ως χωριστές επιχειρησιακές μονάδες ανεξαρτήτως υπεύθυνων για τις διαδικασίες σύναψης των συμβάσεων τους, κατά το άρθρο 6 του ν. 4412/2016 (Α' 147) και οι Προϊστάμενοι αυτών ορίζονται ως αποφαινόμενα όργανα στο πλαίσιο διενέργειας των διαδικασιών ανάθεσης. Οι Προϊστάμενοι των Επιθεωρήσεων Εφαρμογής Δασικής Πολιτικής, στο πλαίσιο της υλοποίησης των ειδικών δασοτεχνικών έργων και της εν γένει άσκησης των αρμοδιοτήτων των υπηρεσιών των οποίων προΐστανται, δύνανται να αναθέτουν την εκτέλεση των διαγωνιστικών διαδικασιών και τη σύναψη και εκτέλεση δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, με συγκεκριμένη εντολή τους ως προς το φυσικό αντικείμενο και τον προϋπολογισμό αυτών, στις Διευθύνσεις Αναδασώσεων, στις Διευθύνσεις Δασών και στα Δασαρχεία της χωρικής τους αρμοδιότητας, ανεξαρτήτως πηγής χρηματοδότησης. Εκδοθείσες, μέχρι την 23η Δεκεμβρίου 2022, από τις υπηρεσίες του προηγούμενου εδαφίου διοικητικές πράξεις και συναφθείσες συμβάσεις στο πλαίσιο της ασκήσεως των ως άνω αρμοδιοτήτων, εφόσον εξεδόθησαν υπό τους ανωτέρω όρους, δεν θεωρούνται γι' αυτούς τους λόγους παράνομες, οι δε σχετικές δαπάνες λογίζονται, αναλόγως, ως νόμιμες και κανονικές.».

Άρθρο 105

Μέθοδος υπολογισμού Μέσης Τιμής Φυσικού Αερίου

1. Για σταθμούς παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από Συμπαγωγή Ηλεκτρισμού Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (Σ.Η.Θ.Υ.Α.), οι οποίοι έχουν συνάψει Σύμβαση Πώλησης ή Σύμβαση Λειτουργικής Ενίσχυσης, για τον υπολογισμό της Μέσης Τιμής Φυσικού Αερίου (ΜΤΦΑ), εκφραζόμενης σε €/MWh φυσικού αερίου ανωτέρας θερμογόνου δύναμης από 1η Νοεμβρίου 2022 έως 31η Δεκεμβρίου 2023, λαμβάνεται υπόψη ο αριθμητικός μέσος όρος, εκπεφρασμένος σε δυο (2) δεκαδικά, των ημερήσιων μέσων τιμών «TTF» για τον μήνα παράδοσης («m»), που ταυτίζεται με τον μήνα εφαρμογής, κατά τις εργάσιμες ημέρες Λονδίνου Ηνωμένου Βασιλείου του αμέσως προηγούμενου μήνα (m-1), από τον μήνα παράδοσης, όπως αυτές προκύπτουν κάθε ημέρα ως μέσος όρος, εκπεφρασμένος σε δυο (2) δεκαδικά, των τιμών «Bid» και «Offer», που δημοσιεύονται στο περιοδικό «ICIS European Spot Gas Markets», στον πίνακα «TTF Price Assessment €/MWh», και αφορούν στις ημέρες του μήνα («m-1»), που προηγούνται της ημέρας υπολογισμού, προσηυξημένος κατά 3.5€/MWh καυσίμου («ΛΚΦΑΣΗ-ΘΥΑ»), για τα λοιπά κόστος φυσικού αερίου, συμπεριλαμβανομένων του κόστους μεταφοράς, του ειδικού φόρου κατανάλωσης και τυχόν φόρων και τελών που σύμφωνα με την εκάστοτε νομοθεσία εφαρμόζονται, εξαιρουμένου του φόρου προστιθέμενης αξίας. Στο ανωτέρω υπολογισμό προστίθεται το μέσο κόστος «CO₂»

που αντιστοιχεί στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, το οποίο υπολογίζεται από τη μαθηματική σχέση: Μέσο Κόστος CO₂ (€/tn) = 0.75 * Μέση Τιμή Δικαιωμάτων CO₂ (€/tn) * ηε, όπου ηε: ο ηλεκτρικός βαθμός απόδοσης μονάδας συμπαγωγής, όπως ορίζεται στον Πίνακα Α' της περ. δ) της παρ. 1 της υποπαρ. ΙΓ1 της παρ. ΙΓ του άρθρου 1 του ν. 4254/2014 (Α' 85) ή στον Πίνακα 2 της περ. δ) της παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4414/2016 (Α' 149) αντίστοιχα. Αρμόδιος για τον υπολογισμό της ΜΤΦΑ για την εν λόγω χρονική περίοδο είναι ο Διαχειριστής Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας και Εγγυήσεων Προέλευσης. Ειδικότερα για σταθμούς Σ.Η.Θ.Υ.Α. του πρώτου εδαφίου για τους οποίους η παραγόμενη θερμική ενέργεια είτε αξιοποιείται για την παραγωγή αγροτικών προϊόντων, εφόσον η παραγωγή αγροτικών προϊόντων αποτελεί την κύρια δραστηριότητα του παραγωγού, είτε διατίθεται μέσω δικτύου τηλεθέρμανσης πόλεων, η τιμή ΛΚΦΑΣΗ-ΘΥΑ, λαμβάνει τιμή ίση με 13.5€/MWh καυσίμου.

2. Ο υπολογισμός της Μέσης Τιμής Φυσικού Αερίου, καθώς και η χρονική περίοδος της παρ. 1 δύναται να επανακαθορίζονται με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

Άρθρο 106

Κατανομή και απόδοση εσόδων από το Πράσινο Τέλος - Προσθήκη παρ. 6Α στο άρθρο 158 του ν. 4759/2020

Στο άρθρο 158 του ν. 4759/2020 (Α' 245), περί εσόδων από το πράσινο τέλος, προστίθεται παρ. 6Α ως εξής:

«6Α. Ειδικά για το έτος 2022, τα έσοδα από την επιβολή του Πράσινου Τέλους του παρόντος μεταφέρονται στο σύνολό τους στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011 (Α' 179), διαχειριστής του οποίου είναι ο Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. Συγκεκριμένα, ποσό ύψους εκατό εκατομμυρίων πεντακοσίων πέντε χιλιάδων (100.505.000,00) ευρώ, των εσόδων από την επιβολή του Πράσινου Τέλους, αποδίδεται στον Ειδικό Λογαριασμό Α.Π.Ε. και Σ.Η.Θ.Υ.Α. Διασυνδεδεμένου Συστήματος και Δικτύου του άρθρου 143 του ν. 4001/2011, σε βάρος της πίστωσης του ΑΛΕ 2310880899 «Λοιπές αποδόσεις σε φορείς με νομική προσωπικότητα» του Ειδικού φορέα 1031-204-0000000 του τακτικού προϋπολογισμού του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Το αποδιδόμενο ποσό δεν υπόκειται σε κανενός είδους παρακράτηση φόρων, κρατήσεων, τελών, δεν εκχωρείται και δεν κατάσχεται στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με οφειλές του δικαιούχου Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. προς το ελληνικό Δημόσιο, τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, τους οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπά τους, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.».

Άρθρο 107

Εξαίρεση από ενεργειακούς ελέγχους

Κατ' εξαίρεση της παρ. 10 του άρθρου 10 του ν. 4342/2015 (Α' 143), καθώς και των πράξεων που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 17

του ν. 4342/2015, η υποχρέωση υποβολής ενεργειακού ελέγχου για τις τουριστικές επιχειρήσεις που δεν είναι Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, άρχεται από 1ης Απριλίου 2023, η δε καταληκτική ημερομηνία υποβολής ενεργειακού ελέγχου εξακολουθεί να καθορίζεται με τις πράξεις που εκδίδονται κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4342/2015. Πράξεις επιβολής κυρώσεων, που έχουν εκδοθεί εις βάρος τουριστικών επιχειρήσεων που δεν είναι Μικρές και Μεσαίες Επιχειρήσεις, βάσει της παρ. 2 του άρθρου 14 του ν. 4342/2015 και αφορούν σε παραβάσεις των κειμένων διατάξεων περί ενεργειακών ελέγχων, ανακαλούνται και τυχόν ποσά που έχουν καταβληθεί επιστρέφονται ατόκως ως αχρεωστήτως καταβληθέντα.

Άρθρο 108

Παρατάσεις προθεσμιών και προσωρινές ρυθμίσεις

1. Η προθεσμία της παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4643/2019 (Α' 193), περί ολοκλήρωσης της ηλεκτρονικής υποβολής των δικαιολογητικών για την υπαγωγή σε νόμους τακτοποίησης αυθαιρέτων, παρατείνεται, και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Για τις περιπτώσεις υπαγωγής στον ν. 4178/2013, οι οποίες δεν μεταφέρονται στον ν. 4495/2017 (Α' 167) και τις περιπτώσεις υπαγωγής στον ν. 4014/2011 (Α' 209) που έχουν μεταφερθεί στον ν. 4178/2013, ο μηχανικός υποχρεούται να ολοκληρώσει την ηλεκτρονική υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών μέχρι και την 31η.12.2024.».

2. Οι προθεσμίες του τρίτου εδαφίου της περ. ια) του άρθρου 99 του ν. 4495/2017 (Α' 167), περί ολοκλήρωσης της ηλεκτρονικής υποβολής υπαγωγής αυθαιρέτων, παρατείνονται, και η περ. ια) διαμορφώνεται ως εξής:

«ια) Έντυπο υπολογισμού του ενιαίου ειδικού προστίμου της δηλούμενης κατασκευής, όπως ορίζεται στο άρθρο 100. Το πρόστιμο υπολογίζεται σύμφωνα με τις προϋποθέσεις που ισχύουν κατά την ημερομηνία υπαγωγής, που είναι η ημερομηνία εξόφλησης του παραβόλου. Ο μηχανικός υποχρεούται να ολοκληρώσει την ηλεκτρονική υποβολή των απαραίτητων δικαιολογητικών, α) έως τις 31 Δεκεμβρίου 2024 για δηλώσεις με ημερομηνία πληρωμής παραβόλου έως και την 31η Δεκεμβρίου 2022, και β) εντός εικοσιτεσσάρων (24) μηνών από την πληρωμή του παραβόλου για δηλώσεις με ημερομηνία πληρωμής παραβόλου από την 1η Ιανουαρίου 2023. Επεξεργασία δηλώσεων υπαγωγής, οι οποίες έχουν καταστεί οριστικές, για διόρθωση υποβαλλόμενων στοιχείων επιτρέπεται μόνο ύστερα από αίτημα που υποβάλλεται στο ηλεκτρονικό σύστημα υπαγωγής διαβιβάζεται στην οικεία Επιτροπή Εξέτασης Προσφυγών Αυθαιρέτων του άρθρου 17, η οποία αποφασίζει για την αποδοχή του αιτήματος.».

3. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 95 του ν. 4864/2021 (Α' 237), περί παραχώρησης εκτάσεων, παρατείνεται από τη λήξη της, το τελευταίο εδάφιο της ίδιας παραγράφου προσαρμόζεται αναλόγως και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Δύνатаι, ύστερα από αίτηση δημοτών ή κατοίκων του Δήμου Παύλου Μελά της Περιφερειακής Ενότητας

Θεσσαλονίκης της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας, που υποβάλλεται στον δήμο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο (2) ετών από την έναρξη ισχύος του παρόντος, να παραχωρηθεί σε αυτούς με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου έκταση ενός αρτίου οικοπέδου υπό τις κάτωθι προϋποθέσεις:

α) Κατέχουν αποδεδειγμένα αδιαλείπτως, συνυπολογιζόμενου του χρόνου του δικαιοπαρόχου κατά την τελευταία εικοσαετία και έως την έναρξη ισχύος του παρόντος, έκταση κυριότητας του Δήμου Παύλου Μελά, στην οποία έχει ανεγερθεί κτίσμα προ της 28ης.7.2011, για χρήση αποκλειστικά κύριας κατοικίας.

β) Τα κτίσματα που έχουν ανεγερθεί έχουν υπαχθεί από τον κάτοχο έως την υποβολή της αίτησης στις διατάξεις του ν. 4495/2017 (Α' 167) ή προγενέστερου νόμου περί τακτοποίησης αυθαιρέτων.

γ) Η παραχώρηση γίνεται με κριτήριο την πολεοδομική τακτοποίηση του οικείου δήμου και τον ορθολογικό πολεοδομικό σχεδιασμό της περιοχής προς εξασφάλιση της λειτουργικότητας των οικισμών, μετά από αιτιολογημένη απόφαση του οικείου δημοτικού συμβουλίου.

Για τα οικοπέδα στα οποία δεν έχει κυρωθεί η πράξη εφαρμογής σχεδίου, η ανωτέρω διετής προθεσμία υποβολής της αίτησης άρχεται από την κύρωση της πράξης εφαρμογής του σχεδίου.».

4. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 4 του άρθρου 122 του ν. 4495/2017, περί έκδοσης προεδρικού διατάγματος για την προστασία της περιοχής του Δέλτα Έβρου, παρατείνεται από τη λήξη της, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οι κείμενες στο Δέλτα του Έβρου αυθαίρετες κατασκευές υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος νόμου, κατά παρέκκλιση των περ. ιγ' και στ' της παρ. 2 του άρθρου 89, μετά την αποτύπωση τους σε προβολικό σύστημα ΕΣΓΑ 87 και την καταγραφή της χρήσης τους από το οικείο Δασαρχείο και εφόσον είναι σύμφωνες με το ειδικότερο περιεχόμενο και τους όρους του προεδρικού διατάγματος για την προστασία της περιοχής, το οποίο εκδίδεται κατά τη διαδικασία του ν. 1650/1986, όπως ισχύει, μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2023. Έως την έκδοση του προεδρικού διατάγματος αναστέλλεται η είσπραξη και η επιβολή κάθε κύρωσης ως και η ισχύς διοικητικών πράξεων κατεδάφισης που τυχόν έχουν εκδοθεί κατ' εφαρμογή της κείμενης νομοθεσίας. Οι ως άνω κυρώσεις και μέτρα επιβάλλονται μετά την έκδοση του προεδρικού διατάγματος ως προς τις μη δυνάμενες να υπαχθούν στις διατάξεις του παρόντος κατασκευές, λόγω ασυμβατότητάς τους με το ειδικό καθεστώς προστασίας της περιοχής, όπως αυτό θα έχει καθορισθεί από το παραπάνω προεδρικό διάταγμα.».

5. Η προθεσμία του τελευταίου εδαφίου της παρ. 5α του άρθρου 5 του π.δ. 90/2018 (Α' 162), περί ολοκλήρωσης εκκρεμών διαδικασιών έγκρισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης, παρατείνεται, και η παρ. 5α διαμορφώνεται ως εξής:

«5α. Η αναθεώρηση και τροποποίηση Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων (Γ.Π.Σ.) ή Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης (ΣΧΟΟΑΠ) που

εγκρίθηκαν κατ' εφαρμογή του ν. 2508/1997, γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 4447/2016 (Α' 241). Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων ή Σχεδίων Χωρικής και Οικιστικής Οργάνωσης Ανοικτής Πόλης μπορεί να συνεχίζονται και να εγκρίνονται σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5 του ν. 2508/1997 (Α' 124). Εκκρεμείς διαδικασίες έγκρισης, αναθεώρησης ή τροποποίησης για τις οποίες έχει εγκριθεί από το οικείο Δημοτικό Συμβούλιο η Α' Φάση της κύριας μελέτης, ανεξαρτήτως του χρόνου έγκρισής της, συνεχίζονται και ολοκληρώνονται υποχρεωτικώς με την έκδοση της σχετικής πράξης έγκρισης έως την 30.6.2023.».

6. Οι προθεσμίες του τρίτου εδαφίου της παρ. 15 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), περί ολοκλήρωσης των Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων, παρατείνονται, και η παρ. 15 διαμορφώνεται ως εξής:

«15. Από τη δημοσίευση του παρόντος οι χρήσεις γης που ορίζονται κατά τις ειδικές διατάξεις των Γ.Π.Σ., που εγκρίθηκαν πριν τη δημοσίευση του ν. 2508/1997 (Α' 124), είναι δεσμευτικές για τη διοίκηση μόνο στην περίπτωση που κατόπιν αυτών εγκρίθηκαν πολεοδομικές μελέτες αναθεώρησης ή ένταξης, σύμφωνα με το Γ.Π.Σ. Σε κάθε περίπτωση, εντός προθεσμίας ενός (1) έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος κινείται η διαδικασία αναθεώρησης των συγκεκριμένων Γ.Π.Σ., κατόπιν απόφασης του αρμόδιου Δημοτικού Συμβουλίου ή άλλου αρμόδιου οργάνου κατά τις εκάστοτε ισχύουσες διατάξεις. Η ως άνω αναθεώρηση του Γ.Π.Σ. θα πρέπει να έχει ολοκληρωθεί έως τις 30.6.2023, διαφορετικά από 1η.7.2023 εφαρμόζονται αυτοδικαίως δεσμευτικά οι διατάξεις των ως άνω Γ.Π.Σ. Οι προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου ισχύουν και για τις περιπτώσεις όπου έχει κινηθεί η διαδικασία αναθεώρησης κατά τα ανωτέρω.».

7. Η προθεσμία του όγδοου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013, περί αναστολής της υποχρέωσης μετεγκατάστασης ή απομάκρυνσης πρατηρίων, παρατείνεται, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Κατά παρέκκλιση από κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη και κανονιστική πράξη αναστέλλεται από τη δημοσίευση του παρόντος νόμου και για τρία (3) έτη η υποχρέωση μετεγκατάστασης ή απομάκρυνσης κτιρίου ή εγκατάστασης με νόμιμη χρήση, κατόπιν αδείας που εκδόθηκε στο παρελθόν, που επιβλήθηκε για λόγους αλλαγής των προβλεπόμενων χρήσεων γης της περιοχής. Ειδικά στις περιπτώσεις έγκρισης Γενικών Πολεοδομικών Σχεδίων που εκδόθηκαν μεταγενεστέρως των ειδικών διατάξεων Ζ.Ο.Ε. και προβλέπουν τη διατήρηση των συγκεκριμένων χρήσεων η ως άνω αναστολή ισχύει για πέντε (5) χρόνια. Σε κάθε περίπτωση εντός ενός (1) έτους από τη δημοσίευση του παρόντος θα πρέπει να τροποποιηθούν οι προβλεπόμενες χρήσεις των Ζ.Ο.Ε., ώστε να εναρμονιστούν με τις προβλέψεις του Γ.Π.Σ. Στις ανωτέρω περιπτώσεις επιτρέπεται εντός της αποκλειστικής προθεσμίας των τριών (3) ετών ο εκσυγχρονισμός και η κτιριακή τους επέκταση, με τους όρους δόμησης που ίσχυαν κατά τον χρόνο έκδοσης της άδειας ή χορήγησης της έγκρισης παράκλησης, μετά από έγκριση του αρμόδιου για τη λειτουργικότητα φορέα, καθώς και

εργασίες συντήρησης, επισκευής, ενεργειακής αναβάθμισης και διαρρυθμίσεων των κτιρίων, που αποσκοπούν στη βελτίωση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, τη λειτουργική τους αναβάθμιση, την ασφάλεια και την υγιεινή των διαβιούντων και εργαζομένων σε αυτά. Η επέκταση των εγκαταστάσεων πραγματοποιείται μέσα στο γήπεδο όπου λειτουργεί η εγκατάσταση ή σε όμορό του, ανεξαρτήτως του χρόνου κτήσης του όμορου γηπέδου. Η προθεσμία του εδαφίου α' παρατείνεται μέχρι τις 8.8.2019 για την υποχρέωση μετεγκατάστασης ή απομάκρυνσης κτιρίου ή εγκατάστασης. Στην περίοδο αυτή μπορούν να εκτελούνται οι δραστηριότητες του εδαφίου γ', πλην της κτιριακής επέκτασης. Η αναστολή της υποχρέωσης μετεγκατάστασης ή απομάκρυνσης πρατηρίων καυσίμων, υγραερίου, φυσικού αερίου και των συνοδών χρήσεων αυτών με νόμιμη χρήση, κατόπιν αδείας που εκδόθηκε στο παρελθόν, που επιβλήθηκε για λόγους αλλαγής των προβλεπόμενων χρήσεων γης της περιοχής του εδαφίου α' παρατείνεται μέχρι την έγκριση τοπικού ή ειδικού χωρικού σχεδίου του ν. 4447/2016 (Α' 241) και σε κάθε περίπτωση όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2024. Στην περίοδο αυτή μπορούν να εκτελούνται οι δραστηριότητες του εδαφίου γ', πλην της κτιριακής επέκτασης.».

8. Η προθεσμία, περί υποβολής αιτήσεων, του πρώτου εδαφίου της παρ. 6 του άρθρου 52 του ν. 4685/2020 (Α' 92), παρατείνεται, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η αίτηση της παρ. 1 υποβάλλεται μετά την ημερομηνία έναρξης λειτουργίας της πλατφόρμας της ίδιας παρ. και έως την 31η.3.2023. Η προθεσμία αυτή δεν αναστέλλεται για ενδιαφερόμενους που έχουν υποβάλει αντιρρήσεις του άρθρου 15 του ν. 3889/2010 (Α' 182), αίτηση για τη διόρθωση πρόδηλου σφάλματος του αναρτηθέντος δασικού χάρτη, αίτηση ακυρώσεως του κυρωθέντος δασικού χάρτη ή έχουν αμφισβητήσει με οποιαδήποτε άλλη διοικητική ή δικαστική διαδικασία το δασικό χαρακτήρα της έκτασης, στην οποία βρίσκεται η κατοικία τους.».

9. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 4710/2020 (Α' 142), περί απαλλαγής από την καταβολή τέλους στάθμευσης, παρατείνεται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Από την 1η.1.2021 έως την 31η.12.2024, εντός των διοικητικών ορίων των Ο.Τ.Α. Α' βαθμού όπου υπάρχουν θέσεις ελεγχόμενης στάθμευσης με πληρωμή, τα Η/Ο μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ. CO₂/χλμ. απαλλάσσονται από την καταβολή τέλους στάθμευσης. Οι περιορισμοί ως προς τη διάρκεια της στάθμευσης συνεχίζουν να ισχύουν και για Η/Ο μηδενικών ή χαμηλών ρύπων έως 50 γρ CO₂/χλμ.».

10. Η παρ. 5 του άρθρου 112 του ν. 4685/2020 (Α' 92) τροποποιείται ως προς την ημερομηνία του τελευταίου εδαφίου για τις συμβάσεις του Διαχειριστή Α.Π.Ε. και Εγγυήσεων Προέλευσης (Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε.), και η παρ. 5 διαμορφώνεται ως εξής:

«5. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. δύναται αποκλειστικά εντός του έτους 2020 να συνάπτει μία ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη του Πληροφοριακού Συστήματος Εγγυήσεων Προέλευσης Ηλεκτρικής Ενέργειας, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση του

ν. 4412/2016 (Α' 147), με την επιφύλαξη του άρθρου 235 του ίδιου νόμου. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων του προηγούμενου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ πλέον Φ.Π.Α. Σε περίπτωση μη ολοκληρωμένης εκτέλεσης των συμβάσεων και μη παραλαβής των συμβατικών έργων του πρώτου εδαφίου για οποιονδήποτε λόγο, η δυνατότητα του πρώτου εδαφίου μπορεί να ασκηθεί από την Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. αποκλειστικά μέχρι το τέλος του έτους 2023 για το υπολειπόμενο ποσό εκ του συνολικού ποσού του δεύτερου εδαφίου, το οποίο προκύπτει κατόπιν αφαίρεσης καταβολών ή ενδεχόμενων αποζημιώσεων στον ανάδοχο.».

11. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 13 του άρθρου εξηκοστού πρώτου του ν. 4839/2021 (Α' 181), παρατείνεται, και η παρ. 13 διαμορφώνεται ως εξής:

«13. Η Δ.Α.Π.Ε.Ε.Π. Α.Ε. δύναται, αποκλειστικά μέχρι τέλους του έτους 2023, να συνάπτει μια ή περισσότερες συμβάσεις για την ανάπτυξη Πληροφοριακού Συστήματος για την υποστήριξη του Ταμείου Ενεργειακής Μετάβασης, με τη διαδικασία της απευθείας ανάθεσης, κατά παρέκκλιση του άρθρου 36 και της παρ. 1 του άρθρου 118 του ν. 4412/2016 (Α' 147), με την επιφύλαξη του άρθρου 235 του ίδιου νόμου. Το συνολικό ποσό των συμβάσεων του πρώτου εδαφίου δεν μπορεί να υπερβαίνει τις εκατόν πενήντα χιλιάδες (150.000) ευρώ πλέον Φόρου Προστιθέμενης Αξίας.».

12. Στο άρθρο 126 του ν. 4819/2021 (Α' 129), περί εξουσιοδοτήσεων, προστίθεται παρ. 1Α ως εξής:

«1Α. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας δύναται να παρατείνεται, ακόμη και με αναδρομική ισχύ, η προθεσμία υποχρεωτικής εκπόνησης «Σχεδίων Αστικής Προσβασιμότητας» της παρ. 10 του άρθρου 121.».

13. Στο έβδομο εδάφιο της περ. α) της παρ. 10 του άρθρου 26 του ν. 4067/2012 (Α' 79), τροποποιείται το πεδίο εφαρμογής της εξουσιοδοτήσεως, περί παρατάσεων προθεσμιών, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«α) Για την υλοποίηση των απαραίτητων διαμορφώσεων προσβασιμότητας σε άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα των κτιρίων όπου στεγάζονται φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014, δημιουργείται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας ηλεκτρονική πλατφόρμα καταγραφής στοιχείων προσβασιμότητας. Η ανάπτυξη, λειτουργία και συντήρηση της ανωτέρω ηλεκτρονικής πλατφόρμας ανατίθενται στο Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας. Τα επιμέρους σημεία αναφοράς για την εφαρμογή της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες και του Προαιρετικού Πρωτοκόλλου στη Σύμβαση για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, που κυρώθηκαν με το άρθρο 1 του ν. 4074/2012 (Α' 88), όπως αυτά ορίζονται στο άρθρο 71 του ν. 4488/2017 (Α' 137), οφείλουν μέχρι την 30.9.2021 να καταχωρίσουν στην ανωτέρω ηλεκτρονική πλατφόρμα καταγραφής προσβασιμότητας τα στοιχεία των κτιρίων, αρμοδιότητάς τους, στα οποία στεγάζονται οι φορείς της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4270/2014. Με την εμπρόθεσμη, κατά τα ανωτέρω, ολοκλήρωση της καταχώρισης των κτιρίων στην ηλεκτρονική πλατφόρμα καταγραφής προσβασιμότητας, αναστέλλονται αναδρομικά από την 1η.1.2021 και μέχρι

την 31.12.2022 οι κυρώσεις της παρ. 4. Μέχρι την προθεσμία του προηγούμενου εδαφίου πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί και οι απαραίτητες διαμορφώσεις των κτιρίων, ώστε οι λειτουργικοί χώροι τους να είναι προσπελάσιμοι από άτομα με αναπηρία ή εμποδιζόμενα άτομα. Για το ίδιο ως άνω χρονικό διάστημα αναστέλλεται και η υποχρέωση της παρ. 3 του άρθρου 59 του ν. 4495/2017 για τα εν λόγω κτίρια. Οι προθεσμίες του παρόντος άρθρου δύναται να παρατείνονται, ακόμη και με αναδρομική ισχύ, με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι τεχνικές λεπτομέρειες λειτουργίας της ηλεκτρονικής πλατφόρμας καταγραφής στοιχείων προσβασιμότητας, οι κατηγορίες και τα είδη των καταχωρούμενων δεδομένων των κτιρίων και ο τρόπος άντλησης και καταχώρισής τους, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα σχετικά με τα ανωτέρω.».

14. Χρήσεις κτιρίων και εγκαταστάσεων, για τα οποία έχει εκδοθεί οικοδομική άδεια, επιτρέπονται έως την εναρμόνιση του υποκειμένου χωρικού σχεδιασμού με το οικείο Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο (Γ.Π.Σ.), εφόσον το Γ.Π.Σ. προβλέπει την εν λόγω χρήση.

Άρθρο 109

Επέκταση Προσωρινού Μηχανισμού στο σύνολο της Ενδοημερήσιας Αγοράς -

Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση παρ. 11 άρθρου 12Α ν. 4425/2016

Στην παρ. 11 του άρθρου 12Α του ν. 4425/2016 (Α' 185), περί Προσωρινού Μηχανισμού Επιστροφής Μέρους Εσόδων Αγοράς Επόμενης Ημέρας, η φράση «στις Ενδοημερήσιες Δημοπρασίες» αντικαθίσταται από την φράση «στην Ενδοημερήσια Αγορά» και η παρ. 11 διαμορφώνεται ως εξής:

«11. Με απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας, ο Προσωρινός Μηχανισμός του παρόντος δύναται να εφαρμόζεται και στις συναλλαγές πώλησης που πραγματοποιούνται στην Ενδοημερήσια Αγορά, εφαρμοζόμενων αναλογικά των παρ. 2, 3, 4 και 6, για το σύνολο ή μέρος των κατηγοριών μονάδων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και χαρτοφυλακίων Α.Π.Ε.».

Άρθρο 110

Μεταβατική διάταξη για την κατά παρέκκλιση δόμηση σε εκτός σχεδίου πόλεως περιοχές - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 40 ν. 4759/2020

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 40 του ν. 4759/2020 (Α' 129) τροποποιείται ως προς τη δυνατότητα υποβολής αιτήσεως προέγκρισης ή έγγραφης βεβαίωσης, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Εάν, μέχρι την έγκριση Τοπικού Πολεοδομικού Σχεδίου ή Ειδικού Πολεοδομικού Σχεδίου και πάντως για χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει τα δύο (2) έτη από την έναρξη ισχύος του παρόντος, έχει υποβληθεί αίτημα για έκδοση προέγκρισης οικοδομικής άδειας με τα δικαιολογητικά και τις μελέτες της παρ. 5 του άρθρου 35 του ν. 4495/2017 (Α' 167) ή έχει υποβληθεί αίτημα με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά για έκδοση έγγραφης βεβαίωσης της αρμόδιας Υπηρεσίας Δόμησης, κατά την

υποπερ. β) της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4495/2017, αν στην τελευταία περίπτωση η αίτηση για έκδοση οικοδομικής άδειας ή προέγκρισης υποβληθεί μέχρι και την 30ή Σεπτεμβρίου 2023, μπορούν να οικοδομούνται ακίνητα, τα οποία:

α) κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος έχουν πρόσωπο σε διεθνείς, εθνικές, επαρχιακές, δημοτικές και κοινοτικές οδούς, καθώς και σε εγκαταλελειμμένα τμήματα αυτών και σε σιδηροδρομικές γραμμές και εφόσον έχουν:

αα) Τα γήπεδα που υφίστανται κατά την 12η.11.1962, ημέρα δημοσίευσης του από 24.10.1962 βασιλικού διατάγματος (Δ' 142), ελάχιστο πρόσωπο: δέκα (10) μέτρα, ελάχιστο βάθος: δεκαπέντε (15) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν: επτακόσια πενήντα (750) τ.μ.,

αβ) υφίστανται κατά την 12η.9.1964, ημέρα έναρξης ισχύος του από 21.7.1964 βασιλικού διατάγματος (Δ' 141), ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι (20) μέτρα, ελάχιστο βάθος: τριάντα πέντε (35) μέτρα, ελάχιστο εμβαδόν χίλια διακόσια (1.200) τ.μ.,

β) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, ημέρα έναρξης ισχύος του από 6.10.1978 προεδρικού διατάγματος (Δ' 538), και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ.,

γ) έχουν πρόσωπο σε εθνική, επαρχιακή, ή δημοτική οδό, εφόσον υφίστανται κατά την 17η.10.1978, και έχουν ελάχιστο πρόσωπο: είκοσι πέντε (25) μ., ελάχιστο βάθος: σαράντα (40) μ. και ελάχιστο εμβαδόν δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ.,

δ) βρίσκονται εντός της ζώνης των πόλεων, κωμών και οικισμών και είχαν κατά την 24η.4.1977, ημέρα έναρξης ισχύος του από 5.4.1977 προεδρικού διατάγματος (Δ' 133), και ελάχιστο εμβαδόν: δύο χιλιάδες (2.000) τ.μ.,

ε) είναι άρτια και οικοδομήσιμα και απομειούνται συνεπεία απαλλοτριώσεων ή διάνοιξης διεθνών, εθνικών ή επαρχιακών οδών, εφόσον μετά από την απομείωση αυτή έχουν τα όρια αρτιότητας και τις λοιπές προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ',

στ) σε περιπτώσεις αναδασμών, γήπεδα που δημιουργούνται και δίνονται σε δικαιούχους σε ανταλλαγή αρτίων και οικοδομήσιμων γηπέδων, εφόσον μετά από τον αναδασμό αυτόν έχουν τα όρια αρτιότητας και τις προϋποθέσεις των γηπέδων της περ. δ',

ζ) έχουν ελάχιστο εμβαδόν τέσσερις χιλιάδες (4.000) τ.μ., όταν επ' αυτών ανεγείρονται τουριστικές εγκαταστάσεις».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ' ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Άρθρο 111

Θέματα του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 209 ν. 4820/2021

Η παρ. 4 του άρθρου 209 του ν. 4820/2021 (Α' 130), περί ζημιών που προκλήθηκαν λόγω παγετού, τροποποιείται

ως προς τις παραπεμπόμενες διατάξεις, και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Οι περ. β) και γ) της παρ. 1 και οι παρ. 2 και 3 ισχύουν αποκλειστικά μέχρι την ολοκλήρωση της διαχείρισης των ζημιών και σε καμία περίπτωση πέραν της 31ης.1.2022, εκτός από τη χορήγηση προκαταβολών της περ. γ) της παρ. 1 που ισχύει έως τις 31.12.2022.».

Άρθρο 112

**Αποζημίωση αξιολογητών επενδυτικών
σχεδίων για έργα και δράσεις του Υπουργείου
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων -
Τροποποίηση περ. β) παρ. 1 άρθρου 183
ν. 4972/2022**

Η περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 183 του ν. 4972/2022 (Α' 181), περί αποζημιώσεων των αξιολογητών επενδυτικών σχεδίων για έργα και δράσεις του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τροποποιείται ως προς το ύψος της σχετικής αποζημίωσης, και η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Το ύψος της αποζημίωσης που καταβάλλεται στους αξιολογητές των υποπερ. αα' και αβ' της περ. α' της παρ. 1, ορίζεται στο ποσό των εκατό (100) ευρώ ανά αξιολόγηση αίτησης χρηματοδότησης επενδυτικού σχεδίου, μη συμπεριλαμβανομένου του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) και δεν μπορεί να υπερβαίνει το ποσό των χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ τον μήνα και το ποσό των δύο χιλιάδων τετρακοσίων (2.400) ευρώ το έτος.».

Άρθρο 113

**Παρατάσεις προθεσμιών κτηνοτροφικών
εγκαταστάσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου
14 και παρ. 3 άρθρου 17α ν. 4056/2012**

1. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 του άρθρου 14 του ν. 4056/2012 (Α' 52), περί έγκρισης ίδρυσης και λειτουργίας και έγκρισης ίδρυσης και γνωστοποίησης λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, παρατείνεται, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Οι κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, οι οποίες λειτουργούν χωρίς άδεια λειτουργίας ή άδεια εγκατάστασης κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, υποχρεούνται μέχρι τις 31.12.2023 να λάβουν έγκριση ίδρυσης και έγκριση λειτουργίας ή να λάβουν έγκριση ίδρυσης και να προβούν σε γνωστοποίηση λειτουργίας, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα άρθρα 6Α, 6Β και 6Γ.

Μέχρι τη λήξη της ανωτέρω προθεσμίας αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων αποβολής, επιβολής προστίμων, κατεδάφισης, που τυχόν έχουν εκδοθεί, και αυτές ανακαλούνται οριστικά, εφόσον εκδοθεί η έγκριση λειτουργίας ή ο φορέας της κτηνοτροφικής εγκατάστασης προβεί σε γνωστοποίηση λειτουργίας, μετά από τη συγκέντρωση όλων των απαραίτητων δικαιολογητικών σύμφωνα με τα άρθρα 6Α, 6Β και 6Γ.

Μετά από την παρέλευση της προθεσμίας της παρούσας, η κτηνοτροφική εγκατάσταση μπορεί να λάβει έγκριση λειτουργίας ή να προβεί σε γνωστοποίηση λειτουργίας, κατά περίπτωση, σύμφωνα με τα οριζόμενα στα άρθρα 6Α, 6Β και 6Γ, αφού καταβληθεί οποιοδήποτε χρηματικό πρόστιμο έχει επιβληθεί.

Οι διατάξεις της παρούσας δεν εφαρμόζονται σε κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις, στις οποίες έχουν καταγραφεί από τις αρμόδιες αρχές παραβάσεις, για τις οποίες υπάρχει αντικειμενική αδυναμία άρσης.».

2. Η προθεσμία του πρώτου εδαφίου της παρ. 3 του άρθρου 17α του ν. 4056/2012, περί υποβολής αιτήματος για τη συνέχιση λειτουργίας κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων, οι οποίες λειτουργούσαν εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών, παρατείνεται, και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Όσες κτηνοτροφικές εγκαταστάσεις λειτουργούσαν εντός ή πλησίον κατοικημένων περιοχών, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παρ. 2 και εφόσον επιθυμούν να συνεχίσουν τη λειτουργία τους, υποχρεούνται να υποβάλουν αίτημα στην οικεία Διεύθυνση Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής (ΔΑΟΚ) μέχρι τις 31.12.2023. Έως την ημερομηνία αυτή αναστέλλεται η ισχύς των διοικητικών πράξεων που εκδόθηκαν αλλά δεν εκτελέστηκαν και διατάσσουν τη διακοπή λειτουργίας, την αποβολή, την κατεδάφιση ή την επιβολή προστίμου. Οι διοικητικές πράξεις του προηγούμενου εδαφίου ανακαλούνται οριστικά εφόσον εκδοθεί η άδεια διατήρησης της παρ. 2.».

ΜΕΡΟΣ Ζ'

ΑΛΛΕΣ ΕΠΕΙΓΟΥΣΕΣ ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ

Άρθρο 114

Εφαρμοστικά μέτρα για την επιβολή της Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης του άρθρου 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854

1. Θεσπίζεται έκτακτη Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης (Π.Σ.Α.) για το φορολογικό έτος 2022, σύμφωνα με το άρθρο 14 του Κανονισμού (ΕΕ) 2022/1854 του Συμβουλίου της 6ης Οκτωβρίου 2022 σχετικά με παρέμβαση έκτακτης ανάγκης για την αντιμετώπιση των υψηλών τιμών ενέργειας (L 261).

2. Υπόχρεοι για την καταβολή της συνεισφοράς της παρ. 1 είναι εταιρείες, νομικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, και μόνιμες εγκαταστάσεις, κατά την έννοια των άρθρων 2 και 6 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), οι οποίοι είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας και των οποίων τα ακαθάριστα έσοδα για το φορολογικό έτος 2022 προέρχονται, κατά εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) τουλάχιστον, από οικονομικές δραστηριότητες στους τομείς της εξόρυξης λιθάνθρακα και λιγνίτη, της άντλησης αργού πετρελαίου και φυσικού αερίου, της παραγωγής προϊόντων οπτανθρακοποίησης και διύλισης πετρελαίου, κατά την έννοια του Κανονισμού (ΕΚ) 1893/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Δεκεμβρίου 2006, για τη θέσπιση της στατιστικής ταξινόμησης των οικονομικών δραστηριοτήτων NACE - αναθεώρηση 2 και για την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΟΚ) 3037/90 του Συμβουλίου και ορισμένων κανονισμών των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων σχετικών με ειδικούς στατιστικούς τομείς (L393). Το πρώτο εδάφιο εφαρμόζεται εφόσον το εβδομήντα πέντε τοις εκατό (75%) των ακαθαρίστων εσόδων της εταιρείας, νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας, ή της μόνι-

μης εγκατάστασης προέρχεται από τις εξής οικονομικές δραστηριότητες, κατά ομάδα NACE:

- α) 05.1 εξόρυξη λιθάνθρακα,
- β) 05.2 εξόρυξη λιγνίτη,
- γ) 06.1 άντληση αργού πετρελαίου,
- δ) 06.2 άντληση φυσικού αερίου,
- ε) 19.1 παραγωγή προϊόντων οπτανθρακοποίησης (κωκοποίησης),

στ) 19.2 παραγωγή προϊόντων διύλισης πετρελαίου.

Ως ακαθάριστα έσοδα για την εφαρμογή της παρούσας θεωρούνται τα ακαθάριστα έσοδα, όπως αυτά δηλώνονται από τους υπόχρεους της παρούσας στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2022, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

3. Η Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης έχει επείγοντα, προσωρινό και έκτακτο χαρακτήρα και επιβάλλεται επί των πλεοναζόντων κερδών κατά το φορολογικό έτος 2022 των υπόχρεων, της παρ. 2, όπως αυτά προσδιορίζονται στην παρ. 4.

4. Τα πλεονάζοντα κέρδη για την επιβολή της Προσωρινής Συνεισφοράς Αλληλεγγύης ισούνται με τη θετική διαφορά μεταξύ των φορολογητέων κερδών φορολογικού έτους 2022 του υπόχρεου και του εκατόν είκοσι τοις εκατό (120%) του ποσού αναφοράς του δεύτερου εδαφίου. Το ποσό αναφοράς ισούται με το ένα τέταρτο (1/4) του αθροίσματος των φορολογητέων κερδών ή ζημιών των φορολογικών ετών 2018 έως και 2021 και όταν αυτό είναι αρνητικό, θεωρείται μηδενικό.

Σε περίπτωση που ο υπόχρεος της παρ. 2 συστάθηκε ή διεξάγει εργασίες μετά το φορολογικό έτος 2018, το ποσό αναφοράς προσαρμόζεται αναλόγως των ετών λειτουργίας του.

Όταν μια συγχώνευση, διάσπαση, ή μερική εισφορά περιουσιακών στοιχείων έχει ως άμεσο αποτέλεσμα την αύξηση ή τη μείωση της διαφοράς του πρώτου εδαφίου, η βάση επιβολής της συνεισφοράς διορθώνεται αναλόγως. Σε περίπτωση απόσχισης κλάδου, για το ποσό αναφοράς του δεύτερου εδαφίου, λαμβάνονται υπόψη τα φορολογητέα κέρδη ή οι ζημιές που αφορούν στον κλάδο αυτό.

Ως φορολογητέα κέρδη ή ζημιές για την εφαρμογή του πρώτου εδαφίου νοούνται τα φορολογητέα κέρδη ή ζημιές του υπόχρεου της παρ. 2, που λαμβάνονται υπόψη για την επιβολή του φόρου εισοδήματος.

5. Ο εφαρμοστέος συντελεστής ορίζεται σε τριάντα τρία τοις εκατό (33 %).

6. Κατ' εφαρμογή των παρ. 3 έως και 5, η Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης (Π.Σ.Α.) υπολογίζεται ως εξής:
$$\text{Π.Σ.Α.} = [\text{Φορολογητέα κέρδη φορολογικού έτους 2022} - (120\% \times (1/4 \times (\text{φορολογητέα κέρδη ή ζημιές φορολογικών ετών 2018} + 2019 + 2020 + 2021)))] \times 33\%.$$

7. Για την επιβολή της συνεισφοράς, ο υπόχρεος της παρ. 2 υποβάλλει ηλεκτρονικά δήλωση στη Φορολογική Διοίκηση έως την τελευταία εργάσιμη για τις δημόσιες υπηρεσίες ημέρα του Ιουνίου 2023. Η Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης καταβάλλεται κατ' ανάλογη εφαρμογή του πρώτου εδαφίου της παρ. 77 του άρθρου 72 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος. Η προθεσμία και η άσκηση προσφυγής κατά του προσδιορισμού της

συνεισφοράς δεν αναστέλλουν την εκτέλεση της προσαλλόμενης πράξης.

8. Για την υποβολή και τον έλεγχο της δήλωσης, τον προσδιορισμό της συνεισφοράς και την κοινοποίησή της στον υπόχρεο, την είσπραξη και την επιστροφή αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών εφαρμόζεται ο Κώδικας Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206). Για την παραγραφή του δικαιώματος του Δημοσίου για τον προσδιορισμό και την είσπραξη της εισφοράς, καθώς και της αξίωσης του υπόχρεου για επιστροφή τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών, όπως και για τις κυρώσεις σε περίπτωση μη υποβολής ή εκπρόθεσμης ή ανακριβούς υποβολής της δήλωσης του πρώτου εδαφίου, συμπεριλαμβανομένων των τόκων εκπρόθεσμης καταβολής, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις που ισχύουν για τον φόρο εισοδήματος.

9. Τα έσοδα από την Προσωρινή Συνεισφορά Αλληλεγγύης εισπράττονται ως δημόσια έσοδα που χρησιμοποιούνται για να καλυφθούν δαπάνες στήριξης των νοικοκυριών για τον μετριασμό των επιπτώσεων της ενεργειακής κρίσης. Προς τούτο εγγράφονται ισόποσες πιστώσεις, στον Αναλυτικό Λογαριασμό Εξόδου 2910601001 «Πιστώσεις για δαπάνες εφαρμογής δράσεων προγραμμάτων» του ειδικού φορέα 1023-711-0000000 «Γενικές Κρατικές Δαπάνες» του Υπουργείου Οικονομικών, σύμφωνα με το άρθρο 74 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

10. Οι υπόχρεοι της παρ. 2 δύνανται, κατά τον προσδιορισμό των φορολογητέων κερδών για σκοπούς επιβολής φόρου εισοδήματος, να εκπίπτουν το ποσό της συνεισφοράς του παρόντος, ως δαπάνη, σύμφωνα με τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

11. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται κατόπιν εισήγησης του Διοικητή της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, δύναται να καθορίζονται ο τύπος και το περιεχόμενο της δήλωσης της παρ. 7, καθώς και κάθε διαδικαστική λεπτομέρεια για τον προσδιορισμό και την είσπραξη της συνεισφοράς και για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 115

Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης από τον κρατικό προϋπολογισμό με σκοπό την κάλυψη μέρους του αυξημένου κόστους των νοικοκυριών λόγω της σημαντικής αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή

1. Παρέχεται οικονομική ενίσχυση για τους μήνες Φεβρουάριο 2023 έως και Ιούλιο 2023, από τον κρατικό προϋπολογισμό, σε νοικοκυριά που πληρούν τα κριτήρια της παρ. 2, με σκοπό την κάλυψη μέρους του αυξημένου κόστους αγορών ιδίως ειδών διατροφής, λόγω της σημαντικής αύξησης του δείκτη τιμών καταναλωτή.

2. Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι φυσικά πρόσωπα, άγαμα ή έγγαμα ή σε κατάσταση χρεώσεως ή πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης ή εν διαστάσει ή διαζευγμένα. Ειδικά, για τους έγγαμους ή τα πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβί-

ωσης, δικαιούχος είναι ο υπόχρεος σε υποβολή της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, κατά το άρθρο 67 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α'167) ή ο ένας εκ των δύο σε περίπτωση υποβολής χωριστής δήλωσης.

Τα φυσικά πρόσωπα δικαιούνται της ενίσχυσης, εφόσον πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια:

(α) Το ετήσιο συνολικό οικογενειακό εισόδημά τους κατά το φορολογικό έτος 2021, ανεξάρτητα από την πηγή προέλευσής του, πραγματικό και τεκμαρτό, ανέρχεται έως δεκαέξι χιλιάδες (16.000) ευρώ για άγαμο υπόχρεο ή υπόχρεο σε κατάσταση χρεώσεως ή εν διαστάσει και είκοσι τέσσερις χιλιάδες (24.000) ευρώ για έγγαμο υπόχρεο ή τους έγγαμους ή τα μέρη του συμφώνου συμβίωσης που υποβάλλουν χωριστή φορολογική δήλωση βάσει της υποπερ. ββ' της παρ. 4 του άρθρου 67 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ή τους έγγαμους που υποβάλλουν φορολογική δήλωση βάσει της περ. β' της παρ. 4 του άρθρου 67 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, ή τα φυσικά πρόσωπα που έχουν συνάψει σύμφωνο συμβίωσης και έχουν υποβάλει κοινή φορολογική δήλωση χωρίς τέκνα, το οποίο προσαυξάνεται κατά πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε εξαρτώμενο τέκνο, άλλο εξαρτώμενο μέλος και φιλοξενούμενο μέλος του νοικοκυριού. Για τη μονογονεϊκή οικογένεια το εισόδημα του πρώτου εδαφίου ανέρχεται έως είκοσι τέσσερις χιλιάδες (24.000) ευρώ, το οποίο προσαυξάνεται κατά πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ για κάθε εξαρτώμενο τέκνο, άλλο εξαρτώμενο μέλος και φιλοξενούμενο μέλος, μετά το πρώτο. Στο ετήσιο συνολικό οικογενειακό εισόδημα δεν περιλαμβάνεται εκείνο το οποίο αθροιστικά απαλλάσσεται από τον φόρο εισοδήματος.

Για τον προσδιορισμό της οικογενειακής κατάστασης, του αριθμού των εξαρτώμενων τέκνων, άλλων εξαρτώμενων μελών και φιλοξενούμενων μελών, καθώς και των εισοδηματικών κριτηρίων, χρησιμοποιούνται τα δεδομένα της Δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων του φορολογικού έτους 2021, όπως έχει διαμορφωθεί κατά την 31η Δεκεμβρίου 2022. Αν οι σύζυγοι ή τα μέρη συμφώνου συμβίωσης υποβάλλουν χωριστή δήλωση, λαμβάνεται ο μεγαλύτερος εκ του αριθμού τέκνων που έχει δηλωθεί σε μια εκ των δύο (2) δηλώσεων.

β) Η συνολική αξία της ακίνητης περιουσίας, όπως αυτή προκύπτει από την πράξη διοικητικού προσδιορισμού ΕΝ.Φ.Ι.Α. του έτους 2022, υπόχρεου, συζύγου ή μέρους συμφώνου συμβίωσης και εξαρτώμενων, κατά τον Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος, τέκνων, που αναγράφονται στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του φορολογικού έτους 2021, να μην υπερβαίνει το ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ για τους άγαμους, τους υπόχρεους σε κατάσταση χρεώσεως ή εν διαστάσει και το ποσό των τετρακοσίων χιλιάδων (400.000) ευρώ για τους έγγαμους ή μέρη συμφώνου συμβίωσης και τις μονογονεϊκές οικογένειες.

Εξαιρούνται από τη χορήγηση της ενίσχυσης:

α) Τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία δηλώνονται στη Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώ-

πων φορολογικού έτους 2021 ως εξαρτώμενα μέλη του υπόχρεου κατά το άρθρο 11 του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος.

β) Τα φυσικά πρόσωπα, τα οποία δηλώνουν στη Δήλωση Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων φορολογικού έτους 2021 ότι φιλοξενούνται.

γ) Τα φυσικά πρόσωπα που εμπίπτουν στον φόρο πολυτελών διαβίωσης για το φορολογικό έτος 2021.

δ) Οι φορολογικοί κάτοικοι αλλοδαπής.

ε) Τα φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν υποβάλει τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος φορολογικού έτους 2021 έως και την 31η.12.2022.

3. Η ενίσχυση χορηγείται σε επίπεδο νοικοκυριού. Ως μέλη του νοικοκυριού θεωρούνται οι σύζυγοι ή μέλη με σύμφωνο συμβίωσης, τα εξαρτώμενα τέκνα αυτών, τα λοιπά εξαρτώμενα μέλη και τα φιλοξενούμενα μέλη.

4. Το ύψος της ενίσχυσης ανά νοικοκυριό ανέρχεται σε δέκα τοις εκατό (10%) επί του μηνιαίου ύψους αγορών που καθορίζεται στο δεύτερο εδάφιο. Το μηνιαίο ύψος των αγορών, επί του οποίου χορηγείται ενίσχυση δέκα τοις εκατό (10%), ανέρχεται σε διακόσια είκοσι (220) ευρώ για το μονομελές νοικοκυριό, αυξανόμενο κατά εκατό (100) ευρώ για κάθε επιπλέον μέλος του νοικοκυριού και έως χίλια (1000) ευρώ αγορών.

5. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 4 πιστώνεται από την ανώνυμη εταιρεία του ελληνικού Δημοσίου «Κοινωνία της Πληροφορίας Μονοπρόσωπη Α.Ε.» (ΚτΠ Μ.Α.Ε.) μέσω ειδικής εφαρμογής της Ενιαίας Ψηφιακής Πύλης της Δημόσιας Διοίκησης (gov.gr ΕΨΠ) που δημιουργείται από την ΚτΠ Μ.Α.Ε., στον δικαιούχο:

α) σε ψηφιακή χρεωστική κάρτα, που εκδίδεται ειδικά για τον σκοπό αυτόν από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό, κατά την έννοια των παρ. 2 και 3 του άρθρου 3 του ν. 4557/2018 (Α' 139), αντίστοιχα, ή

β) σε τραπεζικό λογαριασμό επιλογής του.

6. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος επιλέξει την πίστωση του ποσού της ενίσχυσης στην ψηφιακή χρεωστική κάρτα, η ενίσχυση πιστώνεται μηνιαίως σε αυτήν και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για αγορά αγαθών κάθε είδους σε καταστήματα ή λαϊκές αγορές που δραστηριοποιούνται στο λιανικό εμπόριο τροφίμων, όπως αυτά εξειδικεύονται με την απόφαση της παρ. 15.

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος επιλέξει την πίστωση σε τραπεζικό λογαριασμό, τα ποσά που καταβάλλονται ανέρχονται στο ογδόντα τοις εκατό (80%) επί του αρχικά προσδιοριζόμενου ποσού της ενίσχυσης, το οποίο υπολογίζεται σύμφωνα με την παρ. 4, καταβάλλονται ανά τρίμηνο και μπορούν να χρησιμοποιηθούν χωρίς περιορισμούς.

7. Η ΚτΠ Μ.Α.Ε. αναλαμβάνει τον τεχνικό σχεδιασμό, την υλοποίηση της ειδικής εφαρμογής, καθώς και την οργάνωση των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και άλλων δεδομένων από κάθε πηγή, την τήρηση υπό συνθήκες που διασφαλίζουν την ακεραιότητα, την εμπιστευτικότητα και τη διαθεσιμότητα των δεδομένων και κάθε άλλο θέμα που αφορά στην ομαλή λειτουργία της εφαρμογής, τηρώντας τις διατάξεις της νομοθεσίας για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα. Τα

δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που καταχωρίζονται στην εφαρμογή της παρούσας, συλλέγονται, τηρούνται και τυγχάνουν περαιτέρω επεξεργασίας αποκλειστικά για τον σκοπό της παρ. 1. Τα ανωτέρω δεδομένα τηρούνται για τους σκοπούς της παρούσας, για περίοδο δύο (2) ετών, και στη συνέχεια διαγράφονται.

8. Ο δικαιούχος της παρ. 2, αφού αυθεντικοποιηθεί με τους προσωπικούς κωδικούς του - διαπιστευτήρια της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης (taxisnet), σύμφωνα με το άρθρο 24 του ν. 4727/2020 (Α' 184), εισέρχεται στην εφαρμογή και αιτείται είτε την έκδοση της ψηφιακής χρεωστικής κάρτας και την πίστωση του ανωτέρω χρηματικού ποσού σε αυτήν είτε την πίστωση στον τραπεζικό του λογαριασμό. Ο αιτών συμπληρώνει και ενημερώνει τα στοιχεία επικοινωνίας του και, ειδικότερα, τη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, τον αριθμό του κινητού τηλεφώνου και τον αριθμό του προσωπικού τραπεζικού λογαριασμού του σε περίπτωση επιλογής της πίστωσης της οικονομικής ενίσχυσης σε τραπεζικό λογαριασμό. Η επιβεβαίωση ότι ο αιτών είναι δικαιούχος του τραπεζικού λογαριασμού που δηλώνεται, πραγματοποιείται μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης. Για τον σκοπό της επαλήθευσης των προϋποθέσεων των παρ. 2 και 3, το πληροφοριακό σύστημα της εφαρμογής διαλειτουργεί με τα απαραίτητα μητρώα μέσω του Κέντρου Διαλειτουργικότητας της Γενικής Γραμματείας Πληροφοριακών Συστημάτων Δημόσιας Διοίκησης και ιδίως με το Φορολογικό Μητρώο. Ο δικαιούχος μπορεί να υποβάλλει αίτηση, είτε για την έκδοση της ψηφιακής χρεωστικής κάρτας είτε για την πίστωση στον τραπεζικό του λογαριασμό και στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών (Κ.Ε.Π.).

9. Υπεύθυνος επεξεργασίας της ειδικής εφαρμογής ορίζεται η ΚτΠ Μ.Α.Ε., η οποία, ως υπεύθυνη επεξεργασίας, διασφαλίζει την προστασία των δικαιωμάτων των προσώπων, της ιδιωτικής ζωής και των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, σύμφωνα με το ενωσιακό και εθνικό δίκαιο και ιδίως, σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 27ης Απριλίου 2016 (ΕΕ L 119) (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων Γ.Κ.Π.Δ.) και τον ν. 4624/2019 (Α' 137).

10. Η οικονομική ενίσχυση της παρ. 4 είναι αφορολόγητη, ανεκχώρητη και ακατάσχετη στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκειται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη φορολογική διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζεται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιασδήποτε παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα.

11. Μετά την ολοκλήρωση της αίτησης του δικαιούχου της παρ. 2 και εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις των παρ. 3 έως και 8, διαβιβάζονται αποκλειστικά και μόνο

για τον σκοπό της παρ. 1 στο πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοπιστωτικό οργανισμό τα στοιχεία του δικαιούχου και, ιδίως, το όνομα, το επώνυμο, η διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, ο αριθμός κινητού τηλεφώνου, τα οποία είναι απαραίτητα για την έκδοση της ψηφιακής χρεωστικής κάρτας, καθώς και ο αριθμός του τραπεζικού του λογαριασμού.

12. Η ψηφιακή χρεωστική κάρτα του δικαιούχου της παρ. 2 παραμένει ενεργοποιημένη έως την 31η.8.2023, μετά την πάροδο της οποίας το πιστωτικό ίδρυμα ή ο χρηματοπιστωτικός οργανισμός υποχρεούται άμεσα να την απενεργοποιήσει. Εναπομένει υπόλοιπο του χρηματικού ποσού της οικονομικής ενίσχυσης επιστρέφεται στο Ελληνικό Δημόσιο και αποκλείεται η περαιτέρω αναζήτησή του από τον δικαιούχο.

13. Δεν είναι δυνατή: α) οποιαδήποτε μεταφορά σε τρίτο πρόσωπο του χρηματικού ποσού που πιστώνεται στη χρεωστική κάρτα, ή β) η ανάληψή του.

14. Για την εξυπηρέτηση του σκοπού της παρ. 1 και την εφαρμογή του παρόντος, η ΚτΠ Μ.Α.Ε. επιχορηγείται από τον τακτικό προϋπολογισμό του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, κατόπιν ενίσχυσης των σχετικών πιστώσεων του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης από τις πιστώσεις του Ειδικού Φορέα 1023711-0000000 (Γενικές Κρατικές Δαπάνες) του Υπουργείου Οικονομικών.

15. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Ψηφιακής Διακυβέρνησης καθορίζονται ο χρόνος της παραγωγικής λειτουργίας της ειδικής εφαρμογής της παρ. 5, τα τεχνικά και οργανωτικά μέτρα για τη λειτουργία της, οι απαραίτητες διαλειτουργικότητες, τα καταστήματα και οι λαϊκές αγορές όπου χρησιμοποιείται η ψηφιακή κάρτα και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 116

Παράταση συμβάσεων Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου προσωπικού καθαριότητας των κτιρίων της κεντρικής υπηρεσίας και περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων

1. Συμβάσεις Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου προσωπικού, το οποίο απασχολείται την 31η.12.2022 για τις ανάγκες καθαριότητας των κτιρίων της κεντρικής υπηρεσίας και των περιφερειακών υπηρεσιών του Υπουργείου Οικονομικών και της Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Εσόδων, παρατείνονται αυτοδικαίως από τη λήξη τους έως την ολοκλήρωση των διαγωνιστικών διαδικασιών ανάθεσης παροχής υπηρεσιών καθαριότητας, που διενεργούνται και όχι πέραν της 28ης.2.2023.

2. Η παράταση των συμβάσεων, σύμφωνα με την παρ. 1, δεν μεταβάλλει τον χαρακτήρα της σχέσης εργασίας, βάσει της οποίας οι απασχολούμενοι προσλήφθηκαν στις θέσεις αυτές, απαγορευόμενης κάθε περίπτωσης μετατροπής τους σε συμβάσεις αορίστου χρόνου.

3. Το διάστημα παράτασης των συμβάσεων της παρ. 1 δεν προσμετράται στο ανώτατο διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών και γίνεται κατά παρέκκλιση των άρθρων 5, 6 και 7 του π.δ. 164/2004 (Α' 134).

Άρθρο 117

Χορήγηση οικονομικής ενίσχυσης στην εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» σύμφωνα με την περ. β' της παρ. 2 του άρθρου 107 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ) - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 2 ν. 4810/2021

Στην παρ. 6 του άρθρου 2 του ν. 4810/2021 (Α' 107) προστίθενται νέο δεύτερο και τρίτο εδάφιο, και η παρ. 6 διαμορφώνεται ως εξής:

«6. Η εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.» υποχρεούται να υποβάλει έως την 31η.12.2021 στις αρμόδιες υπηρεσίες των Υπουργείων Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, πλήρη έκθεση των λειτουργικών εσόδων και εξόδων που συνδέονται με τη δραστηριότητα της ως άνω εταιρείας για την περίοδο οικονομικής ενίσχυσης, δεόντως πιστοποιημένα από ανεξάρτητη ελεγκτική - συμβουλευτική εταιρεία, λαμβάνοντας υπόψη τις εγκεκριμένες και ελεγμένες από ορκωτό ελεγκτή οικονομικές καταστάσεις της, καθώς και κάθε άλλο στοιχείο ή πληροφορία που ζητείται από τις αρμόδιες αρχές και υπηρεσίες για την εφαρμογή του παρόντος, προκειμένου να επιβεβαιωθεί ότι δεν υφίσταται υπερβάλλουσα οικονομική ενίσχυση της εταιρείας. Εάν η έγκριση καταβολής της χορηγούμενης ενίσχυσης δεν πραγματοποιηθεί ενιαία για όλο το έτος 2020, αλλά κατά διαιρετά χρονικά διαστήματα, η υποχρέωση υποβολής εκ μέρους της εταιρείας των στοιχείων του πρώτου εδαφίου ως προς το χρονικό διάστημα για το οποίο εκκρεμεί η έγκριση της καταβολής της ενίσχυσης αρχίζει από τη λήψη εκ μέρους της εταιρείας σχετικής ειδοποίησης από την αρμόδια για την έκδοση της απόφασης καταβολής υπηρεσία και λήγει με την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών. Η ειδοποίηση της υπηρεσίας αποστέλλεται στην εταιρεία χωρίς καθυστέρηση από τότε που θα περιέλθει στην κατοχή της η σχετική έγκριση της αρμόδιας υπηρεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Σε περίπτωση που από τον έλεγχο προκύψει ότι το ύψος της άμεσα συναρτώμενης με την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 ζημίας της εταιρείας για την περίοδο οικονομικής ενίσχυσης, υπολείπεται του ποσού της οικονομικής ενίσχυσης που χορηγείται στην εταιρεία «Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών Α.Ε.», δυνάμει του παρόντος και της εγκριτικής απόφασης ή των αποφάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και άλλων ενισχύσεων που έχουν χορηγηθεί στην εταιρεία από άλλες πηγές κατά τα οριζόμενα στην παρ. 5, για το υπερβάλλον ποσό δεν διενεργείται συμψηφισμός για τα επόμενα έτη. Εφόσον εξακολουθεί να υφίσταται υπερβάλλον ποσό για το οποίο έχει διενεργηθεί καταβολή ή συμψηφισμός, σύμφωνα με την παρ. 1, αυτό ανακτάται.

Το υπερβάλλον ποσό ανακτάται από το ελληνικό Δημόσιο έντοκα με έναρξη ισχύος από την ημερομηνία καταβολής της οικονομικής ενίσχυσης προς την εταιρεία, σύμφωνα με το οριζόμενο από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή επιτόκιο ανάκτησης.»

Άρθρο 118
Καταβολή των Τελών Εκσυγχρονισμού
και Ανάπτυξης Αερολιμένων (Τ.Ε.Α.Α.) του
διαστήματος Φεβρουαρίου έως και Μαΐου 2020
χωρίς την επιβολή πρόσθετων φόρων, τελών
και τόκων υπερημερίας

Έως την 31η.12.2022 είναι δυνατή η καταβολή του ενιαίου Τέλους Εκσυγχρονισμού και Ανάπτυξης Αερολιμένων (Τ.Ε.Α.Α.) της παρ. 7 του άρθρου 40 του ν. 2065/1992 (Α' 113) για το χρονικό διάστημα από την 1η.2.2020 μέχρι και την 30ή.5.2020, από τους κατά νόμο υπόχρεους, χωρίς την επιβολή πρόσθετων φόρων ή τελών και τόκων υπερημερίας, λόγω καθυστέρησης καταβολής της οφειλής.

Άρθρο 119
Παράταση προσωρινής ανάθεσης
συγκοινωνιακού έργου στον Ο.Α.Σ.Θ. -
Τροποποίηση άρθρου 26 ν. 4482/2017

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου 26 του ν. 4482/2017 (Α' 102), τροποποιείται ως προς την παράταση της προσωρινής ανάθεσης συγκοινωνιακού έργου στον Ο.Α.Σ.Θ. και διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 26
Συγκοινωνιακό έργο

Ανατίθεται προσωρινά στον Ο.Α.Σ.Θ. το συγκοινωνιακό έργο στην Περιφερειακή Ενότητα Θεσσαλονίκης για τον απολύτως αναγκαίο χρόνο και πάντως όχι μετά τις 31.12.2023. Κατά το χρονικό διάστημα της προσωρινής ανάθεσης του συγκοινωνιακού έργου στον Ο.Α.Σ.Θ., σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, το συγκοινωνιακό έργο θα παρέχεται με τους ίδιους όρους της από 30.4.2001 οικονομικής συμφωνίας μεταξύ Ελληνικού Δημοσίου και Ο.Α.Σ.Θ., όπως ίσχυε μετά την τροποποίηση και συμπλήρωσή της κατά την ημερομηνία δημοσίευσής του ν. 4482/2017 και ταυτόχρονα επιτρέπεται γι' αυτό το συγκοινωνιακό έργο η σύναψη των συμβάσεων, που προβλέπονται στις διατάξεις του άρθρου 54 παρ. 3 και 4 του ν. 4568/2018.».

Άρθρο 120
Μέτρα στήριξης χερσαίων επιβατικών
μεταφορών

1. Χορηγείται έκτακτη ενίσχυση ποσού δεκαεννέα εκατομμυρίων διακοσίων ογδόντα χιλιάδων (19.280.000) ευρώ σε αστικά και υπεραστικά ΚΤΕΛ και ΚΤΕΛ Α.Ε., καθώς και στους μεμονωμένους μεταφορείς ή επιχειρήσεις, τα λεωφορεία των οποίων εξυπηρετούν άγονες γραμμές νήσων του π.δ. 967/1979 (Α' 272), εξαιτίας μέτρων κρατικής παρέμβασης, που αποσκοπούν στον περιορισμό των επιπτώσεων της πανδημίας COVID-19 και της ραγδαίας αύξησης της τιμής του πετρελαίου κίνησης.

2. Τα ποσά της έκτακτης ενίσχυσης που χορηγούνται ως αποζημίωση στις επιχειρήσεις της παρ. 1 είναι ανεκχώρητα και ακατάσχετα στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής και ειδικής διάταξης, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, τέλος ή εισφορά, συμπεριλαμβανομένης και της ειδικής εισφοράς

αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του Κώδικα Φορολογίας Εισοδήματος (ν. 4172/2013, Α' 167), δεν δεσμεύονται και δεν συμψηφίζονται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους δήμους, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών καθορίζονται, κατόπιν εισήγησης της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Αυτοκινητιστών Υπεραστικών Συγκοινωνιών (Π.Ο.Α.Υ.Σ.) και της Πανελλαδικής Ομοσπονδίας Αστικών Συγκοινωνιών (Π.Ο.Α.Σ.), οι προϋποθέσεις χορήγησης της ενίσχυσης, το ύψος αυτής ανά λεωφορείο, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και η διαδικασία χορήγησης της, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια ή ειδικότερο ζήτημα για την εφαρμογή του παρόντος.

Άρθρο 121
Παράταση αναστολής πληρωμών,
συμψηφισμού και διαδικασιών είσπραξης
χρεών του Οργανισμού Σιδηροδρόμων
Ελλάδος (Ο.Σ.Ε) από καταπτώσεις εγγυήσεων
δανείων έναντι του Δημοσίου - Τροποποίηση
παρ. 3 άρθρου 45 ν. 4313/2014

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 3 του άρθρου 45 του ν. 4313/2014 (Α' 261) τροποποιείται ως προς την παράταση της προθεσμίας αναστολής και η παρ. 3 διαμορφώνεται ως εξής:

«3. Έως την 31η.12.2023, αναστέλλεται η πληρωμή, ο συμψηφισμός, καθώς και η διαδικασία είσπραξης χρεών του ΟΣΕ έναντι του Δημοσίου, βεβαιωμένων ή μη, που προέρχονται από καταπτώσεις εγγυήσεων δανείων. Τυχόν επιβληθείσες από το Δημόσιο, σε βάρος της κινητής ή ακίνητης περιουσίας του ΟΣΕ ή εις χείρας τρίτων, κατασχέσεις που αφορούν στις ως άνω οφειλές, αίρονται αυτοδικαίως από τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.».

Άρθρο 122
Κρατική χρηματοδότηση διαχειριστή
υποδομής - Τροποποίηση παρ. 4 και
αντικατάσταση παρ. 5 άρθρου 8 ν. 4408/2016

Στο άρθρο 8 του ν. 4408/2016 (Α' 135): α) τροποποιείται το πρώτο εδάφιο της παρ. 4 ως προς το χρονικό διάστημα ισοσκελισμού από τον διαχειριστή υποδομής εσόδων και εξόδων, β) αντικαθίσταται η παρ. 5, και οι παρ. 4 και 5 διαμορφώνονται ως εξής:

«4. Υπό κανονικές επιχειρηματικές συνθήκες, και για εύλογο χρονικό διάστημα που δεν υπερβαίνει περίοδο οκτώ (8) ετών, ο λογαριασμός κερδών και ζημιών του διαχειριστή υποδομής ισοσκελίζει τουλάχιστον τα έσοδα από τα τέλη υποδομής, τα πλεονάσματα από άλλες εμπορικές δραστηριότητες, τα μη επιστρεπτέα έσοδα από ιδιωτικές πηγές και την κρατική χρηματοδότηση, αφενός, συμπεριλαμβανομένων των προκαταβολών από το Υπουργείο Οικονομικών, ενδεχομένως, και των δαπανών υποδομής, αφετέρου.

Με την επιφύλαξη του ενδεχόμενου μακροπρόθεσμου στόχου κάλυψης, από τον χρήστη, του κόστους

υποδομής όλων των τρόπων μεταφοράς, βάσει δικαίου και αμερόληπτου ανταγωνισμού μεταξύ τρόπων μεταφοράς, όταν οι σιδηροδρομικές μεταφορές είναι σε θέση να ανταγωνίζονται άλλους τρόπους μεταφοράς, εντός του πλαισίου χρέωσης που προβλέπεται στα άρθρα 31 και 32, οι Υπουργοί Οικονομικών και Υποδομών και Μεταφορών, μπορούν να ζητήσουν από τον διαχειριστή υποδομής να ισοσκελίζει τους λογαριασμούς του χωρίς κρατική χρηματοδότηση.

5. Η αναφερόμενη στο πρώτο εδάφιο της παρ. 4 κρατική χρηματοδότηση προκαταβάλλεται ανά μήνα στον διαχειριστή υποδομής. Η κρατική χρηματοδότηση είναι ακατάσχετη έως ποσοστού εβδομήντα τοις εκατό (70%) στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε αντίθετης γενικής ή ειδικής διάταξης και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη του εν λόγω διαχειριστή υποδομής, προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο, τους δήμους και τα νομικά τους πρόσωπα, τις περιφέρειες, τα ασφαλιστικά ταμεία ή λοιπούς Οργανισμούς κοινωνικής ασφάλισης ή τα πιστωτικά ιδρύματα, αποδίδεται σε αυτόν είτε ως προκαταβολή της περ. δ' της παρ. 1 του άρθρου 114 του ν. 4270/2014 (Α' 143) είτε μέσω χρηματικού εντάλματος του εποπτεύοντος Υπουργείου, και για τη λήψη αυτής δεν απαιτείται η έκδοση και προσκόμιση ασφαλιστικής ενημερότητας και αποδεικτικού ενημερότητας το οποίο χορηγείται σύμφωνα με το άρθρο 12 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 4987/2022, Α' 206).».

Άρθρο 123

Έγκριση μελέτης σκοπιμότητας για σύσταση εθνικού φορέα για την ηλεκτροκίνηση - Εξουσιοδοτική διάταξη

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Υποδομών και Μεταφορών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας εγκρίνεται η μελέτη σκοπιμότητας για την επίτευξη του Οροσήμου 48 της επένδυσης για την «Ηλεκτροκίνηση» του Αξονα 1.3 «Μετάβαση σε ένα πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών» του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας - Ελλάδα 2.0 σχετικά με τη σύσταση εθνικού φορέα για την ηλεκτροκίνηση.

Άρθρο 124

Ειδικές ρυθμίσεις «ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗΣ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑΣ Α.Ε.».

1. Η προθεσμία της παρ. 1 του άρθρου 128 του ν. 4831/2021 (Α' 170), ως προς την εξαίρεση της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.» (Ε.Α.Β. Α.Ε.) από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού ενημερότητας του άρθρου 12 του ν. 4987/2022 (Α' 206), παρατείνεται έως τις 31.12.2023.

2. Η προθεσμία της παρ. 2 του άρθρου 128 του ν. 4831/2021, ως προς την απαλλαγή της εταιρείας «ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ Α.Ε.» (Ε.Α.Β. Α.Ε.), από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας για τα χρέη της προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-ΕΦΚΑ), παρατείνεται έως τις 31.12.2023.

Άρθρο 125

Παράταση εποπτείας του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Μόνιμων Αξιοματικών Ελληνικού Στρατού από το Υπουργείο Οικονομικών

Η ισχύς της παρ. 1 του άρθρου 56 του ν. 4557/2018 (Α' 139), ως προς την επαναφορά της εποπτείας του Οικοδομικού Συνεταιρισμού Μόνιμων Αξιοματικών Ελληνικού Στρατού (Ο.Σ.Μ.Α.Ε.Σ.) στο Υπουργείο Εθνικής Άμυνας από το Υπουργείο Οικονομικών, παρατείνεται έως την 31η.12.2023.

Άρθρο 126

Παράταση της προθεσμίας επικαιροποίησης των δικαιολογητικών των προπονητών - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 71 ν. 4908/2022

Η παρ. 2 του άρθρου 71 του ν. 4908/2022 (Α' 52), περί της μεταβατικής ρύθμισης για τον καθορισμό του διαστήματος εντός του οποίου όφειλαν οι εγγεγραμμένοι στο οικείο μητρώο προπονητές να επικαιροποιήσουν τα δικαιολογητικά που απαιτούνται για την άσκηση του επαγγέλματός τους, τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία της προθεσμίας επικαιροποίησης των απαιτούμενων δικαιολογητικών και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Οι προπονητές, για τους οποίους κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου έχουν παρέλθει πέντε (5) έτη από την ημερομηνία εγγραφής τους στο μητρώο προπονητών, που τηρείται στη Γ.Γ.Α., οφείλουν κατ' εφαρμογή της περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 31 του ν. 2725/1999, να επικαιροποιήσουν τα απαιτούμενα δικαιολογητικά έως την 31η.12.2023.».

Άρθρο 127

Προθεσμία τροποποίησης καταστατικού αθλητικών σωματείων, αθλητικών ενώσεων και αθλητικών ομοσπονδιών - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 30 ν. 4726/2020

Το πρώτο εδάφιο της παρ. 1 του άρθρου 30 του ν. 4726/2020 (Α' 181) τροποποιείται ως προς την καταληκτική ημερομηνία τροποποίησης των καταστατικών των αθλητικών σωματείων, των αθλητικών ενώσεων και των αθλητικών ομοσπονδιών, και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Έως την 31η.12.2023, τα αθλητικά σωματεία, οι αθλητικές ενώσεις και οι αθλητικές ομοσπονδίες οφείλουν να τροποποιήσουν το καταστατικό τους, με σκοπό την προσαρμογή του στα άρθρα 3, 5, 14, 22 και 24 του ν. 2725/1999 (Α' 121). Η απόφαση της Γενικής Συνέλευσης (Γ.Σ.), περί τροποποίησης του καταστατικού προς εναρμόνιση με τις αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο διατάξεις, λαμβάνεται με απλή απαρτία και πλειοψηφία, κατά παρέκκλιση από κάθε διαφορετική καταστατική πρόβλεψη. Έως ότου γίνει η προσαρμογή του καταστατικού, οι αναφερόμενες στο πρώτο εδάφιο διατάξεις κατ' ισχύος κάθε διαφορετικής καταστατικής ρύθμισης. Αν παρέλθει άπρακτη η παραπάνω προθεσμία, αίρεται αυτοδικαίως η ειδική αθλητική αναγνώριση που είτε έχει χορηγηθεί σύμφωνα με τα άρθρα 8 και 28 του ν. 2725/1999 είτε

λογίζεται ως χορηγηθείσα κατά την παρ. 5 του άρθρου 135 του ιδίου ως άνω νόμου. Η σχετική διαπιστωτική πράξη περί της αυτοδίκαιης άρσης της ειδικής αθλητικής αναγνώρισης εκδίδεται από το αρμόδιο όργανο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.».

Άρθρο 128

Επείγουσες ρυθμίσεις για τη λειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων - Τροποποίηση παρ. 4 άρθρου 56 ν. 4871/2021

Στην παρ. 4 του άρθρου 56 του ν. 4871/2021 (Α' 246), περί επείγουσών ρυθμίσεων για τη λειτουργία των πολιτικών δικαστηρίων, οι λέξεις «έως την 31η Δεκεμβρίου

2022» αντικαθίστανται από τις λέξεις «έως την 30ή Ιουνίου 2023» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

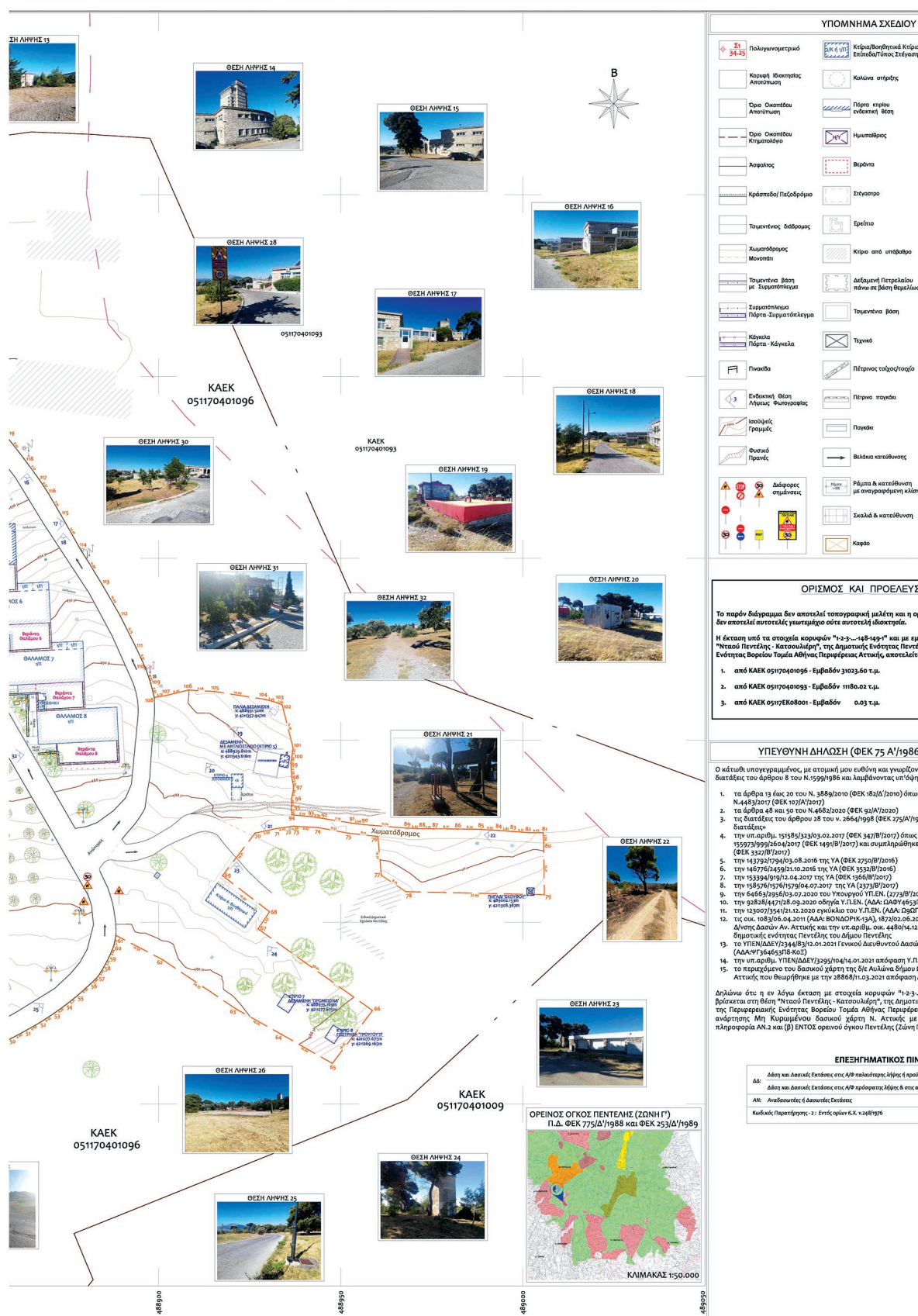
«4. Το παρόν ισχύει από την 1η Απριλίου 2022 έως την 30ή Ιουνίου 2023.».

ΜΕΡΟΣ Η'**ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ****Άρθρο 129****Έναρξη ισχύος**

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά σε επιμέρους διατάξεις του.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ
Για τις κτιριακές εγκαταστάσεις του “Αναρρωτηρίου Πεντέλης”

ΡΑ ΣΗ		Παράρτη Γαλιών/Παράρτη Κορυμνή επιφάνεια
		Μεμονωμένο Δάπεδο
		Πόλεο
		Δάπεδο Ελπίς
		Θερμαντική Βιάσωση Μουσουλμανισμός θόλος
		Κλίση/Δάπεδο/Κύριος/Αντικαταστήσει
		Παλαιά Δεμένη
		Φρεάτιο
Σ ΛΩΣΗ		Κρονώς
		Πηγάδι
		Παραδοσιακή Φυσιστά
		Καλάνια Φυσιστά
		Καλάνια ΟΤΕ
		Κλίση/Δάπεδο/Κύριος/Αντικαταστήσει
		Σταλόνια ΔΕΗ
		Σταλόνια ΔΕΗ κατασκευασμένος
Ι ΩΗ		ΥΠΔΕΗ & Καλόνια εγκαταστάσεων
Ι		Πολύων ΔΕΗ
/ΣΗ ΕΚΤΑΣΗΣ		
<p>σφραγισμένη έκταση (1+2+3+...+147+148+149)</p> <p>εμβαδόν 42202,65 τ.μ. που βρίσκεται στη θέση πύλων του Δόμου Πεντέλης της Περιφερειακής Δ/σης από σημεία των παρακάτω ΚΑΕΣ:</p>		
<p>36, άρθρο 8, Ν.1599/1986)</p> <p>στας τις κυρίως, που προβλέπονται από τις ρη:</p> <p>ως αυτό ανακαταστάθηκε με το άρθρο 142 του</p>		
<p>(1998) «Εθνικό Κτηματολόγιο και άλλες τροποποιήσεις από την και από την 16052/22.10.2009.2017</p>		
<p>(2020) 3718 (447) 07463 (195-202)</p> <p>12.01 (ΑΔΑ: ΒΟΛΟΔΗΚ-Υ399) αποφάσεις της 2021 (1) αποφάσεων κύριους (ΦΕΚ 3532/2021) της</p> <p>νών και διασώσει Περιβάλλοντος</p> <p>Π.Ε.Ν. (ΑΔΑ: 0ΥΛ4653378-ΜΕΤ)</p> <p>π. Γραφείο Περιφερειακής Ενότητας Ανατολικής η Δόμος Δόμου (ΑΔΑ: ΨΕΘΗΟΗΚ-Ε9ε)</p>		
<p>3+...+148+149+1 και εμβαδόν 42202,65 τ.μ. που κείται στην Πεντέλη του Δόμου Πεντέλης, ριος Αιτωλικό, βρίσκεται (α) ΕΚΤΟΣ περιοχής με χαρακτηρισμένη έκταση ΔΔ και επιπλέον η 7) (Π.Δ.Ε.Κ. 7550/1988 και ΦΕΚ 2533/1989).</p>		
<p>ΙΝΑΚΑΣ</p> <p>καταγραφή στοιχείων</p> <p>α καταστάσεις (εμπνευσμένο σχέδιο/Σελίδα/999)</p>		
<p>Η Μηχανικός</p> <p>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛ-ΣΙΑΒΑ ΔΑ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Ν. 2 ΜΕΛΟΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ 2711 Α.Δ.Μ. 968909796, ΑΜ ΤΕΕ 25934 ΚΑΝΟΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΤ ΑΤ ΒΑΡΒΑΡΑ ΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ</p>		
<p>ΙΝΑΚΑΣ</p> <p>καταγραφή στοιχείων</p> <p>α καταστάσεις (εμπνευσμένο σχέδιο/Σελίδα/999)</p>		
<p>Η Μηχανικός</p> <p>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛ-ΣΙΑΒΑ ΔΑ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Ν. 2 ΜΕΛΟΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ 2711 Α.Δ.Μ. 968909796, ΑΜ ΤΕΕ 25934 ΚΑΝΟΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΤ ΑΤ ΒΑΡΒΑΡΑ ΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ</p>		
<p>Η Μηχανικός</p> <p>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛ-ΣΙΑΒΑ ΔΑ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Ν. 2 ΜΕΛΟΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ 2711 Α.Δ.Μ. 968909796, ΑΜ ΤΕΕ 25934 ΚΑΝΟΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΤ ΑΤ ΒΑΡΒΑΡΑ ΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ</p>		
<p>Η Μηχανικός</p> <p>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛ-ΣΙΑΒΑ ΔΑ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Ν. 2 ΜΕΛΟΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ 2711 Α.Δ.Μ. 968909796, ΑΜ ΤΕΕ 25934 ΚΑΝΟΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΤ ΑΤ ΒΑΡΒΑΡΑ ΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ</p>		
<p>Η Μηχανικός</p> <p>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛ-ΣΙΑΒΑ ΔΑ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Ν. 2 ΜΕΛΟΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ 2711 Α.Δ.Μ. 968909796, ΑΜ ΤΕΕ 25934 ΚΑΝΟΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΤ ΑΤ ΒΑΡΒΑΡΑ ΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ</p>		
<p>Η Μηχανικός</p> <p>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛ-ΣΙΑΒΑ ΔΑ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Ν. 2 ΜΕΛΟΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ 2711 Α.Δ.Μ. 968909796, ΑΜ ΤΕΕ 25934 ΚΑΝΟΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΤ ΑΤ ΒΑΡΒΑΡΑ ΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ</p>		
<p>Η Μηχανικός</p> <p>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛ-ΣΙΑΒΑ ΔΑ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Ν. 2 ΜΕΛΟΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ 2711 Α.Δ.Μ. 968909796, ΑΜ ΤΕΕ 25934 ΚΑΝΟΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΤ ΑΤ ΒΑΡΒΑΡΑ ΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ</p>		
<p>Η Μηχανικός</p> <p>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛ-ΣΙΑΒΑ ΔΑ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Ν. 2 ΜΕΛΟΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ 2711 Α.Δ.Μ. 968909796, ΑΜ ΤΕΕ 25934 ΚΑΝΟΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΤ ΑΤ ΒΑΡΒΑΡΑ ΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ</p>		
<p>Η Μηχανικός</p> <p>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛ-ΣΙΑΒΑ ΔΑ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Ν. 2 ΜΕΛΟΣ ΜΕ ΑΝΑΦΟΡΑ ΣΤΟΝ 2711 Α.Δ.Μ. 968909796, ΑΜ ΤΕΕ 25934 ΚΑΝΟΝ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΑΤ ΑΤ ΒΑΡΒΑΡΑ ΑΔΑ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ</p>		
<p>Η Μηχανικός</p> <p>ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΗΛ-ΣΙΑΒΑ ΔΑ ΠΥΛΩΝ ΤΟΥ ΔΟΜΟΥ ΠΕΝΤΕΛΗΣ Ν.</p>		

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 2022

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Οικονομικών ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΑΪΚΟΥΡΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Οικονομικών ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ	Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ
Αναπληρωτής Υπουργός Ανάπτυξης και Επενδύσεων ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ	Εξωτερικών ΝΙΚΟΛΑΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΕΝΔΙΑΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εξωτερικών ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ ΒΑΡΒΙΤΣΙΩΤΗΣ
Εθνικής Άμυνας ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ	Παιδείας και Θρησκευμάτων ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ	Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ
Υγείας ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΠΛΕΥΡΗΣ	Αναπληρώτρια Υπουργός Υγείας ΑΣΗΜΙΝΑ ΓΚΑΓΚΑ	Περιβάλλοντος και Ενέργειας ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΣΚΡΕΚΑΣ
Προστασίας του Πολίτη ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ	Πολιτισμού και Αθλητισμού ΣΤΥΛΙΑΝΗ ΜΕΝΔΩΝΗ	Υφυπουργός Πολιτισμού και Αθλητισμού ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΑΥΓΕΝΑΚΗΣ
Δικαιοσύνης ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ	Εσωτερικών ΜΑΥΡΟΥΔΗΣ ΒΟΡΙΔΗΣ	Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ ΠΕΤΣΑΣ
Μετανάστευσης και Ασύλου ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΜΗΤΑΡΑΚΗΣ	Υποδομών και Μεταφορών ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΑΡΑΜΑΝΛΗΣ	Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΛΑΚΙΩΤΑΚΗΣ
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΑΝΤΑΣ	Τουρισμού ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ	Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ
Επικρατείας ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΕΡΑΠΕΤΡΙΤΗΣ	Επικρατείας ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΠΙΕΡΡΑΚΑΚΗΣ	Υφυπουργός στον Πρωθυπουργό ΙΩΑΝΝΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 23 Δεκεμβρίου 2022

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- Α. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Β. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστότοπος: **www.et.gr**

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: **helpdesk.et@et.gr**

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: **webmaster.et@et.gr**

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: **grammateia@et.gr**

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

